

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88 SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETESI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASARNAP 20 FILLÉR.

32 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 34. SZÁM.
1929 FEBRUÁR 10. VASARNAP.

20 FILLER

Rákosi Jenő

Kérdezzetek meg harminc fiatalabb öregebb magyar író: ki volt nektek Rákosi Jenő? Azt feleli rá valamennyi: *Az apánk.*

Szépíteni valakin, olyan szívesen és olyan gyorsan, mint Rákosi Jenő tudott: ma már nem tud senki. Észrevenni tehetséget és kiemelni az ismeretlenség sötétjéből: nem tudott úgy soha senki, mint Rákosi Jenő. Eszméket kezdeményezni és harcolni mellettük a diadalig vagy a sirig: ki tudott szebben és jobban, mint Rákosi Jenő?

Csodálatos hatásának az oka halatlan energiájában és ragyogó optimizmusában rejlett. Energiáját és optimizmusát valami isteni fiatalság hordozta. Ennek az isteni fiatalságnak a megteremtője — nem tudni, mi volt. Talán az ösők szerencsés összetétele s valami tisztán megőrzött fizikai és lelki egészség.

1906. táján úgy voltam, mint a selyempillangó a gubójában: mozgólódtam s mindenáron ki akartam törni a világba. De nem birtam. Segítségért kiáltottam s egy ember meghallotta — Rákosi Jenő volt. Kibontakozásom előmozdítója, gyöngye szárnyaim napugárral melengetője és edzője, tövetege iránytalanságomnak utmutatója, első nagy munkáimnak, a *Sámson*-nak kiadatója: ez a félszemű, de egész lelkű ember. Peszimizista voltam halálig s ő biztatott, ő lelkesített, levelekkel, példákkal és hittel.

Ki akart ragadni Debrecen porából: fel akart vinni Pestre, be akart ültetni a *Budapesti Hírlap* színházi kritikusi székébe; a Nemzeti Színház kritikusa akart tenni, alig harminc éves koromban. Rajtam mulott, hogy nem az lettem, aminek ő akart. Konokságom, esőkönyösségem rosszul esett neki, de nem bántott érte. Annyit mondott: írjon barátom mindent, ami csak jól esik, irányítani nem szabad, de nem is lehet a művészembert, maga és medret ugyanis magának, mint a folyó.

Igaz volt. Nagy betegségemben is ő segített, nem szóval, hanem tettel és pénzzel. Mint a magyar írók egyesületének az elnöke egy zárt levéllel elküldött Jendrassikhoz, a nagy orvosprofesszorhoz: leírhatta benne a munkásságomat, egyéiségeimet mert Jendrassik hosszan csóválgatta gyönyörű, dombos homlokú koponyáját, csak nézett rám: — Maga Oláh Gábor?

— En.
— Rákosi Jenő olyan gyönyörűen ír itt magáról, hogy ezt a levelet igazán ablakba kellene tenni. De azért nem adta kezembe azt a levelet: úgy látszik, más is volt benne. A betegségem...

Mikor a *Holnap* írói társaság meg alakult és sikra szállott, engem is be akart venni és vonni Juhász

Gyula csalókató levelével, de nem mentem. Ezt megírtam Rákosinak egy levélben s az öreg Vitéz Ur közzétette a *Budapesti Hírlap*-ban. Erre a holtnaposok nekem támadtak s Juhász Gyula barátom nem valami hízogó nyilatkozattal simogatta fenkölt homlokomat. Ekkor zúgtak Ady ellen a nagy, támadó harcok. Rákosi vezette. Nem értette Adyt; nem szerette; beteg és romboló költészetnek érezte a *Nagy Dekadensnek* kiáltott magyar lángész tragikus jajjait és átkait. Rákosi elkövette azt a hibát, hogy az én nevemet rázta fenyegetően Adyék felé: „Különb légeny ez az Oláh Gábor valamennyieteknél!” Természetesen, vörös posztó lettem a *Nyugat* és a nyugatosok szemében s támadtak, ütöttek, becsúszáltak, mintha csak én sugalmaznám Rákosinak a mondani valót. Bizonyos, hogy az öreg Atvamester jót akart az irodalomnak, de nekem nagy kárt okozott. Ekkor estem két szék közt a pad alá: a nyugatosoknak nem kellett, mert Rákosi Ady ellen játszott ki ütőkártyának; a konzervatív irodalom pedig gyanus elemet látott bennem, mert hangom nagyon hasonlított a „holtnaposok” hangjához s így se délnek, sem észnak nem töltvén kedvét: levegőben lebegtem, mint Mohamed koporsója.

Egyszer jártam Rákosi Jenőnél. Elragadó kedvességgel tudta foadni az embert. Megmutogatta Aischylos-fordításait, Sophokles-fordításait; mert a kiváló magyar drámaíró az *eredeti* forráshoz kezdett visszatérni, mint utabban Babits Mihály Aristophanesszel is foglalkozott. Valami páratlan harmonia sugárzott ennek a lobogó embernek a lényéből, ha nem szólt is, azt kiáltotta: Milyen gyönyörű az élet!

Szavának hallatlan sulya volt. Mikor egy regényemről, *A fekete angyal*-ról tárcát írt a *Budapesti Hírlap*-ba, az emberek úgy jöttek hozzám, ragyogó arccal és boldog mosollyal, mintha *őket* volna bennem valami nagy szerencse. Akkor az egyszer talán még a debreceniek is büszkéek voltak reám.

Utolsó Debrecenben találkoztam vele 1926 májusában, Debrecen város Jókai-ünnepén. Rákosi tartott emlékbeszédet, én verset olvastam fel a Vármegeház dísztermében. Bankett volt; Rákosi szikrázó szellemességgel támadott és védett az asztalnál, mintha szellemi tornában le akarná győzni a fiatalabb nemzedéket. Le is győzött valahányunkat, mint az ősz Toldi az olasz kérékedőt. Véletlenül egy borotvált arcú egyén is ült köztünk: a többieknek bajusza volt. Rákosi elégedetten tekintett végig rajtuk s konstata, hogy Debre-

Terjedőben az influenza járvány Debrecenben

Egy hét alatt 194 megbetegedés fordult elő és kettő halállal végződött. — A megbetegedések nagyobb hányada enyhe lefolyású.

Dr Láng Sándor tisztifőorvos — szombaton tette meg szokásos heti jelentését a polgármesteri hivatalnak, amelyben beszámolt az influenza megbetegedésekről. — A jelentés szerint február 3-tól 9-ig 194 influenza megbetegedést jelentettek be a főorvosi hivatalnak s a kerületi tisztiorvosnak. — 194 megbetegedés közül azonban 179 egész könnyű lefolyású volt, míg 15 megbetegedés súlyosabb volt és magas lázzal járt. — Ezen 15 súlyosabb beteg közül kettő meg is halt.

Az egyik beteg a belgyógyászati klinikán halt meg szövődmenyes mellhártya gyulladásban, míg a másik beteg, v. Gombos Pál önkéntes őrmester a közrendészeti kórházban halt meg szepikus influenza tüdőgyulladásban, melyet a boncolási lelet alapján kétségtelen megállapítást nyert. Ezenkívül szövődmenyes volt még két középfülfő gyulladás, egy orbánc és egy tüdőgyulladás. A klinikán és a közrendészeti kórházban 44-től 70-ig áll férőhely rendelkezésre influenzás betegek befogadására.

Debrecenben a járvány terjedőben van, azonban a megbetegedések legnagyobb részben könnyű lefo-

lyásúak. A tisztiorvosok jelentése szerint sok egyszerű, náthás megbetegedést is, mint influenzát jelentettek be.

Az iskolaigazgatók jelentése — alapján megállapítható, hogy a mulasztók száma 6—27 százalék között mozog. Az óvodák létszáma helyenként 90 százalékkal is esőken, ami azonban nem az influenza-járványra, hanem egyéb társadalmi körülményekre vezethető vissza. A nagy hidegben ugyanis a gyermekeket, különösen a szegényebb és gyöngén öltözött gyermekeket nem engedik el a szülők az óvodába. A kath. elemi iskolákban a nagy hidegre való tekintettel ötnapos ugynevezett szénázórendeltek el és valószínű, hogy ezt a példát követni fogják a református elemi iskolákban is.

Az influenza terjedését szinte lehetetlen megakadályozni, mert a forgalom, amit természetesen megszüntetni nem lehet, a legfőbb terjesztője az influenzának. A legfontosabb tehát a lakosság óvakodása. A legjobb, ha a lakásokban vizet telt edényeket helyeznek a kályhák és egyéb fűtőtestek tetejére, hogy bőséges legyen a kipárolgás. Nagyon fontos az is, hogy az emberek a náthát, mint fertőző

ce még elég hű a magyar tradíciókhoz. Bár szakálát már nem igen hordanak a civisek. S akkor szeliden s kedvesen neki ment az egyetlen „kopasz száju” urnak, hogy micsoda idegen, férfiatlan ez az új areviselet. A magyar férfi nem vágja le a legszebb díszét. S ő haláláig szakálát hordott, mint rettetetes Toldi Miklós.

Elmondotta, hogy *Ezopus* vigjátékát legelőször Molnár György debreceni színházának küldötte be azzal a föltétellel, hogy csak a 20. ik előadás jövedelmét adja neki szerzői tantiémül. Az előadásból nem lett semmi; Molnár visszadta a darabot, scenikai utasításokat mellékelve hozzá. Így került javítva színpadra — Győrben. Később beadta a Nemzeti Színház dráma-bíró bizottságához; mindenki elfogadta és dícsérte, csak Egressy Gábornak nem tetszett. Minthogy a szindarab már ekkor könyv alakban is megjelent, egyik színházi jó akarója megemlítette neki, hogy kéziratban nyújtsa be és jelenetesse. Így került a Nemzeti Színház bírói elé. Elfogadták, előadták, nagy sikert aratott.

Rákosi olyan Kazinczy-fajta lélek volt: lángolt, buzdított, hevült és hevített. Egy gondolat vezette gazdag életét: nagyra tenni a ma-

gyarságot. Látta ezt a tragikus népet a 49-iki forradalomban, átélte a Bach-korszakot, a kiegyezés előtte folyt le, a millennium ragyogásában már ő hirdeti a magyar imperializmust a 30 millió magyarral. Azután jön a nagy háború, a csatavesztés, a felbomlás, a forradalmak, Trianon, a megaláztatás. És Rákosi még most sem veszítette el lelke rugékonyságát, idealizmusa felhős egén csak ragyog a nap, optimizmusa szárnyatlanabb, de nem lankadóbb. Hisz, bízik, buzdít és buzdog.

Utolsó nagy élménye Mussolini-val való találkozás volt. Emlékszem a róla írott cikkére, a *Pesti Hírlap*-ban jelent meg. Az ősz Rákosi megdöbbenve írta le, mit mondott a nagy olasz. Éreztem a gyönyörű mondatok hallámszásából, hogy Rákosi szinte rémült esődálkozással fogadta ezt az ultimátumot a lelkébe — és döntött, hogy *ezzel vagy ezen!* — És éppen akkor kellett kidölnie, mikor új, nagyszerű harc van indulóban! Ki lesz a kürtöse, ki lesz a zászlóvivője, ki lesz vezére ennek a nagy küzdelemnek.

Rákosi többet nem ír, nem üzen a nemzetének.

Oláh Gábor.

forrást respektálják és a szülők ügyeljenek arra, hogy ha valaki a családban lázas beteg, ne menjen a gyermek iskolába, a felnőtt pe-

dig maradjon odahaza. Valószínű azonban, amint a nagy hideg enyhül, csökkenni fog az influenza-járvány terjedése is.

A népjóléti miniszterium rendelete az influenza elleni védekezésről

Budapest, február 9. A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter az influenza ellen való védekezés tárgyában a következő körrendeletet adta ki:

Az influenza az utóbbi hetekben Budapest székesfővárosban egyre terjed. A vidékről érkezett jelentősebb körben, alkalmas módon, minél előbb tájékoztassa.

Mint hogy az influenza terjedésének megakadályozása szem pontjából az egyéni védekezés rendkívül fontos.

felhívja az alispánt, polgármestert, hogy a közönséget a betegség elleni védekezésről a lehető legszélesebb körben, alkalmas módon, minél előbb tájékoztassa.

Az influenza járvány fertőző betegség, amely lázzal, a légutak hurutjával, náthával, torok-gége, légcső és hörgőhuruttal kezdődik.

Az influenza súlyos hektikus nátha, amelyhez rohamosan fejlődő szövődmények, tüdő-, mellhártya-, középfül- és agyhártyagyulladás járulnak s spanyolnáthának nevezik. Az influenza kórokozó esirái a beteg orrából, torkából és tüdejéből származó nyálkával, köhögéssel ürül ki s azok az így módon fertőzött levegővel jutnak be más ember szervezetébe.

A betegség terjedésének tehát elsősorban az az lehet gátat vetni, hogy köhögés és tüszentes alkalmával kendőt tartunk orrunk s szánk elé.

Kerüljük a köpködést, mellőzzük a esőkolozást és kézfogást és minden étkezés előtt kezünket mossuk meg. A betegség fertőzött tárgyakkal, szennyezett tárgyak után is terjedhet. Azért a beteg által használt fehérműt, zsebkendőt, törülközőt stb. forró vízben, lugban ki kell főzni. Általában véve a legmesszebbmenő tisztaság fenntartására fokozottabb gondot kell fordítani.

Zsufolt és rosszul szellőztetett zárt helyiségeket, tömeges összejöveteleket a lehetőség szerint kerülni kell. Óvakodni kell a meghűléstől, mert ez a szervezet ellenálló képességét gyengíti.

Ügyelni kell arra, hogy a mértékletes józan életmóddal a test ellenálló képességét megőrizzük.

Nem helytálló a nép körében elterjedt az a nézet, hogy a szeszitalok, bor, sör, pálinka élvezete, valamint a dohányzás bizonyos védelmet biztosítanak a fertőzés ellen. Ez a nézet merőben téves és káros.

Minden e tekintetben elkövetett túlzás gyengítőleg hat a szervezetre s csak egyengeti a megbetegedés útját. Aki lázas vagy hurutos megbetegedésben: nátha, rekedtség, torokgyulladás, vagy köhögésben szenved, az lehetőleg maradjon ágyban és hívasson idejében orvost, mert ezáltal sok esetben elkerülhető a betegség súlyosbodása, másrészt azért is kerüljük a betegek látogatását, mert az új fertőzés okozójává válhat. — Beteg gyermek ne látogassa az iskolát. A könnyű betegek otthon ápolhatók. Kórházba való szállítások tehát mellőzhetők, különösen azért is, mert elvonnák a helyet oly betegetől, akiknek a bajuk súlyos sága miatt a kórházi ápolásra okvetlenül szükségük van.

Szigoruan tartózkodjunk a lázas, náthás egyének látogatásától.

Aki a beteggel vagy az általa szennyezett tárgyakkal érintkezik, gondosan mosakodjék meg, a száját, torkát napoként többször öblögesse és óvakodjék attól, hogy a beteg ráköhögjön, tüszontsen. A beteg felgyógyulása után a lakást gondosan ki kell takarítani, s alaposan ki kell szellőztetni. A közönség nyomatokkal felhívandó, hogy a tanácsokat saját érdekében pontosan tartsa be, a hatóságok az utcák, terek, udvarok, nyilvános helyiségek, közlekedési eszközök fokozott tisztántartását hathatós ellenőrzéssel biztosítsák. Gondoskodjanak a nyilvános helyiségek gyakori szellőztetéséről, a közlekedési eszközök zsufoltóságának megszüntetéséről. Kísérjék a hatóságok a lakosság egészségi állapotát figyelemmel, a szegény emberek orvosi ellátásáról és a súlyosabb betegek számára a szükséges kórházi férőhelyekről kellő időben gondoskodjanak.

Benes fenyegetődik

Egy párisi lapban cikket írt a békerevizló ellen.

Páris, február 9. A Le Pax mai vezércikkében Benes a többek közt ezeket írja: A béke megerősödésére legveszélyesebbnek tartom azt kampányt amelyet Magyarország a békeszerződés revíziója érdekében indított. — Minden kísérlet, amely a békeszerződések revíziójára irányul, oly súlyos zavarokat okozna hogy Európa azonnal egy nagy tüzvész zsákmányul esne. — Ezért én — mondta Benes — szigo-

ruan szembehelyezkednék a revíziós kísérletekkel s ezek ellen harcolnék abban a meggyőződésben, hogy számíthatok a kisantantbelli szövetséges államokra. Mi óhajunk Magyarországgal barátságos megértést teremteni, de félek, hogy az erre vonatkozó kísérlet a mi részünkről eredménytelen. Várni fogunk, hogy Magyarországon a túlfűtött remények helyét a józan belátás foglalja el.

Ma temetik Rákosi Jenőt

A temetésen az összes cigányze nekarok eljátszák Rákosi kedvence nótáját.

Budapest, február 9. Rákosi Jenőt az Akadémia oszlopcsarnokába való átszállításakor a halottas ágyon megáldotta Nemes Antal címzetes püspök, aki a temetésen az egyházi szertartást végzi.

A magyar cigányzenészek országos egyesületének tagjai Radics Béla vezetésével a Fekete szem éjszakájával, Rákosi Jenő kedvence nótájával fogják bucsuztatni a nagy ujságírás fejedelmét.

Rákosi Jenő temetésén a gyászmenet útvonala a következő: Az Akadémiától a Ferenc József téren át a Gróf Tisza István utcán, az Andrássy uton, a Nagyköruton, a Rákóczi uton és a Fiúmei uton át a Kerepesi temetőbe.

Serédi Jusztinián hercegprímás a következő táviratot intézte Rákosi Lajoshoz, az elhunyt fiához: Öszinterészvétel kísérem Rákosi Jenőnek, a nagy magyar publicista földi életének elmulását. A jó Isten adja meg munkás életének jutalmát Serédi hercegprímás.

József főherceg Rákosi Gyulához, az elhunyt fiához a következő táviratot intézte:

Édesapjának, a nagy magyar eszme lelkes apostolának elhunyt mély sajnálattal tölt el. Fogadják mindannyian őszinte részvétemet. József főherceg.

Dr Zechlin, a német birodalmi kormány sajtóosztályának vezetője a Otthon Irók és Hírlapírók köréhez a következő részvétvívratot intézte: Rákosi Jenőnek, az önök

kiváló díszelnökének s a magyar publicistika évtizedeken át volt nagy vezérének elhunytá alkalmából legőszintebb részvétemet fejezem ki. Kifejezést kell adnom annak a meggyőződésnek, hogy az elhunyt tisztelteméltó emléket, mint Németország hírséges barátját mindenkor meg fogjuk őrizni.

AZ EGYSÉGESPART RÉSZVÉTE

Budapest, február 9. Az egységespartban Rákosi Jenő elhunytá osztatlan részvétet kellett s a párt vezetősége elhatározta, hogy a temetésen nagyobb küldöttséggel képviselteti magát s a ravatalra koszorút helyez. A párt nevében Pesthy Pál elnök részvétvívratot intézett Rákosi Gyulához, Rákosi Jenő fiához. A távirat így szól:

Mélyszéges megilletődéssel értesült partunk a legnagyobb magyar ujságírónak és publicistának, Rákosi Jenőnek elhunytáról. Elete utolsó percéig megőrzött nagy szemlének elvesztését az egész ország szomoruan érzi. A gyászban őszinte részvétét fejezi ki és annak támogatását kéri az egységes part nevében Pesthy Pál pártelnök.

Szily Tamás meghalt.

Budapestről jelenti tudósítónk, hogy nagyszigeti Szily Tamás országgyűlési képviselő, nyug. főispán tegnap délután 3 órakor, Kódreszentmiklósi kastélyában, — 62 éves korában, váratlanul hosszas betegeskedés után meghalt.

Az elhunyt az Egységespart tagja volt, hosszú politikai múlt állott mögötte. — Halála ország szerié igen nagy részvétet kellett

Aki egyszer megízlelte, az állandó és hű vevője lesz, mert nem talál még egy olyan bort, mint a

Cirfandis

amely pompás ízét, előkelő bukéját, utólréhetetlen aromáját és kellemes simaságát tekintve, páratlan.

Kontsek Géza k. r. t.

HORTOBÁGYI JUNTURÓ

Mindentitt kapható! Termelt s

Orsz. Magyar.

Teljesítetkezési Központ

Budapest, I., Horthy Miklós-ut. 119. 121.

Fehérművek

(női, férfi, gyermek)

készen és rendelésre.

Saját műhely.
Elsőrangú kivitel.

Elsőrendű vászon- és ke-lengye tizlet.

Alapítási év

1831.

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Kiváló anyagok. - Szakszerű kiszolgálás. - Határozott árak.

Hitelközvetítő ügynök-ég kötelékébe nem tartozunk. Hiteligényléseket közvetlenül magunk intézünk.

Szibériai idő Debreczenben éjjel 25-27 hideg volt

Viharos szél szinte lehetetlenné tette az utcán való közlekedést. A hőmérséklet a déli 7 fokról estére 19, éjjel 25 fokra zuhant. Ázsiából jött a hideg légtömeg viharos szél kíséretében.

Az Egyetemi Földrajzi Intézet jelenti szombaton este 7 órakor: Időjárásunk rendkívül gyorsan változik. Az egyik hullámot a másik követi.

Időjárásunk alakulása teljesen az ázsiai akciócentrum hatása alá került.

Az éjszaka folyamán egy délnyugati irányban haladó depresszió vonult át felettünk 10 mm-es légnyomáscsökkenést okozva. A hőmérséklet ennek hatása alatt kevéssel emelkedett s pár tized mm-nyi hó is esett.

Az átvonuló depresszió mögött azonban az ázsiai kontinentális maximum hideg lég tömegének egy újabb blokkja tört be területünkre. Ez a folyamat a délelőtti folyamán 12 óra tájban indult meg viharos északi, északkeleti szél kíséretében.

A hőmérséklet 7 fokról rohamosan zuhant, úgy hogy este 6 óráig 15 C. fokkal mélyülve 19 C-ig süllyedt. A hőmérséklet így meredek és hirtelen zuhanása rendkívül ritka jelenség.

Egyelőre nyugtalan idő várható északi északkeleti erős légáramlással s a hőmérséklet még további mélyüléssel. — Az éjjeli minimum 25 C. körül valószínű.

A Földrajzi intézet esti jelentésének teljesen igazza volt, mikor éjjel 25 fok körüli hőmérsékletet jelzett.

A hőmérő az éjjeli órákban átlaglag 25-27 fokra süllyedt alá.

A hideg északi szél változatlanul tombolt

és szinte lehetetlenné tette az utcán való járás-kelest. A külsőségeken, különösen a nem védett utakon olyan nagy volt a szél ereje, hogy

a gyengébb embereket a földhöz vágta.

Az este folyamán két kémény-tűz volt,

még pedig a Teleki-utca 7. és a Diószegi-ut 10. számú házban. A derék tűzoltók rögtön kivonultak és elejét vették a nagyobb bajnak.

A villamos közlekedés rövidzárlat következtében többször megakadt.

Az abnormissan hideg időjárásra vonatkozólag jellemző, hogy a villamos közlekedésben is több ízben zavarokat okozott. A villamos kalauzok szerint a kocsi tetején lévő villát mozdította el a hatalmas szél és így rövidzárlat támadt.

De más komplikációkat is okozott a nem egyszerű okoknál erősebb szélvihar. Befújta a sínek között homokkal és ez is sok bajnak volt az okozója.

Szerencsétlenséget okozott a szélvihar a debreceni pályaudvaron.

Tegnap délelőtti súlyos szerencsétlenség történt a debreceni máv. pályaudvaron. — Szentkirályi Károly máv. tiszt az egyik szerelvény kocsijának számait írta össze. — E munkája közben a nagy szélviharban az egyik moz-

dony kéményéből kipattanó szikra a jobb szemébe vágódott és szemét súlyosan összegette. A mentők súlyos sérülésével kiszállították a szemészeti klinikára. — A beérkezett jelentések szerint Szent királyi Károly jobb szemét aligha nem elveszti.

Legyűrhetetlen akadályok előtt áll a vízszolgáltatás biztosítása.

A hetek óta makacsul tomboló hideg és fagy kritikus idő pontjához értünk. Szinte tehetetlenül állunk szemben azzal a mérhetetlen károkkal, amelyet a szibériai hideg a víz-, gáz és csatorna vezetékekben okoz. Magán- és középületek vízszolgáltatási lehetősége csődöt mondott. A vízvezetékben okozott fagykarak mérhetetlen árnyokat öltöttek. A befagyott vezetékek olvasztási kísérletei sorozatos fiaskóval végződnek. Hiába minden erőfeszítés, az épületek falaiba beszódott hideg pillanatok alatt dobja széllel az erőket, lehetetlenné téve a vízvezeték használatát. A kellőképpen levezetelt udvari szivattyús és vízvezeték-kutak a megfelelő óvintézkedések dacára is felmouják a szolgáltatást, s maga a megfagyott víz széllel repeszt mindent ahova csak beférkőzik. A kellőképpen megvédett pincezakaszok vízvezeték-olvasztói és főcsövei sorozatosan mennek tönkre. — A pusztulás és kár nyomai mindenhol. A gázalás fűtött helységek napokig vannak fűtetlenül, befagnak a gázórák és a gázvezetékek. — Nagy gondot okoz a csatorna vezetékek befagyása is, s ezek a károk folyton fokozódnak. A földben lévő vezetékekhez való hozzájutás a föld mély fagyja miatt teljesen lehetetlen; az itteni hiba pedig óriási vízpazarlással jár. — A víz és gáz vezetékek szerelése és elhelyezése tehát klimatikus viszonyainknál és a gyakran fellépő abnormis hidegek pusztításánál fogva új feladatok elé kell hogy állítsa a szakembereket. (Nagy Béla.)

Bécsben vízhiány miatt tilos a fürdés.

Bécsből jelentik: — Nagy bajok vannak Bécs vízellátása körül és a városi tanács szigorú rendeletben tiltotta meg a felesleges víz-pocsékolást. Így

a fürdőszobák vízcsapjainak használata a legszigorúbban tilos

és azokat akiket fürdésen érnek, 200 sillingig terjedő pénzbüntetéssel vagy 14 napig terjedő elzárással sújtják.

A kávéházban egy-egy vendég legfeljebb fél pohár vizet kaphat.

A bécsi szénészdák szénhiány-ségelete a forgalmi zavarok folytán napi 3000 tonnáról 6000 tonnára növekedett és a fogyasztók is attól tartanak, hogy szénhiány jelentkezik majd. Ezt a veszedelmet az osztrák vasutvezetőség egyelőre eltudja hártani.

MEGERKEZTEK A VILAGHIRŰ

ÚJ TYPUSU

FORD

AUTÓK

Nyitott, csukott 2 és 4 ajtós kivitelben valamint teherautó alvázak. Tetszetős külső. Utólérhetetlen konstrukció. — A világ legjobb anyaga és napi 6000 darab gyártás garancia arra, hogy Ön lényegesen olcsóbban kaphatjátunk egy új típusu

FORD autót, mint

amennyit az megér. — Megtekinthetők a

DEBRECEN,
Hunyady ucca 13.
Telefon: 7-97. sz.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, autorizált FORD képviselőtől

Fekete farsang a Fekete barakban

Akik a hideg okozta kínok miatt táncolnak.

Nap-nap után hallat magáról a Fekete barak, ez a város életében a legszomorúbb beseményeknek min denkori tanuja. Mintha a város minden nyomorúsága itt adott volna találatát egymásnak, hogy keserves napok között pokoli kedvvel kitombolja magát. El se tudják képzelni a meleg szobában élők, kiknek a mindennapi kenyér olyan megszokott, mint a levegő.

hogy milyen az igazi, hamisítottan nyomorúság, mely halál bélyegét rácsújtja a Fekete barak nyomorgóira is.

Pogány idő van még a jó körülmények között élő emberiségre is, de milyen lehet akkor azokra, kik se ruhát, se élelmet nem tudnak keríteni minden fáradozás dacára sem. Az éhség és hideg kegyetlen kínok szülő anyjai és ezekre a kinkokra egész vigan lehetne tanulmányt gyűjteni a Fekete barakban és annak környékén. Valóságos nyomortanyák a nélkülözés minden borzalomával.

Egyik érző szívű államrendőrsé-

gi detektív hívta fel figyelmünket arra, hogy milyen rettenetes helyzetben vannak különösen a mostani rettenetes hideg időkben a Fekete barak lakói. Nincs tüzelőfájuk és éjszakánként rettenős hideg miatt nem tudnak nyugodni, hanem fel-alá rohannak és táncolnak a hideg által okozott kínjokban.

Ezen az állapoton segíteni kell, még pedig minél előbb, mert holnap esetleg már késő lesz. Egy ropant város szélén, az Alföld közepén nem szabad éhenhalni, megfagyni ártatlan gyermekeknek felnőtteknek, akiknek csak az a bűnük, hogy a szomorú sorsú csonka Magyarország fájdalmas kálváriájának idejében mertek megszületni. Az a bűnük, hogy a mindennapi kenyeret tudjanak szerezni a kék kezű, hidegtől reszkető kacsójukba...

Mozduljanak meg a társadalmi intézmények és jótékonyceü szervezetek és gyorsan, minél előbb mentessék meg a menthetőt.

Az igazságügyminiszter elrendelte, hogy Erdélyi, mint vizsgálati fogoly, saját ruhájában járhatson

Budapest, február 9. Tudvalevő, hogy az életfogytiglani fegyházra ítélt Erdélyi Bélát tegnap kiszállították az országos gyűjtőfogházba, ahol rögtön rabruhába öltöztették.

Védője kifogást akart emelni, amiért Erdélyit korlátozzák jogaiban, amelyek őt, mint vizsgálati fogolyt megilletik. A törvény nevezetesen úgy intézkedik, hogy a vizsgálati fogoly mindaddig, amíg ítélete jogerőre nem emelkedik, saját ruhájában járhat, saját egyszeműjét használhatja és önmagát kívülről élelmezheti.

A gyűjtőfogház szabályzata azonban úgy szól, hogy az odakerült rabokat rabruhába kell öltöztetni.

A védő, mikor tudomására jutott, hogy Erdélyi Bélát kiszállították a gyűjtőfogházba és rabruhába öltöztették,

bejelentette az esetet Zsitray Tibor igazságügyminiszternek, aki úgy rendelkezett, hogy a sérelmes intézkedést változtassák meg.

Délelőtti már visszaadták Erdélyi Bélának ruháit, megengedték neki, hogy ágvneműt behozathassa és hogy magát kívülről élelmezhesse. Intézkedés történt az irányban, hogy amennyiben a védő érintkezni kíván Erdélyivel, azonnal beszállíttatja az ügyészség Markó-utcai fogházába, de a beszélgetés után nyomban kiviszik megint a gyűjtőbe.

Egyébként Piacsek Győző dr. tanács elnök, a Schadt-tanács tagja, mint az Erdélyi-ügy referens bírása, már hozzáfogott az ítélet megszerkesztéséhez és lehet, hogy egy-két héten belül elkészül munkájával.

Biró színterítőn fest, vegyi tisztít, klórmentesen mos. Bika-udvar.

A városi tanács hatalmas lendülettel hajtja végre a beruházási programot

A legrövidebb időn belül igyekeznek munkaalkalmakat teremteni — Másfél millió értékű beruházásokat hajt végre a város.

Beszámolt már a Debreczen több ízben a hatalmas beruházási programról, amelynek a végrehajtására 3.400.000 dolláros kölcsönt vett fel a város. Ebből az összegből még több, mint másfél millió pengő áll rendelkezésre, amelynek azonban már meg van állapítva a hovatartozása, csupán a beruházásokat végre kell hajtani.

Ávárosi tanács legutóbbi ülésén Zöld József főjegyző terjesztette elő a beruházások ügyét és rámutatott arra, hogy még 1.582.000 pengő áll rendelkezésre.

Minden egyes ügyosztály megkapta a főjegyzői hivataltól a felhívást, hogy a maga ügyét még a legsürgősebben, még a miniszteri jóváhagyás előtt, hozza be a közgyűlés elé. Zöld József főjegyző ezután részletesen felsorolta, hogy milyen beruházásokat hajtának végre a még rendelkezésre álló összegből.

A városgazdai hivatalnak a Ghillányi laktanyában való elhelyezése ügyében a kijelölt bizottságot a legsürgősebben össze hívják.

A sűrűbb lakosságú kertésekben az ivóvíz ellátást rendezik, új kutakat fúrnak. Felhívják a műszaki ügyosztályt, hogy a kutak helyét jelölje ki.

együttal azonban a jog- és pénzügyi ügyosztályt megbízzák, hogy a műszaki ügyosztállyal együtt készítsék el az érdeklét lakosság által fizetendő díjak tekintetében a szabályrendeletet.

A katonai laktanyák javítási munkálataira névze a vegyes bizottságot február 19-re összehívják.

Az iskolák építése ügyében

megbízzák a műszaki ügyosztályt, hogy a részletes terveket költségvetést, illetve a kiírási műveletet készítse el.

Dr. Vásáry István polgármester megjegyezte, hogy a műszaki és a kulturális ügyosztályt fel kell hívni, hogy a múlt évi programból még végre nem hajtott iskola- és óvoda-építési ügyeket a legsürgősebben hozzák be a közgyűlésre.

Zöld József: Erre is kimentek már a felhívások.

A román káth. iskola részére szükséges Huber-féle Homok-kerti telek megvásárlása ügyében már nincsen szükség intézkedésre.

A Galamb utcai Márk Endre által adományozott ház iskola céljaira való átalakítása ügyében dr. Csűrös Ferenc kulturális tanácsos megjegyezte, hogy az a gondolat vetődött fel, miszerint ebben az iskolában inkább gazdasági népiskolát kellene létesíteni.

Dr. Vásáry István polgármester: Ehhez gyakorlati földet kellene adni, de nincs hely és a környező telkek nagyon drágák.

Dr. Csűrös Ferenc: A leányok részére való

háztartási iskolát gondoltam. Ugyanez a nézete a községi iskolaszéknél is.

Zöld József: A nyulasi gazdasági iskola kibővítése is a programban van.

Borsos József műszaki tanácsos: Az iskola igazgatósága emeletre-építéssel szeretné a bővítés kérdését megoldani. A vállalati terv három alternatíva szerint van kidolgozva.

A három tanyai szülészónői lakás ügyében a tisztifőorvost hívják fel, hogy mielőbb tegyen előterjesztést.

A három nyilvános illemhely létesítése

tekintetében pedig a műszaki ügyosztályt hívják fel, hogy a kiírási műveletet készítse el, egyúttal pedig tegyen előterjesztést az elhelyezésre vonatkozólag.

A kertési és telepi, mintegy 40 kilométer hosszúságú gyalogjáróra vonatkozólag 150.000 pengő áll rendelkezésre.

A műszaki ügyosztályt hívja fel a tanács, tegyen előterjesztést, hogy mely utakon, milyen kivitelű járdát kell létesíteni.

Az Erdő-sor és a Bessenyet ut csatornázását, amelyre 73.000 pengő áll rendelkezésre, amint az időjárás engedi, végrehajtják.

A Homok-kerti felüljáró kiszélesítése ügyében átirnak a MÁV üzletigazgatóságához, hogy a munkálato-akat rendelje el és mielőbb fogjon hozzá.

A köztemető létesítésére jelenleg 150.000 pengő áll rendelkezésre. Felhívják a műszaki ügyosztályt, hogy a terveket és a szabályrendeletet a legsürgősebben készítse el.

Dr. Vass Károly tanácsnok bejelentette, hogy a szabályrendelet még a hűten el fog készülni és akkor azonnal tárgyalás alá lehet venni.

Dr. Vásáry István polgármester: Akkor össze kell hívni a köztemető bizottságot, mert annak kell ezt le-
tárgyalni.

A központi egyetem épülete előtt levő Tisza István tér rendezése ügyében felhívják az egyetem rektorát, hogy válaszoljon arra az átiratra, amelyet a város ebben az ügyben már régen elküldött a rektorátushoz.

A 60 kislakás ügyében, amely tudvaleg csupa egy szoba és konyhából fog állni, felhívják a műszaki ügyosztályt, hogy ki-
írási műveletet készítse el, hogy a versenytárgyalást mielőbb meg-
lehesse tartani.

A nagyerdő sporttelep létesítése ügyében még nem történt konkrét intézkedés, bár a közgyűlés elren-
delte, hogy

a modern sporttelep létesítését is a legsürgősebb beruházások közé kell felvenni.

de igyekeznek erre is fedezetet találni és mielőbb meg fogják csinálni.

Az egyes ügyosztályok vezetői a legteljesebb vezetéssel tették magukévá az előterjesztést és így a tervezett beruházásokat a legrövidebb időn belül végre lehet hajtani,

ami egyúttal azt is jelenti, hogy nemcsak a munkaalkalom fog nagymértékben szaporodni, de Debreczen gazdasági élete is jelentékeny segítséget kap a beruházásra fordított másfélmillió pengőben.

Prima, száraz bűk és tölgy
tűzifa
hasábosan vagy felaprítva,
porosz kőszén, bányakösz
telepen vagy hazaszállítva, legolcsóbb a
Falgalmi Részvényszerűságnél
vágott fát leplombált zárt kos-
csiban szállítunk.
Telefon 156. Salétrom-u. 5.

BOR kifűző zamatu **64** fillér
5 liter vételnél
Ittereknél kihordva 68 fillér.
Dénesn, Ceg éd ucca 22. szám.

Szipál műermében művészi **Piac-u. 44**
menyasszonyi fényképek

Házépítések támogatása.

Financirozás tárgyában díjtalan felvilágosítás.
Akinek kiírtetett telke van, jelentkezzen 8 napon belül.

Balog Dávid Fakereskedelmi R. T.
Külsővásártér 11. (Miklós-u. végén.)

Debreczen város részvétét fejezte ki Rákosi Jenő elhunytja felett

Részvéttáviratot küldtek Rákosi Szidinek és az Ujságíró Egyesület elnökségének.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága néhány évvel ezelőtt Rákosi Jenőt hallhatatlan érdemei elismerésül Debreczen város díszpolgárává választotta. — A nagy publicista elhunytja alkalmával a debreczeni városháza homlokzatára is felhúzták a fekete lobogót.

A város Rákosi Jenő vasárnapi temetésén az idő rövidsége miatt nem képviselheteti magát, azonban szombaton délnél részvéttáviratot intéztek az ujságírók egyesületéhez.

A részvéttávirat szövege a következőképen hangzik:

Méltóságos

Márkus Miksa udvari tanácsos
urnak

az Ujságírók Egyesülete elnökének
Budapest.

A magyar ujságírás legnagyobb vezéralakjának, városunk nagynevű díszpolgárának elhunytja alkalmából fogadják Méltóságod utján a magyar ujságírói kar Debreczen város közönsége és tanácsának őszintén átérzett fájdalma, részvéte s együttérzése igaz kifejezését. Rákosi Jenő tízes magyarsága, nagyszerű írói lendülete, a legnagyobb erkölcsi eszményeket ápoló, ideális lelkiületű nemzetünknek nagy értéke volt. Elmúlása pótolhatatlan veszteség. Tartalmas, áldásos életének dicső emléke s megmaradt művei azonban örök értékei maradnak az eljövendő nemzedékek hozszo sorának.

Debreczen sz. kir. város közönsége és tanácsa nevében:

Dr. Vargha Elemér
polgármesterhelyettes.

Ugyancsak szombaton délnél ment el a részvéttávirat Rákosi Szidinek, az elhunyt költő testvéreinek. A távirat szövege így szól:

Méltóságos

Rákosi Szidi urasszonynak,
a budapesti Nemzeti Színház
örökös tagjának
Budapest.

A magyar nemzet nagy fiának, Rákosi Jenőnek, városunk dicső lelkiületű díszpolgárának elhunytja alkalmából fogadják Méltóságod vá-

rosunk közönsége és tanácsa részéről kifejezett szívből jövő igaz, őszinte részvétünket.

A nagy írónak, a tüzeslelkű hazafinak emlékét kegyelettel őrizzük szívünkben. Az ő nemes életének nagyszerű példaadása örök értéke marad nemzetünknek.

Debreczen sz. kir. város közönsége és tanácsa nevében:

Dr. Vargha Elemér
polgármesterhelyettes.

A DEBRECENI UJSÁGÍRÓK
RÉSZVÉTE

A debreceni ujságírók csoportja szombaton délután 3 órakor az Angol Királynő külön termében értekezletet tartott, amelyen az elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg arról a mélyszégyes gyászról, amely Magyarországon minden dolgozó ujságíróját érte Rákosi Jenő elhunytával. Indítványára a debreceni ujságírók táviratilag fejezték ki részvétüket a gyászoló családnak s a Pesti Hírlap szerkesztőségének, amelynek az elkölözött az utóbbi időben illusztris főmunkatársa volt.

A debreceni Ujságírók Csoportja a következő részvéttáviratokat intézte dr. Rákosi Gyulához illetőleg a Pesti Hírlap szerkesztőségéhez:

Nagyságos dr. Rákosi Gyula urnak
Budapest, Lisznyai u.

Nagyságos Uram! Nagyságod nagynevű Édesapjának elhunytja mélyszégyes gyászba borította a debreceni ujságíróársadalmat is. Mi még a múlt év december hónapja folyamán vártuk őt alakuló ünnepi közgyűlésünkre, hogy ezen Debreczen városa átnyujtsa neki minden idők örök büszkeségének, a város díszpolgári oklevelét. Azt a díszlevelet a nagy magyar város nagy halottjának már csak a koporsójára küldheti. Nagyságodnak mély gyászában legyen vigasztalás a tudat, hogy ennek az országának minden polgára, különös-képp minden ujságírója siratja őt, a katasztrófa sötét napjaiban a vészéből kivezető útmutatót a kiváló író és publicistát, az ujságírók jószívű felejtethetlen édesatyját. Mély részvéttel a debreceni ujságírók csoportja.

A Pesti Hírlap szerkesztőségének
Budapest.

Rákosi Jenő elhunytja alkalmából, aki örök időkre a jobb magyar jövőért harcoló ujságírók mintaképe lesz, mély részvétét fejezi ki a debreceni ujságírók csoportja.

Beszélgetés Simon Böske debreceni jó ismerősével

Magass, fess és gazdag férjet keres „Miss Európa”.

A városra borította fekete leplet az est sötétje. Metsző hideg süvít végig az utcákon, az emberek dermedten igyekeznek fedett helyre jutni, hogy megmelegítsék ványadt tagjaikat. Villamost várok, mely ugy látszik, késik a hideg miatt. Ismerőssel találkozom. Ő is villamost vár. Szóba ereszkedünk. Beszélgetünk s ő rejtelmesen fülembé sugja a ma szenzációjának forrását, hi — ugymond — igen kellemes napokat töltött Olaszországban „Miss Európával”, az elragadóan szép Simon Böskevel...

...Tíz pere múlva már a forrásnál. Kornya Sándor ref. gimn. tanár nagy kényelemmel berendezett legénylakásán ültem. Mint régi ismerőst, igen szívesen fogadott. Mikor beléptem, idegen hangok ütötték meg magyar szóhoz szokott füleimet.

— Buona sera, Ciaó! — üdvözölt farsista módra barátom. Eppen olaszul beszélgettek dr. Tassy tanárral, ki szintén ösztöndíjjal, huzamosabb ideig tartózkodott Itáliában.

Az egész lakást olasz szféra lengi át. A falat Mussolini hatalmas mellképe díszíti s köröskörül műemlékeknek reprodukciói foglalnak helyet.

Majd rátérek jövetelem valódi céljára.

— Igen, igen, jó ismerősöm „Miss Európa”, a gyönyörű Simon Böske. Először nem is tudtam, hogy az a Simon Böske, akit én ismerlek, nyerte meg a szépségversenyt. Mikor hallottam, hogy keszthelyi, akkor lett gyanus előttem az eset.

...S beszélni kezd, én pedig jegyzek végkimerülésig...

Az első találkozás...

— Tavaly, mikor utoljára Olaszországban voltam. Rómában, a nagy kanizsai fin kereskedelmi iskola kizárólag csapataival találkozunk. — Ennek a társaságnak volt vendégtagja Simon Böske. Emlékszem — fölvtatta — úgy mutatták be, mint a társaságnak „büszkeségét”. Mondhatom, elragadó jelenség. Természetesen szépség, semmiféle szépségszert nem használ s nem is használt soha életében. Rendkívül képzett, intelligens nő, aki rajong a művészetért, a szépséért. Hogy megerősítem ezt, elmondok egy jellemző esetet. A Szt. Péter templom mefektetésére indultunk. Benn a templomban van Michelangelo „Pietá” szobra, melyet oly odaadással és elmélyedő figyelemmel nézett, hogy ott maradt inkább s nem ment fel a társasággal a kunola mefektetésére.

— Milyen világfelfogású Simon Böske? — kérdeztem tovább.

— Nem kifejezetten modern nő. Mint említettem, nem használt soha

szépségszereket s határozottan szerény nő. Nagyon szépen táncol; ahol megjelenik, mindenütt rendkívül élénk érdeklődés kíséri. Csodálatosan szép nő. Nem lehet leírni — látni kell. Az olasz diákok rajongtak érte. Érdekesnek tartom megemlíteni — szólt barátom — hogy az autókat már messziről megismeri, hogy milyen márkájuk.

Miss Európa nem akar színésznő lenni....

— Tett-e említést együttlétük alatt arról, hogy színésznő akar lenni?

— Igen! Hogy nem akar. Egyébként szereti a kényelmet, a fényt. S hallottam egyszer tőle azt is, hogy férjhez szeretne menni, de csak magas, fess és gazdag fiatalemberhez.

Cigarettával kínál meg barátom, majd lázasan keresni kezd íróasztalának egyik fiókjában. Elővesz egy dobozt. Névjegy, levelek Simon Böske-től.

A névjegyen ez áll:

Simon Böske.

Majd ceruzával Keszthelyi címe: Kossuth Lajos utca 1.

Előkerül egyik levele is, melyet érdemesnek tartok nyilvánosság előhozni.

Ime a levél:

Keszthely, 1928 V—7.

Kedves Tanár Ur!

A küldött reprodukciókat nagyon köszönöm. Nagy örömet szerzett velük. A szép együttesből csak Bernini: „Dávidja” hiányzik. Ha kapható lesz, ugy-e elküldi?

Barátnőmmel együtt sokat beszélünk a szép Itáliáról. A mai délutánt is azzal töltöttük. Abbáziában két napig voltunk. Az idő gyönyörű volt. Ott már nem mi nézünk, hanem minket néztek. Nagy táncolás volt a Quarneróban.

Szívélyesen üdvözl:

Simon Böske.

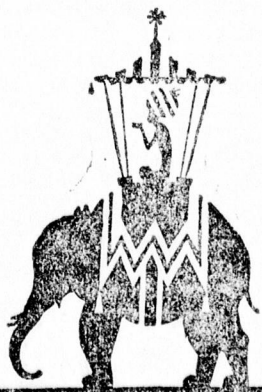
Eddig a levél....

Majd félve összerakja a kis csomagot s visszahelyezi fiókjába. — Mindannyian hallgatunk és Simon Böske karrierjére gondolunk....

Rajta, magas, fess és gazdag fiatal emberek induljatok keresni őt, a Szépség Királynőjét s próbáljatok nála karriert csinálni! Ő sem tudta, Ti sem tudjátok, hol és mikor tisztel meg Fortuna istenasszonya!

Büske nagyon rá informátorom, hogy ismeri Simon Bösket. Egy haszna azonban van a szimpatikus fiatal tanárnak Simon Böske ismeretsége révén, az, hogy: nagyon, de nagyon megnőtt az ázsója a debreceni nők előtt....

(St.)

MEINL
UJTERMESÜ TEA

Ke'e' virága

válogatott, finom indiai (Darjeeling) és kínai fajták keveréke: teljes, illatos aroma, sötét felöntés,

1/2 angol font P. 4.20.

Gyümölcsfát

debreceni lerakatomban is vehet:

BETHLEN UCCA 5. SZAM.

Onossay István főkertész vezetése alatt.

Unghváry József

faiskolája, Cegléd.

Oktató árjegyzék ingyen.

Oktató árjegyzék ingyen.

A debreceni Takarékos és Hiteintézet a legrövidebb idő alatt megkezdte a kiskereskedők és kisiparosok részére felajánlott 100 ezer pengős hitel folyósítását

Értekezlet a kereskedelmi és iparkamaránál a hitelfolyósítás módozatairól.

A Takarékos és Hiteintézet igazgatósága még az elmúlt év december havában a helybeli kiskereskedők és kisiparosok hitel igényének részbeni kielégítésére egyszáz ezer pengős hitelkeretet ajánlott fel. — Az ebből folyósítható kölcsönök két évesek lennének, melyeket a mindenkori hivatalos váltó leszámitolási kamatláb mellett, megfelelő biztosítékok mellett, váltókölcsön alakjában kapnák meg a kisiparosok és kiskereskedők.

A Takarékos és Hiteintézet eljárása beszédes bizonyíték amellett, hogy az intézet a nehéz viszonyokkal küzdő kiskereskedők és kisiparosok súlyos helyzetét teljes mértékben átérzi s a nagylelkű ajánlatért a Takarékos és Hiteintézetnek ugy a helyzetet megértő széles látókörű igazgatóságát, mint az intézet szimpatikus agilis igazgatóját, ifj. Magoss György dr-t, a kiskereskedők és kisiparosok részéről a legnagyobb elismerés és hála illeti.

A Takarékos és Hiteintézet ajánlata ösztönző példa akar lenni a többi pénzintézetre nézve is, hogy a súlyos hitelfelgondokkal küzdő kereskedelemnek hasonló támogatására siessenek.

Az állam által a kiskereskedelem részére nyújtott egy millió pengős hitel, — melyből a debreceni kereskedelmi és iparkamara 18 ezer főt számláló kereskedő érdekeltsége részére legfeljebb 80.000 pengős esnek. — olyan kevés, amely komoly segítségnek nem tekinthető. A TEBE debreceni közre megalakulása alkalmával határozatot is hozott, e határozat azóta is megismételte, hogy hajlandó az állam által adott hitel tizszersét a kereskedők részére hitelként rendelkezésre bocsájtani, ha az állami hitel veszteség tartalékalapnak mi nősítetik. E kérdésben a tárgyalások véglegesen még mindig nem dőltek el s emiatt késett a debreceni Takarékos és Hiteintézet által felajánlott kölcsön folyósítása is. Mivel azonban a kölcsönök folyósításával már tovább várni nem lehet a kereskedelmi és iparkamara elnöksége ifj. Magoss György vezérigazgató részvételével az ipartestület, a kereskedő társulat, az OMKE debreceni fiókja, a Fűszerkiskereskedők egyesülete, a Debreceni Kereskedők és Utazók egyesülete képviselőinek részvételével

értekezletet tartott a 100 ezer pengős hitel folyósításának módozatai tárgyában.

Az értekezlet, amelyen Békés Lajos kereskedelmi és iparkamarai alelnök, kereskedő szakosztályi elnök elnökölt, a hála meleg szavával mondott köszönetet ifj. Magoss György vezérigazgatónak, a Takarékos és Hiteintézet képviselőjének nagylelkű ajánlatáért, egységesen juttatta kifejezésre azt a kívánalmat, hogy a 100 ezer pengős hitel ugy helyezendő ki, hogy a kihelyezésnél a Takarékos és Hiteintézet károsodás ne érhesse. Ezen kölcsönrel ugyanis, melyet a részvénytársaság a Nemzeti Bank hivatalos kamatlába mellett ad, nem csak semmi nyeresége nincs a pénzintézetnek, hanem még a rezsiköltséget is viselnie kell.

Az értekezlet megállapítása szerint a kölcsön folyósításával kapcsolatosan hitelesoportok alakítandók s a nyújtott kölcsön 10 százalékat a pénzintézet veszteség tartaléként viszatartja, amelyet a kölcsönt igénybevevő csak a kölcsön, visszafizetése után kap meg. Ezután természetesen a rendes betéti kamatot adja.

A kölcsönigénylési kérelmek a kamara által készített és a kamaránál kapható kölcsönigénylési nyomtatványon kérelmezendők és közvetlenül a banknál terjesztendők elő. A Takarékos és Hiteintézet a kölcsönigénylési kérelemre vonatkozólag ugy az iparosok, mint a kereskedők érdekképviseleteiből alakítandó bizottság javaslatát meghallgatja.

A kölcsönigénylési lapok kinyomtatása pár napon belül megtörténik ugy hogy azok február hó 14-től kezdődőleg a kamaránál kaphatók lesznek s így e kölcsönök folyósítása a legrövidebb idő alatt kezdetét veszi.

Vérhizst és húshizst

baromfieléségnek, süldőneveléshez nélkülözhetetlen. Négyeszer annyit ér mint a korpa. Bámulatos eredmények.

Kapható a Debreceni Vásárpénztár Rt.-nél Telefon: 145.

Modern férfi
modern
ruháját

Modern Ruhaházban
(főpostával szemben)
csináltatja.

Előrendü uriszabósság.
Allandó nagy választék különleges
angol és belitöldi szövetekből.

A legkiválóbb borok Pálffyánál kaphatók Kossuth-u. 7.

A ref. tanítóképző hangversenye

Tanítóknak nemcsak tudományos készségre, de fejlett művészi érzékre is nagy szüksége van: sőt a nélkül igazi tanító nem is lehet. Ezért főtanítványok a képzőn az ének, zongora, hegedű, rajz, torna s éppen ez adja meg a tanítói oklevél magasabb értékét. Ezt a művészi hajlamot és érzéket fejlesztendő, rendezte a szombat délutáni hangversenyt a ref. tanítóképző.

A Csokonai énekkar rövid készüllet után is szép számokat adott. Jó anyag, fegyelméletesség, kidolgozott hangok, elsőrendű dirigálás adták azt a szép eredményt, melynek a díszterem melegszi, intelligens közönsége olyan zajosan tapsolt. Az intézet szimfonikus zenekara sem maradt hátra. Bár egy ilyen zenekar szervezése és betanítása óriási munkát kíván a tanár és a tagok részéről, az egyes számok mind élvezetet nyújtottak a közönségnek, — akár magában, akár az énekkarral együtt játszott. Általában technika, erő, finomság jellemezte ezeket a számokat.

Az V. osztály külön énekkara éppen olyan elismerést érdemel.

Cserki Imre IV. o. t. zongoraszámai megkapóan jók voltak.

Bodnár Lajos zeneitanár nemcsak mint dirigens, hanem mint zeneszerző is szerepelt. Ugy a „Diákok kara”, melyet az énekkar interpretált, mint az előjáték a „Diák a menyországból” című daljátékából sikert aratott.

Az a figyelem és meleg érdeklődés, mellyel a közönség az egész hangversenyt kísérte, mutatta annak magas színvonalát. Az ünnepélyes tanári kar is részt vett dr. Veress István igazgató vezetésével, ki melegszi a pártfogója az ifjúság egyesületének.

A MÁV Filharmónikusok második nagy hangversenye a Bikán

A MÁV Filharmónikusok kitűnő és nagykezültésű zenel együttese, ez a hatalmas méretű és országos viszonylatban is kiváló amateur zenekar. — mint már ismételtlen említettük volt. — február hó 19-én este 8 órakor tartja ez idénybeli második nagy hangversenyt, a Bika szálló dísztermében. Az együttes, mely teljes mértékben éri a bizalmat, mely vele szembe ma már megnyilvánul és teljes súlyában értékelni azt a minden irányban megnyilatkozó meleg és szeretetteljes várakozást, mely az idei hatalmas és mélyen járó művészi sikert hozott, salsont nyitó hangversenye után ezen második hangversenyt megelőzi. forró lelkesedéssel és furdaságot nem ismerő ambícióval készült elő második hangversenyének minden tekintetben grandiózusnak ígérkező programját, hogy a vele szemben megnyilatkozó szeretetet és bizalmat zavartalan művészi szűrséggel honorálhassa! Wéber, Haydn, Mozart, Leopold, Strauss, Offenbach ezen az esten! Csupa szín, csupa ragyogás, csupa meleg poézis ez a gazdag koloritu program! Külön nagy ékessége és művészi értéke az estnek: Nagy Margitnak, a m. kir. Operaház kitűnő művésznőjének a fellépte. Kinek nagy kulturájú művésze találkozott már a hangverseny dobogón Debrecen zenei közönségének az elismerésével.

A zenekart ezúttal is nagyjavú mestere, a kiváló magyar Abrányi Emil vezényli.

Helyünk: földszinti ülőhely 1 r. 3 pengő II. rendű ülőhely 2 pengő, III. rendű ülőhely és erkélyülés 1 pengő 60 fillér.

A terem álhelyeit a vezetőség teljes egészében a tanítványoknak tartja fenn, hogy a tanuló ifjúságot díjtalanul részesíthesse a hangverseny élvezetében és szolgálhassa azt

a kultur erőt, amelyet az ifjúságnak zenei nevelése jelent. A sajtó is a legmelegebb érdeklődéssel tekint kiváló Filharmónikusaink második hangversenye elé.

Ball-F and Indiana hőcipő

Szenzációcsak!

Divatcipője

Egyedüli árusítóhely Debrecenben

Benyás cipőosztály

Gyári talpbavésett ár minden pár cipőn.

A Wolafkatelepi Egyesület küldöttségileg nyújtotta át dr. Vásáry István polgármesternek a diszelnöki oklevelet

Népes küldöttség kereste fel tegnap hivatalában dr. Vásáry István polgármestert. Sztankay F. Béla kor mányfőtanácsos vezette dr. Vásáry István polgármester elé a Wolafka telepi Egyesület husz tagu küldöttségét. Sztankay F. Béla a küldöttség és az Egyesület nevében üdvözölte a polgármestert, majd Óváry Mihály lépett elő és átnyújtotta dr. Vásáry István, polgármesternek a diszelnöki való megválasztásáról szóló diszelnöki oklevelet.

Óváry Mihály ezután üdvözölte a polgármestert, mint diszelnököt és beszédében rámutatott arra, hogy a Wolafka és Baresai telepi egyesület hálás köszönetét küldi a polgármesternek, amiért elfogadta a diszelnöki

tisztségét. Ez az egyesület ugyan nem foglalkozik politikával, de a telepek lakosságát nemzeti irányban igyekezik vezetni, hogy majdan Magyarország újjáépítésében részt vehessenek. Arra kérte ezután a polgármestert, hogy ebben a nemes munkában támogasson őket.

Dr. Vásáry István polgármester a küldöttségnek adott válaszában hálásan köszönte meg diszelnökké való megválasztását és biztosította a küldöttség tagjait, hogy mindenkor támogatni fogja őket nemes törekvéseikben. A választ a küldöttség tagjai hangos éljenzéssel vették tudomásul, majd eltávoztak a polgármester hivatalából.

Szállást a debreceni dalosversenyre érkező vendégeknek

Felhívás a közönséghez!

A júniusban tartandó debreceni országos dalversennyel kapcsolatban — mint ezt több ízben jeleztük — sok más ünnepség, előadás stb. fog lefolyni. Így elsősorban lesz nyolc napig tartó különlegességi kiállítás, lesz nagy népiünnepély, de lesz nagyszabású műkedvelő előadás is.

Lesz a színházban minden valószínűség szerint négy előadás, egy verseny és egy nagyszabású díszhangverseny.

A Debrecenbe érkező dalárdák közül a Király-díjért és a Kormányzói vándordíjért versenyző dalárdák között ugyanis

29-én, délelőtt a színházban fog lefolyni a nagy verseny.

A versenyző dalárdák a színpadon énekelnek a zsűri tagjai pedig első emeleti családi páholyban foglalnak helyet.

A dalosok debreceni ünnepe tudvaleg három napra terjed.

Június 28-án érkeznek mindenfelől a rendezés és rendezői különvontokkal,

úgy hogy még aznap délután négy órára Debrecenben lesz több, mint tízezer dalos. Ezeknek a rendezőség módját ad, hogy különféle szórakozásokon vehessenek részt. Aki szeretik a szin-

házat, már aznap este nyolc órakor és másnap este nyolc órakor elmehetnek a színházba, ahol

a „Magyar dal multja és jövője” című és nagyszabású előképben gyönyörködhetnek s azután a magyar nótás és magyar dalos daljátékot élvezhetnek végig.

Június 29-én, délután és június 30-án délután szintén lesz színházi előadás, ahol látványosságok keretében táncos játék, magyar nótás daljáték és egy kedves kis darab kerül színre.

Sokezer vendéget várnak a dalosversenyre Debrecenbe, akiknek elhelyezése természetesen nagy gondot ad. Aki csak teheti, hogy hérom éjszakára egy-egy díványt vagy hencsert, vagy esetleg egy ággyat felajánlhat, tegye azt magyaros vendégszeretettel és jószívet. Nincs egvébről szó, csak egy fekvőhelyről, mert az ideérkező vendégek étkezése közös helyeken, csoportosan, együtt történik.

Mindenki megteheti, hogy foglalkozásának megfelelő rokonfoglalkozású vendéget igényeljen: az iparos iparost, a kereskedő kereskedőt, a tisztviselő tisztviselőt s így tovább. Azt azonban, hogy egy, vagy két fekvőhelyet felajánljanak, be kell jelenteni Sarkady

István ellenőrnél a városi adóhivatal épületében, mégpedig a lehetőségig gyorsan, tehát a hét folyamán, mert a nagy ünnepségek rendezőségének ma most tisztán kell látni, hogy az eddigi jelentkezőt vendégeket el tudja helyezni.

Barna kis lány

Csárdás zenére.

Barna kis lány a te szemed oly csábo,
Hogyha látlak, az én kedvem virágo.
Találkozást keresem én teveled,
Elesábitott engem a te szép szemed.

Csupa öröm az életem azóta:
Jobban esik most énnékem a nota.
Hogyha én a közelébe lehetek.
Napról-napra jobban beléd szeretek.
MOLNÁR KÁLMÁN.

Új iparengedélyek.

Az iparhatóság a múlt héten a következő új iparjogosítványokat adta ki: Bagi Lajos szatócs, Fülöp Sámuel liszt és mezőgazda, termény, Tanczer Ödönne hangszerkiskereskedés, Papp Imre szobafestő, Tóth Kálmán férfiszabó, Berecz István taligás, Dózs János cipőtisztító, öz. Holik Andrásné korcsma, ifj. Kasza Gyula vas, szerszám stb. Szabó Sándor rőfös- és rövidáru kereskedés, Kálmán István kőfaragó, Kun Sándor korcsma, Nagy Mihály mázólo, Orbán Benjámin fuvaros, Alföldi terményértékesítő szövetkezet mindenféle mezőgazdasági termény, Értékforgalmi Bank R.T. háztartási cikkek nagy és kiskereskedés, Fazekas Istvánné tej- és tejtermékek, Goldstein Ferenc rövidáru kiskereskedés, Leiter Péter hérszépítés, hérszántás, Szűcs Dániel déligyümölcs stb., Egri József eszmadia, Kulcsár Erzsébet nőiszabó, Keiner Árminné és Gábor Zoltánné gyermekruhakészítés, Frank Ernő textiláru, Rósenbaum Aladár textiláru ügynök Magera József cipész Krupa Mihályné fuvaros, Domokos Juliánna kávémérés és kifőzés, Bódy Pál fa- és szénkereskedés, ifj. Kovács András Géza szatócs, Balázs Kálmán szatócs.

A kutya mentette meg a gazdája életét a behavazott villában.

Nagykanizsáról jelentik: Bogár Kármér nyugalmazott MÁV. mérnöknek a Kisrákoshegy oldalán van a villája. Az elmúlt napokban a hófúvás a villát teljesen elzárta a világtól, úgyhogy a mérnök és a felesége a szó legszorosabb értelmében az éhhalállal néztek szembe. A veszedelmes helyzetben a mérnöknek mentő gondolata támadt: beemelte az ablakon farkaskutyáját, annak a nyakába szalaggal levelet kötött és elküldte a kutyát a villától jéhez. A hatalmas farkaskutya hamar túlmaszta a villát körülvevő hófalakon és elvitte a levelet a villától. aki azután embereket szedett össze az út mentén a házat ellorlaszoló hófalat így mentette meg a kutya gazdája életét.

Még egyszer a Sisvai télről

A napokban írtuk meg a Sisvai télnél általunk tudott hiteles történetét és a mai postával kaptunk újabb és biztosabb adatot erre a csakugyan történelmi háttérű elnevezésre. Az egykor tragikus körülmények között meghalt postamesternek a rokonsága adja tudtul, hogy valóban megfelel a ténynek az esemény, csupán a névben van némi eltérés. Nem Sisvai János volt a megfagyott postamester, hanem Szombathelyi János és a Sisvai tél elnevezés úgy került bele mégis a köztudatba, hogy a Szombathelyi János felesége volt Sisvai leány és azé volt a posta, a férje ellenben az adminisztrációs ügyeket bonyolította le.

A rokon levél frója még azt is megjegyzi, hogy családi hagyomány szerint az öreg ur valóban megfagyott az országúton, ahol azután úgy belepte a tél, hogy csak tavasszal tudták a hó olvadás után megtalálni és eltemetni. Egyébként érdekes megjegyezni a családi hagyományokat őrző utódok a nevét, aki maga is történelmi nevezettségű családból származik, mert Barcza Daninak az unokája, aki pedig tudvaleg Debrecen város egykori esendibbosa volt. Az igazító sorok kedves figyelmű frója pedig Halász Gyuláné, nagyalásóné Barcza Margit és mi készséggel adtuk közre a tudósítását és ezúton is köszönetet mondunk a szíves sorokért.

Megszünt iparendedélyek.

Az iparhatóság a múlt héten a következő iparjogosítványok megszűnését vette be az iparlistámba: özv. Kerezi Albertné virágkereskedés, — Friedlander Vilmos és Mór borkereskedés, Friedlander Vilmos és Mór üvegház és gyapjú nagy- és kiskereskedés, Bartha Sándor kávé, özv. Trunka Lajosné nőiszabó, Szabó Sándor rőfös-, rövidaru, kötött-, szövött-, árú, Schwarz Gízella kalapkészítő, d. Kertész Kálmán fuvaros, Schwarz Ernőné szatóc, Eötvös Erzsébet szatóc, Weisz Ignácné szálloda, vendéglő Steinmetz Mózes szatóc, Juhász Sándor hentes, Rab László bérautófuvaros, Blöier Ernő zsákkereskedés, Sziber Lajos cipőkereskedés, Jakab Mihály tej, termékek, Csannai Sándorné szatóc, özv. Donó Istvánné ócskaruha, Kún József kávé, Józsa József cipész, Elek Jenő háztartási és gazdasági cikkek, Nagy Sándorné csizma, Onga Antal sütő, Bartha Gábor tímár, Fekete Ferenc képesített kőműves, dr. Szemere Antalné kozmetika, Kövesi és Neumann férfiruha és cipő, Rappaport Lajos férfiszabó, özv. Neumann Lipóné zsidóruha és férfiruha, Krupa Mihályné ócskaruha, özv. Semula Józsefné nőiszabó, Polgári Györgyné szemes- és szalastakarmány.

Mindenkit érdekel!

Nem csináltam sikerült vételt és mégis vevők abban a kellemes helyzetben, hogy **3 méter gyapjuszövetet** a legszebb színekben, gyapjuserős teljes hozzávalókkal egész éven át **58 pengő** árban a tisztelt vevőközönség rendelkezésére bocsátok. Vételkötelezettség nélkül kérem megtekinteni.

Kuifer

szőkekereskedő
Kistemplom-bazár

Olaszországban kötelezővé teszik az egyházi házasságkötést

A római megegyezés részletei.

Páris, febr. 9. A francia Temps római tudósítója a Vatikán és a Quirinál megegyezéséről részleteket közöl. A római kérdés megoldására irányuló tárgyalások már két hét óta folytak. A konkordátum lényegéről a forgalombalévő hírek eleget monják:

A pápa abszolút jogot nyer a félsziget püspökeinek kinevezése körül. — A fiatalság oktatása a Szentszék által ohajtott irányban fog történni. Az egyházi házasságkötést kötelezővé teszik. Ez utóbbi reform maga után vonná a polgári törvénykönyv módosítását.

A szerződést hétfőn írják alá. A tudósító kiemeli, hogy amikor Gasparri bíboros fogadta a diplomáciai testület tagjait s bejelentette nekik az egyezmény létrejöttét, az egyik nagykövet felvetette a kérdést, vajon az új rendezés után az egyes államok tarthatnak-e csupán egy képviselőt Rómában a két hatalom számára. A bíboros erre állítólag azt felelte, hogy reméli, hogy az államok továbbra is fenn tartják az eddigi állapotot, vagyis külön képviselőt tartanak fenn a Szentszékkel.

Az asszony és a házasság

A házasságról mostanában igen sok szó esik. Bevált-e? Ha igen, miért? Ha nem, miért? A cinikusok s a „tapasztaltak“ azt szeretik hangoztatni, hogy a házasság intézményeivel baj van. Feltétlenül probléma, különben nem igyekeznének megoldani a hivatalos és a kevésbé hivatalos.

A házasság boldogságának egyik feltétele, hogy az asszony szép legyen. Ez ugyan új megállapítás, talán nem is egészen helyes, de anyiban érdemes figyelembe venni, amennyiben egy angol házassági szakértőtől ered.

Ez az angol házassági szakértő — név szerint Cecil Web Johnson — azt mondja, hogy a boldog házasság szépiíti az asszonyt. Ennélfogva a szép asszony a házasságban, ha boldog, szebb lesz.

Hogy a férj is szebb lesz-e, arról nem emlékezik meg az angol szakértő. Vagy talán a férj esetében egyáltalán nem fontos.

Az angol szépségszakértő a következő tanácsokat adja az asszonynak. Igyekezzél szép lenni, mert az jól tesz az egészségednek. A boldog házasság kétségtelenül használ az asszony szépségének. Az az asszony, aki jó természetű akar lenni, ne aludjék többet hét óránál, ne cigarettázzék sokat és általában ne tegye ki magát túlságos izgalomnak. A modern kozmetikai szerek ártalmatlanok és sokszor csakugyan finomítják az arcot. Az angol szépségszakértő és kozmetikus nemrégiben könyvet írt a házasságról és a leghatározottabban a házasság mellett foglalt állást.

— Persze, — írja könyvében a többi között — csak az a házasság erkölcsös és becsületes, amelyben a feleket érzelmi szálak fűzik egymáshoz.

Ez az állítás magától értetődő s mégis elismerés jár érte az angol szakértőnek, mert hiszen olyanféleképpen mond, amire nem árt elegendőképpen rámutatni.

Érdekes statisztikai táblázatot állított össze az angol szépség- és házasság-szakértő arról, hogy mikor válnak el a házaspárok leginkább egymástól.

A házasság tartama:	Válások:
Egy évnél rövidebb	15
Két évnél rövidebb	15
Két és öt év közötti	403
Öt és tíz év közötti	757
Tíz és húsz év közötti	930
Húsz évnél hosszabb	328

Nagyon jellemző, írja az angol szépségszakértő, hogy több elvált férfi köt újabb házasságot, mint elvált nő.

Dr. Web Johnson megjegyzi, hogy miért van az, hogy sok asszony a házasságban tökéletesen elmulasztja hájainak tökéletesítését, szépségének építését tartását.

Az ilyen asszony úgy látszik azt hiszi, hogy már elérte a célját, már bekerült a házasságba s ennél fogva nem kell a hódítás eszközeihez fordulnia.

Az ilyen asszony azt hiszi, hogy a házasság végállomás az életben.

S ennek gyakran mi a következménye? A lompos, a saját magával nem törődő asszonyból kiábrándul a férj. Kiábrándul belőle olyannyira, hogy nem akar tudni róla, az idegeire megy, szégyelli magát miatta s ez az érzés végül is válásra vezet.

Ezeket írja a többi között könyvében az angol író. Tagadhatatlan, hogy nagyon sok érdemleges igazságot szögez le.

— A Népszerű Főiskolai Tanfolyam heti előadása. A Tanfolyamon a következő héten 4 óra lesz és pedig: (Hétfőn, 11-én nincs előadás.) Kedden, 12-én délután öt órakor dr. Baranyi Béla egyetemi ny. r. tanár: A debreceni függetlenségi nyilatkozat. (1849 április 14.) Második óra (Vetített képekkel.) Kedden, 12-én délután hat órakor dr. Kreiker Aladár egyetemi ny. r. tanár: A színlátás élettana. Első óra. (Rajzok bemutatásával és vetített képekkel.) Szerdán, 13-án délután hat órakor dr. Gärtner István egyetemi tanársegéd: Az időjárás és klíma elemei, hatásuk az emberi szervezetre. Első óra. (Csütörtökön nincs előadás.) (Pénteken nincs előadás.) Szombaton, 16-án délután hat órakor dr. Huzella Tivadar egyetemi ny. r. tanár: Biológia és filozófia. Egy órás előadás. — Az előadások helye a kollégium díszterme. — A belépti díjat a rendezőség csak a minimálisra szabta. A jegyek ára egy előadásra 30 fillér, bérletjegy 2 pengő. Egyetemi hallgatók és tanulók félárnyelvi váltására jogosultak. Jegyek Springernél (Piac utca, főposta mellett) és az előadás előtt a díszterem előszobájában kaphatók. — Esetleges tanrendváltozásról a közönség pontos értesítést kap az aznapi lapokban.

Az ősemlék nyomai.

London, február 9. Johannsburgi jelentés szerint Pretoria közelében egy óriási ősemlék és egy bölény ősszettört, megszenesedett esontiait találtak. Minden jel arra mutat, hogy az ősemlék vadászat közben lelte halálát s áldozatával, a bölényvel együtt pusztult el.

RÁDIÓSOK!

A „Debreczen“ szombati száma közli az egész jövőheti rádióműsört.

Módosítások a közigazgatási reform-javaslatban

A képviselőház közigazgatási bizottsága szorgalmasan folytatja a közigazgatási reformjavaslat tárgyalását. A bizottság tagjai nagy érdeklődéssel tanúsítanak a tárgyalás folyamán, felmerült kérdések iránt s annak menetéből megállapítható, hogy intenzív és tárgyilagos kritika alá veszik a kormány javaslatát. Erre vallják azok a módosítások, amelyek máris történtek a reform egyes intézkedései tekintetében.

Igy mindjárt lényegesen módosította a bizottság az eredeti javaslatot a törvényhatósági bizottság tagjainak létszáma tekintetében. Míg az eredeti tervezet szerint a vármegyékben 120—200, városokban 72—180-ban volt megállapítva a létszám, a módosítás ezt vármegyékben 150—450, városokban 90—180-ban körvonalazta. Ugyancsak módosítva lett a törvényhatósági tagságra vonatkozó megbízás időtartama is. Olyképpen, hogy az összes választók közül választott tagok megbízási ideje 10 évben, a virilis tagok közül választottaké 5 évben állapított meg. A póttagok száma félannyi mint a rendes tagoké s megbízásuk hatályát az eredeti 3 év helyett 5 évre emelték fel.

Igen lényeges módosítást tett a bizottság a törvényhatósági testületek felosztása tekintetében. Eredetileg ez a jog úgy szabályoztatott, hogy a törvénnyel szembebelvezkedő, hazafiatlan, vagy az állam biztonságát veszélyeztető magatartást tanúsító törvényhatóság a közgyűlés elnökeinek javaslatára a belügyminiszter által osztható fel. A módosítás azt az intézkedést vette be a javaslatba e helyett, hogy a felosztás jogát az említett esetekben a belügyminiszter előterjesztésére a kormány gyakorolhatja. Ezt igen helyes és célravezető intézkedésnek tartjuk, mert általa a törvényhatóságok jogrendjének ultima ratiója az összkormány döntésétől függőleg lévén csak gyakorolható, fokozottabban biztosítja a jog tárgyilagos gyakorlatát s egyszerűsíti magával vonja az összkormány felelősségét is. Sokkal jobban megegyezik tehát a magyar jog tradíciójával, mely a szükségrendeletek, vagy a vis major okozta kivételes rendelkezések tekintetében minden időben kikötötte az összkormány hozzájárulását, valamint politikai felelősségét.

Lényeges módosítást tett a bizottság a tisztségviselők illetményének szabályozása tekintetében azzal az intézkedéssel, mely kimondja, hogy a törvényhatóságok érdemes és állásukban elérhető legmagasabb fizetési osztály legfelsőbb fokozatában már 3 évet eltöltött tisztségviselők személyi pótlékban részesíthetők. Tekintettel arra, hogy az önkormányzati tisztségviselők előlépése korlátolt lehetőségű, ez a módosítás igen célszerű és üdvös.

Kezdődő érdekeskedésnél

a természetes „Ferenc József“ keserű víz ügy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja. A gyakorlati orvostudomány vezetői a Ferenc József vizet azért becsülik, olyan nagyra, mert ez szívbajosoknál is gyorsan és enyhe módon szabályozza a szervezetele anyyra fontos gyomor- és bélműködést. Kapható gyógyszerárakban, drogáriákban és fűszerüzletekben.

FARSANG DEBRECENBEN

Az evangélikus Fülléregylet estélye a legszebb siker jegyében tolyt le

Igen sokan jelentek meg a ropapnt hideg dacára is. — A jelmezesek szebbnél szebb jelmezekben szerepeltek a sikeres műsor keretében.

Tegnap este igen nagyszámú résztvevő jelenlétében zajlott le a Fülléregylet jelmezes műsora, mely bevezetője volt az estélynek. Minden szereplő a legsikeresebb szerepléssel emelte az estély szépségét s a szebbnél szebb kosztümök a békébeli szép jelmezes bálok emlékével hatottak. Minden jelmezes, kiknek alább adjuk névsorát, vagy táncos, vagy pár szavas szereppel adta tudása és tehetsége legjavát, úgy, hogy ez az estély egyike volt az idény legjobban sikerült estélyeinek.

A műsor fénypontja mégis egy kicsi, roppant helyes, négy éves leányka volt. A nagy tehetségű, szinte táncfenomén, esoda-gyerek, Szappanos Baba, aki bámulatos tánctechnikával és ráteremtéssel ragadtatta el a közönséget. Olyan nagyosan és mégis annyira bájos gyermekeséggel táncolt ez a csöppség, hogy a sikere valóban a jövő biztos záloga. Percel Karola foglalkozott — mint a példa mutatja — nem sikertelenül ezzel a nagyon tehetséges gyermekkel, aki a maga idejében kivételesen ügyes, helyes és graciosusan művészi tudott lenni. Mi még nagyon sokszor fogunk találkozni a kicsi Szappanos leánykával s neki sem az utolsó volt az a tapsorkán, melyet aratott.

Katona Manci mutatott még be nagyobb felkészültségű hindu táncot, mely alapos és igen értékes látványt előruvó készséggel szép sikert aratott. A nehéz és nagy tánctechnikát igénylő táncszámokat könnyed, friss, stílusos kivitelben adta. Ritmikus mozdulatai és a keleti temperamentumot megkivánó tánc sikere minden tekintetben nagyon szép eredményű volt. Egyik hivatott táncosát sejtethi ebben a fiatal és tehetséges leányban a magyar művészi élet. Hasznos és lelkiismeretes foglalkozással a legművészebb tökélyre viheti kétségkívül értékes tehetségét.

Igen szép és minden dícséretet megérdemlő volt az a magyar tánc is, melyet két pár a legszebb siker jegyében táncolt, a közönség nagy lelkesedése mellett.

Karnevál hercegek táncszáma is remek produktuma volt a műsornak. Különböző pedig egyenként és összesen nagyon ügyesek, helyesek voltak a szereplők mind.

Percel Karola nagy és méltó siker ért el a számok betanításával.

Műsor után a szebbnél szebb jelmezes megzemléltetésére jelmezes felvonulás volt, mely felvonulásban igen szépen érvényesültek a remek kiállítású, felette díszes ruhák.

Majd a felvonulás után megkezdődött a tánc, mely a késő reggeli órákig tartott.

A jelmezesek.

A jelmezes csoportban a következők vettek részt: Papp Klótild (Ámor), Császár Lajos (konferenszier), Váray Gizike (ujság), Dorsch Edit (karnevál herceg), Horn Annus (karnevál hercegnő), Biczó I. (török bej), Münnich Aurél (a bej felesége), Sztraka Annus (perzsa herceg), Oláh Emil (oros herceg), Rajzei Kató (kínai herceg), Belák Kató (tavasz), Winkler Anny (bazaróza), Terestényi B. (róza), Tóth Lili (virágárus leány), Öreg Mária (százszorszép), Lipták Blanka (tulipán), Pavletics Juci (hólabda), Tapolczy Kató (francia baba), Trocsányi A. (szív), Sztránya Baba (táncosnő), dr Pajor Győzőné (táncosnő), Papp Kató (ég királynője), Varga Irén (páva), Titz Edit (hajnal), Rickl Antalné (nap), Höfer L. (bold), Szabó Magdi (csillag), Váradi

Szabó Piri (püderpamac), Rézler B. (pierette), Koczka Ica (borzas-Peti), Bárándy István (ifjodeák), Mike Böske (katicabogár), Erdélyi Ella (legyező), Kolozsváry Borcsa Mihályné (Carmen), Balogh Irén (biedermier), Lárni Titi (schimmy táncos), Sima S. (spanyol), Katona Manci (táncosnő), Szappanos Cilly baba (prima ballerina), Debreceni Kató (Pierette), Papp Anny (Pierette). Összesen 41-en.

Megjelent asszonyok:

Münnich Aurélné, Ordelt Jánosné, Zsilinczy Györgyné, dr Sárny Sándor né, Pavletics Béláné, özv. Géressy Kálmánné, Garda Dezsőné, özv. Sztrányay Elekné, Kirsch Károlyné, Nöth Antalné, Jánosy Béláné, Thissen Arthurné, Hornyatsekné, Nagy Józsefné, Kondor Mihályné, Nagy Sándorné, Horvay Róbertné, Neubauer Jánosné, Szappanos Istvánné, dr Nagy Jánosné, Berényi Lászlóné, Szappanné, Papp Józsefné, Fehér Istvánné, Debreczeni Andrásné, Fekete Lajosné, dr Nagy Lászlóné, Szalay Pálné, Schütz Ernőné, Veréb Lajosné, dr Trocsányi Béláné, dr Haendel Vilmosné, Pavletics Béláné, özv. Mayer Jánosné, Hory Rezsőné, özv. Erdélyi Istvánné, Fuxné, Marx Jánosné, Nagy Istvánné, dr Papp Károlyné, Szójka Lászlóné, Kovács Sándorné, dr Ludány Lászlóné, Terestényi Béláné, Titzné, özv. Kovács Józsefné, özv. Pásztor Jánosné, Tóth Kálmánné, Harsányi Pálné, Rézler Ervinné, Várady Gézáné, Suszter Ferencné, Koczky Antalné, Molnár Józsefné, — Rostás Barnáné, Kerekes Andrásné, ifj. Srobach Gézáné, Nagy Jenőné, Szarukán Sándorné, Báronyné, — Hraboczky Arthurné, Egri Jánosné, Fehér Józsefné, Buday Aladárné, Hankiss Jánosné, dr Tankó Béláné, Kerekes Jenőné, Stalp Ödönné, Kovács Kálmánné, dr Varga Istvánné, dr Borossy Gyuláné, s. Józsefné, Lovas Lászlóné, Horváthi Andrásné, Kovács Jenőné, Szele Lajosné, dr Bőszörményi Béláné, dr Hódy Béláné, Nagy Sándorné, özv. Fejér Jánosné, özv. Urján Endréné, Fejér Kálmánné, Vársáry Istvánné, Bacso Pálné, Neubauer Sándorné, Buray Sándorné, özv. Geláti Sándorné, Valkovitsné, dr Baby Fehértői Dánielné, Cregledi Mihályné, Kovács Mihályné, Tőkés Gáborné, Lipták Dánielné, Visky Sándorné, Somogyi Endréné, Pajor Győzőné, Balogh Istvánné, özv. Horváthi Ferencné, Laborfalvy Márkos Vizer, Molnár Jenőné, Varga Lajosné, Zöld Jánosné, Guttman Károlyné, Schütz Ernőné, özv. Kastja Jánosné, Bőszörményi Árpádné, dr Szabó Mártonné, Ábrahám Lászlóné, Csiky Gézáné, dr Stegmund Ernőné, Máté Miklósné, Benyáts Emilné, Möriz Józsefné, Öreg Béláné, Nagyné, Balassa Károlyné, Valner Fyuláné, Zékán Mihályné, Bálint Józsefné, dr Szabó Mihályné, Gombos

Ferencné, Ungváry Enerinné, dr Hankóné, dr Sas Jenőné, Majoros Richárdné, Erben Tivadarné, Békéssy Lajosné, dr Mayer Elekné, vitéz Vary Sándorné, dr Nagy Emilné, Borny Gyuláné, dr Darkó Jenőné, Faller G. né, Höffer Ferencné, Husz Richárdné, P. Nagy Istvánné, Nagy Istvánné, Sándorné, dr Besseney Lajosné, Szmrecsány Nagy Károlyné, dr Márton Kálmánné, Nikkel Zoltánné, Marincser Józsefné, Vidányi Jánosné, Mayer Jánosné, dr Polgár Dánielné, Borsos Józsefné, Jagicza Károlyné, Fábrián Józsefné, Fülöp Istvánné, Gömörly Zoltánné, Máté Józsefné, dr Antal Antalné, Major Mihályné, Kovács Józsefné, Hajdu Lajosné, Cukrászné, Joszt Ferencné, Matura Józsefné.

Urleányok:

Bacso Mimi, Bacso Babica, Oldal

A Kereskedők és Utazók Egyesületének táncestélye

Fényes keretek között és nagy sikerrel zajlott le a Kereskedők és Utazók Egyesületének a Kereskedelmi Csarnokban megtartott zártkörű táncestélye. Kiss Béla zenekara a „Debrecenbe befutott a gyors vonat” kezdetű roppos csárdással nyitotta meg a mindvégig nagy-szerű hangulatban lefolyt mulatságot. Az első csárdást a következő párok táncolták: Weisz Magda — Moskovits Zoltánnal, Havas Károlyné — Grósz Jenővel, Sugár Dezsőné — Darvas Edevel, Neumann Tiborné — Horovitz Ernővel.

A bálon megjelent notabilitások közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk: dr. Létei Lajos vezérigazgató, dr. Radó Rezső iparkamara-főtiszt, Békés Lajos, a Kereskedő Társulat elnöke, Benyáts Emil gyáros, Kröh Vilmos, a Kereskedők és Utazók Egyesületének elnöke, Darvas Ede, az Egyesület alelnöke és Székely Simon tanár, az Egyesület kultúrsoportjának elnöke.

A zenét a Bartalis-féle jazz-band szolgáltatta, amely ismert, kitűnő játékaival valószínűleg világvárosi hangulatot varázsol a Csarnok dísztermébe. A táncolók minden táncszám után lelkesen megtapsolták a nagy-szerű jazzbandot, amelyet jogosan

hivnak a város legjobb tánczenekarának.

A megjelent hölgyek közül a rendezőség az alábbiak neveit becsatolta rendelkezésünkre:

Urasszonyok: Batiz Mártonné, Havas Károlyné, Grósz Jenőné, Sugár Dezsőné, Dicker Lipótné, Gratt Jenőné, özv. Rottmann Sámuelné, Belgrádi Endréné, Grünbaum Zsigmondné (Szolnok), Neumann Tiborné, Feldheim Hermanné, Dávid Ferencné, Krausz Kálmánné, Steiner Jenőné, Schuller Sámuelné, Szigeti Hermanné (Mátészalka), Liebermann Sándorné, Reich Józsefné, Schwartz Lajosné, Katzender Józsefné, Kelemen Mártonné.

Urleányok: Weisz Magda, Batiz Ilonka, Dicker Jolánka, Rottmann Jucika, Gratt Jolánka, Berger Ilonka, Schwartz Irénke (Nyírszakoly), Ritter Irénke (M.-Cséke), Ritter Ica, Rosenfeld Böske, Grünbaum Ibi (Szolnok), Löbl Ilonka, Feldheim Dita, Dávid Pityu (Turkeve), Dávid Etelka (Turkeve), Lichtmann Rezsika, Schwartz Paula (Nagyföld), Krausz Mariska, Grósz Böske, Schuller Olga, Szigeti Böske (Mátészalka), Klein Irénke, Liebermann Gizike, Schwartz Illi, Reiner Elzse (Eger), Katz Irénke, Katz Ilonka, Kaiser Pirike, Kaiser Iluska.

Jól sikerült az altiszti kaszinó műsoros táncestélye

Tegnap este tartotta a debreceni altiszti kaszinó zártkörű, műsoros táncestélyét, amelyen a debreceni altiszti társadalom teljes számban megjelent. A zenét a debreceni 11. honvéd gyalogezred zenekara szolgáltatta. Récz Laci hírneves elgányszekarával egyetemben.

A műsor nagyszerű siker mellett zajlott le. A szereplők valamennyien kiválótt nyújtottak és megérdemlik, hogy név szerint is felsoroljuk őket. Nagyszerűen konferált Létray Géza irnok almeister. „Reményhez” e. Hoppe R. darabot előadja a helyő-

Értesitem az igen tisztelt cipész és eszmadia mester urat, hogy

bőr üzletemet

Dégenfeld-tér 2. sz. alatt kedden ismét megnyitom.

Igyekeznem fogok minden árut a legolcsóbb napiárban árusítani.

Kérem b. látogatásukat Tisztelettel

Kardos Mór bőrkereskedő.

ségi altiszti énekkar; vezényelt Szabó Lajos karnagy. Beriot 8. Hegedű szóló. Előadta Zienér József zenefőmester, zongorán kísérte Forray István karnagy, zenetanár. Melodráma, előadta Kovács János irnok almeister; zongorán kísérte Forray István karnagy, zenetanár. Vit. Tóth Lászlóné, m. kir. honv. alhadnagy neje énekel, végül Csomós Ferenc társzermester. Dobai Lajosné, Csomós Ferencné, Csomós Ica, Dobai Lajos, Bartha József őrmesterek egy nagyszerű vígjátékot adtak elő, nagy siker mellett.

A megjelent hölgyek névsorát a késő éjjeli órákig nem kaptuk meg; így csak keddi számunkban tudjuk közölni.

Budapestes tartózkodom február 11-től 16-ig (16 év 16 nap)

Nagy mozgékonyaságu emberi

műszemeket

a lejjebb művészi mód szerint készítek és behelyezek. Található v. g. ok:

Klein Dezső
látószerezésnél, IV., Keckeméti-
utca 14 sz.

Müller Károly szemműves

Ramminger vezet

női ha vágás, ondolálás, hajfestés és parókkészítésben. — Tartós villany-ondolálás! — Szolid árak!

A famunkások álarcos bálja

Szép siker mellett zajlott le tegnap este a Munkas-Ottthonban a famunkások álarcos bálja. Ötletesebbnél ötletesebb jelmezések vonultak fel, akik között bírálatbizottság több díjat osztott ki.

A díjat nyert jelmezések: 1. I. Legszébb női jelmez 1. toalettasztal: Szoboszlai Aranka. 2. II. Legszébb női jelmez egy kezimunkasztal: Bőszörményi Rózsika. 3. Legszébb férfi-jelmez egy sakkasztal figurákkal: Abel János. 4. A legkomikusabb egy doboz szivarral és cigarettával: Kohn Mór. 5. Legérdekesebb egy nagy virág átvány: Szabó Józsefné. 6. Legrútabb egy szép kazetta: Kerekes Béla. 7. Egy pár virágátványt: Sterbinszky Lászlóné. 8. Egy szép kazettát: Makai Nusika.

A mulatságon megjelent hölgyek hölgyek névsorát a rendezőség az alábbiakban bocsátotta rendelkezésünkre:

Urleányok: Lompkas Sándorné, Kovács Imréné, Hajdu Miklósné, Kiss Andrásné, Dravecki Lajosné, Hevesi Istvánné, Virágh Sándorné, Deli Józsefné, Bukta Andrásné, Varga Istvánné, Kiss Kálmánné, özv. Szálkai Józsefné, Oláh Gáborné, Marton Lászlóné, Nemes Pálné, Tóth Andrásné, Sarkad Lajosné, Gombos Ferencné, Mónus Józsefné, Nagy Imréné, Nuszbaum Mihályné, Szilágyi Józsefné, Makai Józsefné, Kókas Istvánné, Berce Sándorné, László Györgyné, Bálint Lajosné, Szalai Gyuláné, Novák Géza, Monori Imréné, Monori Istvánné, Pap Károlyné, Molnár Istvánné, Tóth Ferencné, Balogh Sándorné, Bőszörményi Józsefné, Kálmán Mihályné, Devics Józsefné, Lovász Gyuláné, Malatinszky Sándorné, Tar Ferencné, Bökényi Sándorné, Kovács Istvánné, Hevele Antalné, Pálfi Istvánné, Szeri Mihályné, Kulcsár Imréné, Ökrös Istvánné, Wachtler Gusztávné, Karca Józsefné, Maor Istvánné, Balogh Lajosné, Peknyó Gyuláné, Nagy Lajos-

né, Malatinszky Sándorné, Szilágyi Sándorné, Szerepi Ferencné, Szabó Istvánné, Gönci Józsefné, Lefkovits Mártonné, Molnár Józsefné, Fegyverneki Józsefné, Harsányi Gyuláné, Illés Jánosné, Gém Györgyné, Fábrián Antalné, Szoboszlai Jánosné, Szutor Mihályné, Kis Gáborné, Kelemen Kálmánné, Tamási Józsefné, Nemeti Jánosné, Szedlák Gyuláné, Ari Lajosné, Csokonai Gézánné, Kurucz Istvánné, Elek Antalné, Kozák Istvánné, Magyori Lajosné, Balázs Mihályné, Szántó Zoltánné, Mongó Lászlóné, Barna Sándorné, Sterbinszky Lászlóné.

Urleányok: Oláh Piroksa, Kovász Böske, Novák Mariska, Monori Jucika, Papp nővérek, Kovács Jucika, Csáki Jucika, Devics Juliánna, Kozma Juliska, Bökényi Ilonka, Harangj Mariska, Hevele Böske, Jakab Juliska, Kovács Böske, Jakab Juliska, Kovács Böske, Wachtler Matild, Barta Jolika, Marton Irmuska, Sarkadi Lenke, Makai Böske, Fegyverneki Böske, Gém Mária, Kelemen Ilonka, Konez Böske, Konez Irénke, Szedlák Mancsi, Szedlák Irénke, Tur Zsibike, Bartha Jolánka, Gábor Katóka, Margit, Böske és Icuka, Magyori Mancika, Pál Ilonka, Nagy Mariska, Létai Jucika, Mezei Margitka, Seres Piroksa, Török Erzsike, Kiss Ilonka, Szálkay Jucika, Szálkay Pirike, Székelyhidi Margitka, Marton Böske, Nemes Rózsika, Bilogh Irénke, Seres Piroksa, Peknyó Mariska, Bujdosó Böske, Gál Icuka, Harsányi Rózsika, Pap Rózsika, Berce Ilonka, Fábrián Böske, Kelemen Mariska, Tócsik Anci, Soltész Veronka, Huszli Böske, Mészárosy Lillike, Szerepi Jucika, Erdei Icuka, Szabó Jucika, Kovács Teruska, Tar Ilonka, Kaló Mancika, Mónus Mariska, Nagy Böske, Varga Böske, Biró Icuka, Berekesz Jucika, Luci Jucika, Balázs Jolánka, Szántó Icuka, Hasenthal Hedwig, Szoboszlai Aranka, Elek Micike és Aranka, Szabó Böske, Papp Mancika.

A Székgyári Football-Klub bálja

Szombat este folyt le a Royal-szálló dísztermében a Székgyári Football Club nagyszerű jelmez bálját. Kilenc órára már az ötletesebbnél ötletesebb álarcosok tömege töltötte meg a dísztermet. Ott láttuk a Székgyári Football Klub minden tagját hozzátartozóikkal együtt, ezenkívül a debreceni sportélet sok barátját. Megjelentek a mulatságon többek között Létay Lajos vezérigazgató, Stern Mór és Róth Mór székgyári igazgatók és még számos előkelőség.

A táncot ifj. Dendó Lajos bandája a „Fel futbalisták“ kezdetű csárdással nyitotta meg és ezzel megkezdődött az általános tánc, amely kitérő hangulatban reggelig tartott.

A megjelent hölgyek névsorát az alábbiakban adjuk:

Urasszonyok: Ifj. Serdült Gyuláné, Semogyi Istvánné, Schaff Jánosné, Téglási Istvánné, Kovács Andrásné, Lengyel Jánosné, Pallig Józsefné, Iván Mihályné, Pataky Istvánné, Bence Jánosné, Takaró Gáborné, Papp Gyuláné, Husz Ignácné, Pásztor Józsefné, Takaró Sándorné, Molnár Józsefné, Sári Lajosné, Vojtovics Ignácné, Sárosi Józsefné, László Ivánné, Góz Jánosné, Vékony Mihályné, Nagy Józsefné, Pongor Györgyné, Baca Andrásné, Bujdosó Istvánné, Urbán Józsefné, Kecskés Jánosné, Kocsis Istvánné, Szatmári Istvánné, Nagy Jánosné, Szilágyi Ferencné, Boldizsár Istvánné, Fehér Lászlóné, Illés Lajosné, Kozma Imréné, Lőrinczi Ferencné, Weisz Vilmosné, Erdei Györgyné, Kovács Józsefné, Tóth Lászlóné, Torkos Istvánné, Agárdi Józsefné, Bugyi Imréné, Monoki Andrásné, özv. Mark Istvánné, Márkus Józsefné, Jutkari Ferencné, Dávid Andrásné, Vágó Andrásné, Makai Gáborné, Csikós Lászlóné, Porcsin Jánosné, Magyar Józsefné, Zina Lajosné, Ozsváth Lajosné, Szénási Jánosné, Fülöp Istvánné, Patkós Jánosné, Szénási Jánosné, Szilágyi Józsefné, Kiss Jánosné, Borbás Józsefné, Fábrián Istvánné, özv. Tóth Ferencné, Nagy Ferencné, özv. Ötvös Ferencné, Varga Józsefné, Fészenyi Lajosné, Jónás Imréné, Kósa Bálintné.

Urleányok: Nagy Margitka, Imre Annuska, Imre Iluska, Csanak Nusika, László Eszti, Papp Jolánka, Kovács Mancika, Pallagi Mancika, Lengyel Rózsika, Lengyel Eszti, Téglás Jucika, Szabó Mancika, Bugyenczi Böske, Szabó Zsuzsika, Bence Erzsike, Pásztor Annuska, Takaró Mancika, Molnár Katóka, Zórándy Ilonka, Sári Böske, Elek Rózsika, Vojtovics Gizike, Sáros Irénke, László Mancika, Góz Jucika, Arany Eszti, Arany Jucika.

Megszabadul az ajándékvásárlás gondjától

ha meglekinti az „Artist“ kézimunkaműhely mintadarait, mert ami ott készül az elsőrendű munka, művésziesen izléses, olcsó. Hatvan ucca 1. II kapu 20. Telefon 12-59.

Vékony Vilike, Májor Böske, Pongor Jucika, Bacso Katóka, Káplár Jucika, Timkó Jucika, Bujdosó Böske, Gere Mancika, Gurbán Erzsike, Gurbán Gizella, Kecskés Mancika, Kocsis Böske, Szalontay Duduka, Szatmári Mancika, Kovács Sárika, Szilágyi Ica, Fehér Mancika, Fehér Mancika, Boldizsár Rózsika, Nikovics Böske, Kálmán Mariska, Kálmán Böske, Lőrinc Ilonka, Kovács Bicsoka, Rác Rózsika, Kuztos Ilonka, Kerékgyártó Böske, Tóth Rózsika, Bavaszi Böske, Szücs Irénke, Értékes Rózsika, Torkos Irénke, Ferdinánd Böske, Szóke Icuka, Gukás Kicsike, Agárdi Böske, Bugja Ica, Bugyi Böske, Patkós Böske, Lidik Gizike, Kovács Böske, Molnár Mariska,

Pataki B., Dávid Róza, Fehér Mancika, Kozma Ilonka, Szatmári Ilonka, Vágó Jucika, Csiba Nusi, Szabó Mancika, Guthein Katalin, Virágh Margitka, Magyar Ilus, Kiss Margitka, Szénási Patkós Eszti, Szilágyi Irénke, Békési Lujzika, Békési Elluska, Békési Ilonka, Tóth Zsibike, Porcsin Böske, Fábrián Katóka, Nagy Böske, Kun Böske, Gógyi Mariska, Varga Böske, Bruz Gizike, Bruz Teruska, Mészáros Eszti, Nagy Eszter.

A fenti bálokon kívül még több táncestély volt tegnap Debrecenben, melyekről azonban anyagtorlódás miatt csak legközelebbi számunkban közlünk tudósítást.

Páratlanul nagyarányú előkészületek előzik meg a Protestáns Bált

A debreceni Protestáns Bálra lázasan folynak az előkészületek. Tekintettel arra, hogy a kormányzó és gróf Bethlen István miniszterelnök személyesen fognak a bálon résztvenni, fokozott mértékben nyilvánul meg az érdeklődés a nagyszabású mulatság iránt.

A Protestáns Bált különben országos érdeklődés előzi meg, ami teljesen indokolt, miután ez az első bál, amelynek keretében a rendezőség egy éjszaka egybegyűjteni akarja Magyarország protestáns társadalmának elítjét. De amellett, hogy a rendezőség a „protestáns“ elnevezést adta a bálnak, távolról sem akarja ezen mulatságnak a tisztá káivinista jellegét megadni, hanem azon szívesen lát minden meghívottat és egyedüli célja, hogy ezen a bálon — hasonlóan a boldog békeévek nagy báljaihoz, — találkozót adjon

egymásnak az egész ország urí társadalmára felekezetre való tekintet nélkül. Már az előkészületekből kiívül, hogy a muatság arányaiban szinte minden képeletet meghalad. A művészies dombornyomású és kiívteü meghívón nem kevesebb, mint 3000 név szerepel, úgy hogy egy meghívó 20 oldal terjedelmű lesz. Ötezer meghívót küld szét a rendezőség, s így a meghívók nyomása hat száz papirt fog felémészteni.

Jellemző a nagy érdeklődésre, hogy dacára annak, hogy a meghívók még szét sem lettek külvde, máris nagyon sok előjegyzés történt a páholyokra. Különben a meghívók szétkülvdesét 15-én kezdi meg a rendezőség. A nagy munkát a Bethlen Gábor Kör tagjai végzik, minden este 45 ember dolgozik az előkészítés nagy munkáján.

Nagy Dóczy műsoros-táncos ünnepély

A „Dóczy-intézeti Volt Iskolatársak Szövetsége“, mely a mult években lelkes munkájával szép összeget gyűjtött az építési alap javár, most, hogy az új iskola részben felépült, másik tervet valósítja meg és a szegénysorsú növendékek támogatására siet. Erre a célra március 9-én az Arany Bika dísztermében nagy ünnepélyt rendez. Az előkészületek javában folynak s a volt Dóczyisták a jelenlegiek bevonásával újra gyönyörű programot állítottak össze, hogy az ünnepély méltó legyen a mult évek ünnepélieihez, melyek páratlan erkölcsi és anyagi sikerrel végződnek.

Nem is csoda! Hiszen a debreceni mamák és nagymamák mind a Dóczy-intézet növendékei voltak, kik most is hűséges ragaszkodással támogatják a 100 éves iskola nemes törekvéseit.

A szép műsort Péterffy László leánygimnáziumi tanár nemesveretű prólógusa, az intézeti énekkarok, Bercik Árpád „Himfi Dalai“-ból vett bájos jelenetek és ezek keretében szebbnél szebb magyar és klasszikus táncok teszik változatossá. A táncokat Ch.

Percel Karola izlésesen és ötletesen állította össze, úgyhogy kicsik és nagyok bemutathassák ügyességüket és készségüket a jó szülők és az érdeklődő nagyközönség gyönyörűségére.

A mamák és nagyszámú védnökök most is gazdag büffét állítanak föl és a program után tánc is lesz, melyben a kicsik is résztvehetnek 10 óráig.

A meghívókat legközelebb szétkülvdik. A részletes műsort stb. később fogjuk közölni.

Bámulatos hatású arczépítő szer a Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szep- lőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — — — 1 P Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P

Kapha :

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszer-tárában Debrecen, a Színház mellett.

Magyar családok találkozó helye. Modern komfort. — Folyó hideg-meleg víz minden szobában. —

Ha Bécsbe szálljon meg a HOTEL NEW-YORK-ban, WIEN. Fürdő, hall, rádió stb. stb. II. kl. Sperlg. 5. Egyágyas szoba 5 1/2 schill.-től.

**A debreceni Református Uri-
asszonyok tea-délutánja.**

A debreceni református uriaszonyok február 12-én, este 8 órai kezdettel az Arany Bika üvegtermében a Templom egyesület szegénységélyezési alapja javára jótékonytea-estélyt rendeznek a következő műsorral:

1. Gombos Böske, akinek kellemes, meleg, szépszájú hangjában mindig gyönyörködünk: magyar dalokat énekel zongorakísérettel.

2. Katona Mancika, a táncművészet magaslatára érkező, ifjú csillag igazi művészettel: hindu táncokat ad elő.

3. Gombos Böske és Szabó Pál a szívünknek oly kedves, magyar paraszttáncot mutatják be.

4. Díszpalotás. (Betanította Vattai Margit táncnánán.) Táncolja a következő 10 pár: Arady Ica—Mayer Béla, Bacsó Rózsa—Bachler Ferenc, Debreceni Kútó—Zwickl Jenő, br. Györfly Iréne—Nádudvari Lajos, Máriássy Kári—Birinyi János, Gombos Böske—Lugossi Miklós, Ormós Zsóka—Léhmánn Ernő, Veréb Ilonka—Lévay József, Végh Emma—Szelencei István, Vincze Eta—Oláh Emil.

Teajegymegváltás 2 P. Hideg büffé. Jegyek előre válthatók a Tempom egyesület titkári hivatalában és Meliusz könyvkereskedésében.

Tekintettel a jótékony célra, szeretettel kérünk minden áldozatkész lelkűt, hogy egyes adományaikkal a büfféhez hozzájárulni szíveskedjék, amelyeket 12-én, délután 2 órától kezdve az Arany Bika üvegtermében veszünk át, nyilvános nyugtázás mellett.

A büffégyűjtőket legkésőbb hétfő délig tisztelttel kérjük beszoigáltatni a Központi Lelkészi hivatalba.

Ákinek meleg ruhája van és kenyer a kezében, gondoljon a szűkölködőkre, akik éheznek és fáznak. Ebben a dermesztő hidegben szinte elviselhetetlen nagy arányokat öltött a nyomor s hányan vannak, kik szemérmes koldusként fűtetlen szobában tengődnek, szakadozott öltönyükön velőig behatol a kegyetlen hideg. Meg kell, hogy érezze mindenki a hallgató szájának keserű panaszát, összefogva könnyen segíthetünk az elhagyottakon.

E tea-estély tehát szent célt szolgál, melynek nívós műsorában külön fel kell, hogy hívjuk a debreceni közönség szíves figyelmét gyönyörű nemzeti táncunkra, a díszpalotásra, melyet magyarruhában adnak elő a párok. Nem lehet eléggé hangsúlyozni nekünk, e szerencsétlen ország szegény fiainak, hogy a röghöz való ragaszkodás első feltétele: hűség a tradícióhoz. Fedezésbe mentek már a régi, dicső idők remek táncai. Hová tűnt a híres körmagyar, melyet eleink olyan lelkes örömmel, dőlecegen jártak, sarkantyú pengétt a lakkeszímákon, habhónyví fehér ingvél övezte a hajó derekat. Fáklya, vankos, fátyal és süvegtánc a tegnapi. De lelkünk édes bizakodással, új tavaszvárással telik meg, mikor a díszpalotást, jövők reménye: a magyar lányok, magyar legények bokázva járják.

A meleghangulatú, kedélyes estére szívesen látjuk és várjuk nemes Debrecen város közönségét.

A rendezőség.

Ui jórvány!

Egyre nő a rádióvá, De nem spanyol fajta, Itt az olcsó Rádióház Menten segít rajta.

Élénkítse fel a házat: Dallal, zenezóval; Csillapítsa le a lázát Egy jó rádióval.

Báránv, Rádióház
Sz. ut. Anna-u. 1.

**Nagysikerű álarcosbál a „Wolafka-
telepi Olvasókör”-ben.**

Várakozást felülmulóan zajlott le a Wolafka telepi Olvasókör álarcos bálja, melyre az előkészületeket a vigam bizottság gondosan és alaposan előkészítette. Este 8 órára már zsúfolásig megtelt a helyiség álarcosokkal és vendégekkel.

A táncot a „Ritka árpa, ritka búza, ritka rozs” kezdte csárdással a két bálanya: Fazekas Mihályné és Rudnay Lajosné kezdték meg.

A álarcosok megjutalmazására az a tábbi díjak folytak be: Rudnay Lajos egy hatszemélyes pálinkáskészlet; Fazekas Mihály két porcellán virágváza; Ujfalussy Gyula egy üvegből való virág váza; Banos János egy kilogramm kolbász; Bánk József egy üveg likőr; Nagy János egy csomag déligvümölés; Zanicsák György egy doboz Hunnia csokoládébonbon; Óvári Mihály a meg-

választandó bálkirálynőnek egy királyi korona; Ludmann Sándor egy titkos szekrényt, melyben egy galamb volt; Tóth Etus egy csomag I. rendű borfőzős levél; Juhász Jánosné és doboz prima fűrdőszappan és Nagy György egy doboz Ideal fűrdőszappan.

Tekintettel arra, hogy ezen bál az egyesület első álarcos bálja volt s az itteni lakosság az álarcos bálkhoz szokva nincs, mégis husz álarcos jelent meg. A fel nem ismerhető díjak nyerte: Nagy Sándorné telepi lakos; a legszebb nő díját nyerte Juhász Jánosné telepi lakos; a legkomikusabbat Tóth János debreceni lakos és a lecsúnyábbat: Kiss János telepi lakos. A bíráló bizottság még ezeken a díjakon kívül több értékes díjat osztott ki.

Ejfélkor 210 szavazattal Rudnay Mancikát bálkirálynővé koronázták. A mulatság jó hangulatban a reggeli órákig tartott.

A kulisszák világából

Törvényszéki főtárgyalás, melyen felvonulnak a Csokonai színház tűzoltói, házmesterei és páholynyitogatói.

Igen érdekes rágalalmazási pert tárgyalt tegnap délelőtt a debreceni törvényszék egyik büntetőtanácsa. Harsányi Gábor, a Csokonai Színház házmestere és László fia kerültek a vádlottak padjára, rágalalmazással vádolva. A per előzményei a kulisszák világából indulnak ki.

Két évvel ezelőtt, 1927. április hó 5. napján, este 9 óra tájban hangos csilingelés verte fel a debreceni tűzoltó-állomást. Egy izgatott hang jelentkezett:

Kérem itt a Csokonai színház házmestere beszél: Tessék küldeni azonnal valakit felváltani az ügyeletes tűzoltót, mert az öltözők előtt lopáson kaptuk.

A telefonjelentést Alexa tűzoltó vette fel és azt jelentette Jakobinyi tűzoltóosztásnak. Rögtön küldtek egy tűzoltót, felváltani a szolgálatot teljesítő Farkas Sándort. Farkas azonban nemhagyta annyiban a dolgot, hanem rágalmazás címén feljelentette a házmester fiát, aki telefonált és a házmestert, akinek az útasítására Harsányi László telefonált.

Ilyen előzmények után került az ügy a debreceni törvényszéknek Rézler Ervin tanácselnök elnökléte alatt működő tanácsa elé. A vádat dr. Horvay Ferenc kir. ügyész képviselte, a vádlottak védelmét dr. Fényes Jenő ügyvéd látta el.

A két vádlott beismerte a telefonálást. Elmondották, hogy

már régebben rájöttek, hogy a színházban házitolvaj van, az öltözőkből egymásután tűntek el a különféle tárgyak, ugyanezek eltűntek azok a dolgok is, melyeket a szórakozott nézők a páholyokban felejtettek: pld. gukkerek, zsebkendők stb.

Harsányi házmester most már lesbe állott és április hó 5-én, este, az öltözők előtt találta Farkas tűzoltót hirtelen felbuzdulásában azt gondolta, hogy meg van a rég keresett tolvaj és útasította László fiát, hogy az esetről értesítse a tűzoltóparancsnokságot. Ők

teljesen jóhiszeműen jártak el.

A vádlottak kihallgatása után a bíróság megkezdte a tűzoltó-tanuk kihallgatását. Jakobinyi tűzoltóosztás eladta, hogy neki a telefonos tűzoltó jelentette, hogy mit telefonáltak a színházból. A többi tűzoltó is csak a telefonálásra vonatkozólag tudott valamit előadni.

Farkast valamennyien derék, hivatása magaslatán álló tűzoltónak ismerik.

Szigethy Andor színházi titkár elmondta, hogy az esetet megelőzőleg pár héttel rájöttek arra, hogy a színházból egyes tárgyak eltűntek.

Erre Fenyvessy titkár az egyik jegyszedőnek odaadott egy ridikült, hogy próbaképpen tegye be az egyik páholyba. Másnapra a ridikül elint.

Özv. Perényi Józsefné kihallgatása következik. Az elnök azon kérdésére, hogy hány éves, azt feleli, hogy:

„holnap leszek 79 éves”!

Őn is tud a lopásokról és arról, hogy próbaképpen betett ridikült is ellopták. Ugyanilyen vallomást tesznek Kátav Imréné és Orosz Mária jegyszedőnek.

Monoki Nándor színházi büffés sohasem tapasztalta a büffében a hiányt. Csupán a jegyszedőnőktől tudja, hogy egyes dolgok elvesztek. Eszrevette ugyan, hogy a borosüvegek tartalmazó rekesz néha nyitva volt, de pozitív hiányt ekkor sem észlelt.

Elnök: Az árak és az egyéb értékek be vannak a büffében zárva?

Tanu: Hogyne kérem, minden erősen le van lakatolva, hiszen a büffében próbák szoktak lenni. (Nagy derűlttség)

A tanukihallgatások ezzel befejeződtek. Rézler elnök bejelenti, hogy Kardos igazgató és Fenyvessy Gábor tanuk nem jelentek meg. Fénves védő ragaszkodik ezek tanuként való kihallgatásához, továbbá kéri, hogy a bíróság tartson éjszakai helyszíni szemlét a színházban.

A törvényszék ez utóbbi indítványt elutasította, ellenben elrendelte Kar-

doss igazgatónak én Fenyvessy titkárnak újból való megidézését és kihallgatását. Ezzel az elnök az érdekes főtárgyalást március 9-ére halasztotta el.

Dal a kivágott akáctákról

*Kivágták az akácfákat
A nagyutcán véges-vegig,
Ringó-rengő zöldleveles
Lombja között akácvirág
Nem fehérlék,
Nem ülök az árnyékába,
Mint valaha, napsütéses
Nyári délelben,
Nem hallom a vadgalambot
Szerelmesen turbékolni
Sűrűjében.*

*Jaj, de pusztá lett a város,
En Istenem, de mivé lett!
A kivágott akácfákkal
Mennyei régi kedves emlékek
Scmmivé lett!
Ültethettek csodafákat,
Nem lesz o'ly szép, ha felnő is
Mind az égig,
Mint mikor az akácvirág
Illatozott a nagyutcán
Véges-vegig.*

BAJA MIHALY.

**Az árusítás technikája
és lélektana**

Irta: Orel Géza c. tankerületi főigazgató. 14 képpel. Budapest. — Athenum, 1929.

Az érdekes mű szak és kereskedői körökben nagy érdeklődésre számíthat. Anyagát Párisban és Bécsben ezen szak nagymestereitől közvetlenül s Bostonból (Amerika) levezés útján szerezte be, így az összevetésre elég anyagot gyűjtött össze. Ismerteti a külföldi szakiskolákat különösen a párisi és bostoni eladási és szakiskolát. Szól az összefüggő lélektani, elméleti és gyakorlati kérdésekről 10 fejezetbe. Végül a modern nyelvtanítás menetét dolgozza ki. A szép kének a szakiskolák foglalkozásait és a leghíresebb kirakatokat mutatják. A maga nemében uttörő, 151 lepra terjedő, nagy utánjárással készült munkát melegen ajánljuk olvasóink s az érdekeltek figyelmébe. A jónévtű szerző nem első érdemes munkája ezen a téren.

Uj férfiruházlet.

Plattner és Goldhammer cég

Férfiruházlet
Debrecenben

Piac-u. 1. sz. alatt megnyitotta

Nagy választék a legfinomabb férfi-, fiu- és gyermekruhákban. Szolid és pontos kiszolgálás.

Olcsó árak.

Kelozsvány

modern fodrászata, spec.ális női hajvágás, tartós ondolás, hajfestés, manicur, hamosás, — olcsó bérletrendszer. — Rózsa ucca 3. szám.

Attila Páris városában

Erdekes könyv jelent meg legutóbb Párisban Marcel Brion történetíró tollából „Attila élete” címmel, a Vie des Hommes Illustrés sorozatában. Pár hét alatt nyolcadik kiadását érte meg s a kritika feltűnő rokonszenvvel fogadta. Minket magyarokat közelebből is érdekelt a könyv, mert túl azon, hogy briliánsul megírt életrajz és korrajz, de emellett az első olyan frás nyugati író tollából, mely Attila legendás alakját, az Isten ostorát, aki az európai köztudatban úgy él, mint a legbátrabb harbár, mint az Antikrisztus, aki azért jött a távoli Keletről, hogy egy elemi csapás kárhózáival legyen fenytő eszköze a megtörő égi igazságszolgáltatásnak, való és elfogulatlan megvilágításba helyezze.

Attilában az összes nyugati krónikák a történelem legvisszataszítóbb jelenségét látták és nemzetiségét, a hunokat félvad emberi hordáknak, amelyek elöntötték a civilizáció termékeny síkjait. Azóta egy másik nyugati népképzeletében a hun egyet jelent a vandállal, a kultura esküdt ellenségével.

Annál örövendesebb tehát, hogy manapság, mikor annyi propaganda is csak nehezen képes megértetni a Nyugat előtt a magyar igazságot, a magyar pszichét, hogy most Brion úr is revízió alá vette Attiláról táplált közkeletet és alakjában nem a brutális mongol fenevad, hanem a népvándorlás-korabeli óriási méretű államférfiut mutatja.

Ez az Attila valóban egy világbirodalom alnát hordozza. De a világbirodalmát nem fegyverrel akarja megszerzeni, hanem diplomáciával, Brion Attilája egyenesen gyűlöli a háborút, mert ismeri és fel tudja mérni csapásait, de elkerülhetetlennek tartja és ezért folyton számol vele. Attila ifjúságát a ravennai udvarban tölti és ott ismerkedik meg a haldokló római világ sajátosságaival. Mint gyermek találkozik Aetiussal, az akkori világ egy másik páratlan katonai figurájával. Ketten két világ hordozói s mindkettő vakon hisz kiküldetésének igazságában. Mindketten arra készülődnek, hogy majd egyszer egy retentő csatában le számolnak egymással, ami be is következett 451-ben, a híres catalaunumi ütközetben.

„A sorsnak végzetes iróniája — írja Brion — hogy egyik a másik ellen harcolt, mikor pedig e két embernek egymást szeretniök és egymással egyesülniök kellett volna”.

A sivatag nomád népének és a márványpaloták népének ütközete, tudjuk, eldöntetlen maradt, sőt Attila Róma falai alól is elvonul anélkül, hogy bosszút venne.

Brion szerint Attila nem azért volt kegyetlen, mert az neki alaptermészete volt, hanem mert nagy nemzeti álmának megvalósítása feltételezte a kegyetlenséget. A kínai faltól kezdve egészen Galliáig Attila egységes jogára alá helyezte a sok önálló törzsre szóródott hun nemzetet és véghez vitte a csodát: a fegyelmelzottség örvébe szoritotta Ázsiát, amelyek idegeiből éppen a fegyelem hiányzott a leginkább. Bámulatos szervező képességgel és kultúrérzékkel bírt s fapalotájában, szokásaiban, egész uralkodói stílusában a nagyvonalú államférfiut mutatta.

Egy híres és francia festő által festett kép függ a Louvreban: „Attila en marche sur Paris” címen, amely Attilát seregeinek élén fakengyelbe dugott meztlábbal s eléggé hüen nem reprodukálható vad cigányfejjel ábrázolja. Ezt a nyugati jólétiültséget lesz hivatalva kellőképpen reparálni Brion könyve, ha ugyan feltételezhető, hogy Nyugatot akar is jobban értesülni lenni.

— Fizesse Ön is elő a Debreceni Hírlap Ujságra!

Fokker felesége leugrott a 15-ik emeletről

Páris, február 9. A lapok jelentik Newyorkból, hogy Fokkernek, a világhírű repülőgépkonstruktőr felesége öngyilkos lett, férjével

való összeszólalkozás után leugrott a 15. emeleten lévő lakásuk ablakából és szörnyet halt.

A trencsényi cigány pogrom a bíróság előtt

Trencsén, február 9. A trencsényi esküdtbíróság előtt ma kezdődött meg az a bűnper, amely Pobedeny község négy lakója ellen indult. Pobedeny községnek mintegy 40 lakója rajtaült a cigánytelepen. A cigánytelep 16 háza közül 15-et leromboltak, hat cigányt megöltek, 14-et súlyosan, négyet pedig könnyebben megsebesítettek. A véres támadásra a cigányoknak számos nagyobb lopása adott okot, továbbá az

a gyanu, hogy a cigányok Pobedenyben gyújtogattak és a bevezetett vizsgálatai eredményeképp a trencsényi államügyészség Pobedeny 33 lakója ellen emelt vádat, ezek közül 29 a trencsényi tábla büntetőtanácsa előtt felelnek tetteikért, míg a négy fővádlott az esküdtbíróság elé kerül. Mind a négyet gyilkosság kísérlete, magánosok elleni erőszak, magánlaksértés, súlyos testi sértés, stb. miatt vonják felelősségre.

Rákosi Jenő és Tornyi népköltő.

Ki ne ismerné Debreczenben a jó öreg Tornyai bácsit, aki tudvalevőleg Magyarországon a legöregebb vándor költő. Minden eseményhez van hozzászólása, vagy versezetben, vagy prózában, de a szíve szerint meg szokta mondani az eseményekre a véleményét. Rákosi Jenőnek elhunytja is megrendítette az öreg vándor költőt és tegnap este nálunk járt, hogy ő is kifejezze a részvétét a nemzet nagy halottjával szemben. Beszélgetés közben elmondta az öreg Tornyai bácsi, hogy nagyon sok esetben találkozott Rákosi Jenővel, aki nagyon jól ismerte őt és akárhányszor nagyon szívesen elbeszélgetett vele. Legutóbb is készült fel hozzá, de most már tárgytalanná lett a terve, mert a halál elragadta a népszerűséget nem hajhászó, de mégis felette népszerű, szívszerinti embert, akit Tornyai bácsi is nagy fájdalommal gyászol, mint a nemzet veszteségét.

A BSE ping-pong csapata Debreczenben.

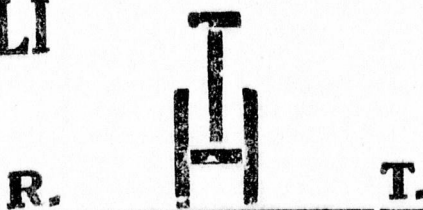
Szép programot dolgozott ki a Debreceni Tornasportegyesület asztali tenisz szakosztálya, február 23-24-ére; ugyanis a Budapesti Sport Egyesület csapatát turáztatja kerületünkben s ezzel igyekszik a nehezen meginduló érdeklődést, mely a keleti kerületben az asztali tenisz iránt mutatkozik, táplálni és fejleszteni. Az asztali teniszben fővárosi versenyzőink kezükben tartják a világhegemoniát már évek óta és hozagpótló munkát fejt ki a DTE, amikor alkalmat ad a vidéki versenyzőknek, hogy a pestiekkel erejüket összemérjék és azok tudását ellessék, — biztosíthatassák a további fejlődést.

A BSE csapata egyike a főváros leg-erősebb együttesének. A csapat tagjai: Barna, Kelen világbajnokok, Szeged, Réthy, e két utóbbi a most lezajlott budapesti világbajnokságok során ki-verte a további küzdelmekből a tavalyi világbajnok osztrák Liebster — Thun-párt, Dávid és Derner, mind ismert elsőrangú játékosok. Külön esemény, hogy a csapatnak tagja lesz Siposs Annus világbajnoknőnk is, kinek nagyszerű — a férfiakkal teljesen egyenrangú — játékát már volt alkalma a debreceni ping-pong kedvelőknek élvezni.

A tura állomása a következők: E hé 22-én Nyiregyházán, 23-án Debreczenben, 24-én Borostolyánban ját-

FISK PNEU
a leggazdaságosabb
Vezérlépviselet:
Autofelszerelési R.-T.
Budapest, IV., Aranykéz-u. 2
Tel. Aut. 812-41

TISZÁNTULI HIRLAP

KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ-VALLALAT.

Készít:

KÖNYVEKET, ÜZLETI- ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVANYOKAT, LEVÉLPAPIROKAT, BORITEKOKAT, SZÁMLÁKAT, MEGHÍVÓKAT, FALRAGASZOKAT, RÖPCÉDULÁKAT, SZINLAPOKAT, SZÓRÓCÉDULÁKAT STB. OLCSÓN ÉS IZLESESI KIVITTELLEN

DEBRECZEN
JOZSEF KIR. HERCEG U. 1.

TELEFON
7-88

szanak. A debreceni verseny színhelye a DTE Péterfia utcai tornacsarnoka. A DTE versenyzői különben részt vesznek a nyiregyházi és berettyóújfalui versenyeken is, hogy minél jobban megfigyelhessék és elsajátíthassák a pestiek stílusát és verseny-módorát.

Szeged, febr. 9. Meszlényi Antal táblabíró infekciót kapott sebes lábán és vérmegézésben pár nap alatt meghalt. — Tragikus halála nagy részvétet keltett.

Fagyási bántalma kezelése

A kezeken és lábakon mutatkozik. Kezddik vöröses, lilaszínű foltokkal, elhanyagolás esetén kelevély k támadhatnak. A fagyási bántalmak gyors eltüntetésére szolgál 3 liter meleg lábvízben feloldott jó evőkanányi Szent Rókus só, melyben a fagyos testrészt lefekvés előtt áztatjuk. Igen előnyös, ha a fagyos lábat könnyen megmasszírozzuk egy kis vazelinnel, azután jó meleg ruhával betakarjuk. A fagyások megelőzésére ajánlatos a lábat jól megédzeni. E célból mindazoknak, akik télen sokat állnak egy helyben, nedves, sáros talajon, ajánlatos hetente egyszer egy Szent Rókus-lábfürdőt venni.

Bútorvevők figyelmébe

Háló és ebédlő berendezések, hencserek, matrácok, hajlított bútorok, szebbnél szebb ebédlő és futó szőnyegek, hencser takarók és ággarntúrák nagy választékban és nagyon olcsó árak mellett igen kedvező részletfizetésre. A bútorok elsőrendű asztalosok készítményei, tessék róla meggyőződni.

FENYVES bútoráruház
Kis!emplomnál

Creme Simon

Nem száraz és nem zsíros, ellenben a legteljesebb simuleknyósággal hatol be a bőr porusaiba. A CRÈME SIMON megelénkíti és simábbá teszi a felhámot, felüdíti a természetes arc-színét. Használati utasítás: mosakodás után, még nedves arát enyhén bevonja a crème-mel és könnyed dörzsöléssel a porusokba juttatja, majd pedig felszárítja egy törülközővel.

SIMON - püder és szappan
PARIS

Hol
Hogyan
Mikor
hirdessen?

Ere felel a most megjelent „Magyarország Újsá katalógusa” Kiadta és kívánságra a hirdetőknak ingyen és bérmentve megküldi a

Rudolf Mosse r. t.

hírde iroda
Budapest, IV., Váci ucca 18 sz.
Telefon: Aut. 835-83 és 835-85.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután fél 4 órakor mérs. árakkal: *As utolsó Verbély lány.*

Vasárnap este bérletszűnetben: *Tábornok.* Kardoss Géza fellépte. Hétfőn bérletszűnet, tisztviselő-est: *Hivatalnok urak.* (Róth bácsi Szigeti Jenő.)

Kedden bérletszűnetben: *Tábornok.*

Szerda délután 3 órakor ifjúsági előadás: *Romeo és Júlia.*

Szerda este bérletszűnetben: *Csikágói hercegnő.* (Bemutató.)

Csütörtök délután zóna-előadás: *Szegény leányt nem lehet elvenni.* Kardoss Géza fellépte.

Csütörtök este D) bérletben: *Csikágói hercegnő.*

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

Ma, vasárnap délután fél 4-kor, mérsékelt árakkal:

A tábornok

A Tábornok ma este és kedden este bérletszűnetben! Kardoss Géza utólrhetetlen, briliáns alakítását

A tábornok

mai és keddi esti előadásán okvetlenül nézze meg! Holnap, hétfőn bérletszűnetben, félóru tisztviselő-est keretében

Hivatalnok urak

Földes Imre nagyhatású drámája, Szentgyörgyi Mária, Halasiné, Szigeti Jenő, Unger, László Gyula, Thuróczy Gyula, Lázár Tihamér, Szigethy Andor, Antók Ferenc, Tamás, Sugár, Misoga felléptével.

Még ma délelőtt váltsa meg félóru jegyét a

Hivatalnok urak

holnap esti előadására, mely alkalommal Róth bácsi tragikomikus szerepét Szigeti Jenő alakítja.

Tábornok — eddig zsufolt házak mellett, óriási sikerrel került színre. A legdermesztőbb téli estéken is telt házak ünnepelték a **Tábornok** ragyogó szereplőit! A keddi előadásra még ma váltsa meg helyét!

Szigeti Jenő — Róth bácsi — Hivatalnok urak, hétfőn este!

Romeo és Júlia — ifjúsági előadása szerdán délután háromkor!

Szegény leányt nem lehet elvenni — Kardoss Géza felléptével, csütörtök délután!

Chicagói hercegnő — bemutatója — szerdán este, bérletszűnetben!

Remete Géza nagy ambícióval rendel. Szathmáry karnagy pedig fáradhatatlan szorgalommal tanítja a **Chicagói hercegnő** sláger-operettét!

Timár Ilka a **Chicagói hercegnő** émszereplője!

Unger István a **Chicagói hercegnő** honvivője!

Tihanyi Jutka, Tamás Benő, Misoga táncos briliánsak lesznek a **Chicagói hercegnő** bemutatóján. — Kiváló szereplők még: Szigethy Andor az amerikai dollárnapa alakjában, továbbá Sugár Mihály és Szigeti Jenő, mint ravasz miniszterek! Jövő vasárnap délután: **Az utolsó Verbély lány** — Ferenczyvel.

MOZGÓSZÍNHÁZ MŰSORA:

Meteorban vasárnap: „**Forgószél kisaszony**”. Vigjáték 7 felvonásban Maria Paudlerrel és „**Utolsó kaland**”. Izgalmas cowboytörténet 6 felvonásban, Franklin Farnummal. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Vígshírház:

Sárga lilom, 10 felvonásban. Bfró Lajos regénye nyomán. Mindszenty Tivó a főszerepben. Kisérő két burleszk.

Uránia:

Kacagó-est! Az elsodort Zigottó, Slemil Jannix utolsó kalandja 8 vídám fejezetben.

Előadások kezdete hétköznap 6 és

8 órakor, vasárnap 4, 6 és 8 órakor.

Apolló:

Dübörgő élet 12 felvonásban. Főszereplők: Eleonor Boadmánn és James Murray és a kísérő műsor.

Ilikémhez

Elnem kellene, amíg kis lábod apró lépéssel lassan elindul, s halk tipegéssel messziről nyújtott két kezem párnás kacsód elérl. Elnem kellene amíg csöpp szájad kedves beszéde fülembé csendül, s hívó szavadra hű segítség hűsítü irral gyorsan eléd fut. Elnem kellene amíg habvállad puha kis izma bajhoz erősül, s nem roskad össze gyöngé gerinceed szél vad fújása csontod ha járja. Elnem kellene, hogy hívjam, hozzam balzsamos fényét ráborult égnek, ahol kis lángok felhőbe bujva, érted, kis lányom, remegve égnek.

FENYES JENŐ.

Tisztújítások az Ipartestület szakosztályaiban

A hentes- és sütőszakosztály közgyűlése. —

Az Ipartestület tanácssterme az utóbbi tanácssterme az utóbbi napokban igen nagy keresletnek örvend, a szokásos szakosztályi üléseken kívül több szakma most tartja tisztújító közgyűlését. Így legutóbb a hentes- és sütőszakosztály tartott igen népes közgyűlést, melyeken az Ipartestület képviselőiben Jándy Ferenc h. jegyző jelent meg.

A hentes-szakosztály közgyűlése szerdán este volt, Imre János elnöklete alatt. Az ülésen a tagok igen nagy számban jelentek meg s a közgyűlés fontosságára méltó komolysággal választották meg a tisztikart, egyhangú lelkesedéssel. Elnök és előjárósági rendes tag lett: Imre János, aki már az elmúlt évben is közmegelegedésre töltötte ezen fontos tisztelet; a másik előjárósági rendes tagságot Takács Józseffel töltötték be, míg a további tisztségekre a következőket választották meg: alelnökök: Takács József és Szabó Károly, előjárósági póttagok: Szabó Károly és P. Szabó Mihály, pénztárnok: Frank Rudolf, jegyző: Fehér József; választmány: dr. Szabó Mihály, Szűcs Béla, Medgyaszay József, Girgáts Béla, Fábian Ferenc, Boronyi Gyula, Bóde Gyula Bakóczy László, Daku András, Horváth Gábor, Strébeli Lajos, Gábor László, Kiss Gergely, Ecsedi József, Bauer János, Teremi István, Szoboszlay János, Tökés István és Oláh János.

A sütőszakosztály közgyűlése csütörtök este volt, amelyen szintén igen sok tag jelent meg. A választás itt is egyhangúlag történt s a közbizalom spontán megvilágulása több olyan vezető férfit, aki helyét más elfoglaltsága miatt elhagyni szándékozott, megtartott a szakosztály élén. Előjárósági rendes taggá és szakosztályi elnökké Schneider Mihály sőtömestert

választották meg ismételt, akinek 25 éves jubileumát a nyár folyamán ünnepelte a szakosztály s akinek személye biztos garancia arra nézve, hogy a szakosztály vezetése továbbra is jó kézben marad. Alelnök lett Galamb Ferenc, előjárósági póttag: Kardos Sándor, jegyző: Rézler Ferenc, pénztárnok: Kelemen Géza, ellenőrök: Vattai László és Holmik Gyula, míg a választmányt a következőképp állították össze: rendes tagok: Bebök Ferenc, Peskó János, Berger Jenő, Komócsy József, Grünfeld Ferenc, Boda István, Deutsch Ignác és Deutsch Imre, póttagok: Badar Béla, Kosztelni Lajos, Nikolics Milán és Weisz Miklós. A közgyűlés befejeztével a tagok fehér asztalnál is együtt maradtak, amikor is több, igen fontos eszmét vetettek fel és beszéltek meg.

A mészáros-szakosztály ma, vasárnap délután pontosan 5 órai kezdettel tartja tisztújító közgyűlését az Ipartestületben, mely alkalommal kerül betöltésre az előjárósági rendes tag, illetve szakosztályi elnöki, előjárósági póttagok stb. tisztség. Tekintettel arra, hogy ezen közgyűlés a múlt vasárnapra hirdetett ülés határozatképtelensége miatt lett mára halasztva: a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes. Ennélfogva kérjük a szakosztály tagjait, hogy az ülésen teljes számban és pontosan szíveskedjenek megjelenni. A szakosztály elnöksége.

A kerékvártó-szakosztály e hó 11-én, hétfőn este 6 órakor tartja évi rendes közgyűlését az Ipartestületben. Tárty: előjárósági rendes tag, illetve szakosztályi elnök, alelnökválasztás, a többi tisztségek betöltése és több, igen fontos ügy. Mivel pedig a közgyűlés

másodszor hivatik össze, tehát a jelenlevők számára való tekintet nélkül érvényes határozat fog hozatni: a tagok teljességük és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

A kőművesmesterek szakosztálya ma, vasárnap délelőtt 10 órakor az Ipartestületben tisztújító közgyűlést tart, melyre a tagok minél nagyobb számú megjelenését annál is inkább kérjük, mert az ülésen több, igen fontos ügy is átrgyalásra kerül. Az elnök-ség.

A lakatos stb szakosztály e hó 16-án, szombaton este 7 órakor tartja tisztújító közgyűlését az Ipartestület kis tanácstermében. Tárty: előjárósági tagok, szakosztályi elnök, alelnök stb. választása. Tekintettel a tárgyalandó ügyek fontosságára, a tagok teljességük és pontos megjelenését ezuton is kéri a szakosztály elnöksége.

A Szülők Iskolájában folyó hó 12-én, Weinberger Mór iskolaigazgató tart előadást.

A Szülők Iskolája tizenegyedik előadását f. hó 12-én, azaz kedden este 6 órakor tartja a város háza közgyűlési termében. Ez alkalommal előadó Weinberger Mór iskolaigazgató, ki „A büntetések az iskolai és házi nevelésben” címen általában a mai modern nevelési fegyelmezési formáival, valamint azoknak a gyermekekre gyakorolt hatásával és a nevelőnek ezen a téren követeendő eljárásaival kíván foglalkozni.

Előadásában a fegyelmezés, a büntetés mint a nevelés segédeszközeinek szükségességét óhajtja tárgyalni a különösen azokat a szempontokat kívánja megvilágítani, melyeket a szülőknek, a nevelőnek a büntetések alkalmazásánál szem előtt kell tartani.

A szülők és nevelők büntető eljárásai bizonyos fokozatos és célszerű fegyelmezési rendszer kiépítését teszik szükségessé, melynél a gyermek szellemi és erkölcsi felfogása szolgál alapul és irányít annak alkalmazásában. Foglalkozik továbbá a büntetés három nemével, az elriasztó, ijesztésre szolgáló, a helyes belátásra nevelő (pedagógiai büntetések) és az erkölcsi, illetve javító büntetések formáival.

Ugy a szülőknek, mint a nevelőknek a büntetést megelőzően az elkövetett vétéseket tanulmányozás tárgyává kell tenni, kutatni azok okát és ennek megfelelően alkalmazhatják csupán a testi, illetve szellemi büntetéseknek követeendő eljárásait. Itt azonban a nevelő, a szülő egyénisége, mint például a gyermek egyénisége minden körülmények között irányítónak hatnak és különösképpen megfontolás tárgyává képezi az, hogy mily esetben alkalmazunk testi, illetve szellemi büntetéseket.

Majd általánosságban ismertett azokat az alapelveket, melyeket a büntetések kiszabásánál a nevelőnek, a szülőknek alkalmazni kell. Végül felsorakoztatja mindazokat a példákat, melyek a különféle fegyelmezési eljárásoknál kifünő eredményeket biztosítanak, így mint ülbaigazítás, mint tanács ügy a nevelőre, mint a szülőre nézve azok a téren munkáját teszik céltudatosá, eredményessé.

Felhívjuk azért az érdeklődő szülők és nevelők figyelmét ezen igen tanulságos előadásra, mely teljesen ingyenes és melyet városunk egyik értékes énekkara, a ref. tanfőképző intézet dalárdájának értékes énekszáma fog bevezetni.

Izléses, sikkes és olcsó, ez a férfi ruházkodásnál a jellemző. Hoov ez mind meglegyen rendeljük ruháinkat

Keresztesy uriszabónál, Varga-u. 1.

Kérjen BRAZAY-SÖSBORSZESZT-SZAPPANT! mindenütt csak

A NAP HIREI

Befejező vallásos estély az ispotályi templomban

Február hó 10., 17., és 24-én tartja az Ispotályi egyházzsely, ez évadban az utolsó vallásos estélyeit, amelyeknek különösebb jelentőséget kölcsönöz az Ispotály közelgő 400 éves jubileuma. Ezek a vallásos estélyek ugyanis már kapcsolatban fognak állni a jubileum ünnepségeivel, amennyiben dr. Herpely Gábor okl. lelkész, vm. főlevéltárnok, az Ispotály történetének tudós írója, az Ispotályi egyházzsely gondnoka, ezeken kezd meg az Ispotály múltjáról és jelentőségéről szóló előadássorozatot, amelyet a Kistemplomban tartandó jubileumi ünnepélyen fog majd befejezni. Nagy érdeklődéssel várja az egész gyülekezetünk a fáradhatatlan kutatónak a nagy múltba bevilágító értékes előadásait.

Isten igéjét ez estélyeken Hegedüs Kálmán s. lelkész, Papp Imre vt. lelkész és Csikszék Sándor egyetemi tanár fogja hirdetni, a ritka szép alkalmaknak megfelelően az evangélium örök mélységeiből merített igazságokat táplálva a hallgatóság lelkét. Február hó 10-én Hegedüs Kálmán, az egyházzselyben megindított cserkészszemlékéről is megemlékezik, a múltak dicsősége mellett a jövő egyik biztató reménységére is rámutatva.

A vallásos estély énekzeit Károlyi Dezső, Kovács Kató, Török Károly és Szabó Géza nyújtják. Bartha Emma, Dávid Mária és Szele Paula orgonakísérete mellett.

A befejező vallásos estélyen részvesz dr. Baltazár Dezső püspök is és főpásztori áldást mond a vallásos estélyek állandóan buzgó hallgatóságát méltóan biztatva, adva annak a meleg és szeretetteljes érdeklődésnek, amellyel az egyházzsely minden irányu munkásságát kezdettől fogva figyelemmel kísérte és kíséri.

— **Istentiszteleti rend a református templomokban, február hó 10-én.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Szele György, 12 órakor levante istentisztelet, délután 5 órakor Sípos Imre. Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr. Révész Imre, délelőtt 11 órakor Kolozsvári Kiss László, délután 5 órakor Kardos Lajos. — **Kossuth ucai templomban délelőtt fél 9 órakor ifjúsági istentiszteletet tart dr. Danesházy Sándor, 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Madar Zoltán.** — **Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 2 órakor Magyar Bertalan.** — **Ispotály templomban délelőtt 10 órakor és délután 5 órakor Hegedüs Kálmán.** — **Homokkertben délelőtt 10 órakor Nagy Sándor, délután fél 3 órakor Kovács L. Szilárd.** **Kollégiumi Oratóriumban egyetemi istentisztelet fél 12 órakor Soós Béla.** — **Nyúlásbarakban délelőtt 10 órakor Bodonheli József.** — **Nyúlásbarakban délután 3 órakor Papp Gábor.** — **Csapókerben délután fél 3 órakor Gerda Sándor.** — **Köntösgáton délután 3 órakor Uray Sándor.** — **Fancsikán Vajda László.** — **Hármashegyen Bagdy D.** **Városgyárban szombaton délután 3 órakor Uray Sándor.**

x **Singer varrógépek** kizárólag nálunk kaphatók! **Singer varrógép** fióküzlet, Debrecen, Piac ucca 79. sz.

Rímanóczy Béla jubileuma

A világitási vállalat közbecsülés be és szeretetben álló igazgatója, Rímanóczy Béla legközelebbi jubilál. Junius hóban lesz 30 éve, hogy mint mérnök működik. Ezúttal nem szándékozunk kiterjeszkedni ennek a 30 évi munkásságnak a rész levezetésére, csak azt említjük meg, hogy Rímanóczy Béla debreceni működése is elégséges ahhoz, hogy láthassuk azt a fáradhatatlan munkásságot, melyet mint a világitási vállalat igazgatója azóta a pár év óta is, mióta ennek a vállalatnak az élén áll, kifejtett. Az ő szakértelme és munkássága eredményez-

te azt, hogy a világitási vállalat ma az ország egyik leghatalmasabb hasonmú vállalata, mely fejlődésével mind nagyobb arányokat ölt. Megbízható helyről értesülünk, hogy a Mérnök és Építészegyletben már mozgalom indult meg, hogy Rímanóczy Béla 30 éves mérnöki jubileumát méltóképp megünnepeljék, hisszük azonban, hogy nemesak a kollégák ünnepe lesz ez, hanem ugy felettes hatósága, valamint a társadalom is megtalálja a módját, hogy méltóképp lerójjja az elismerés adóját Rímanóczy Béla iránt.

a legegyszerűbb háziapatika:

— **Róm. kath. templomban** rendes vasárnapi miserend. Délelőtt fél 10 órakor nagymise, utána prédikáció. Legutolsó mise déli fél 1 órakor. Délután ájtatosság.

— **Egyetemi istentisztelet.** A Kollégium Oratóriumában, vasárnap délelőtt fél 12 órakor az egyetemi istentiszteleten Soós Béla ref. lelkész, tanár fogja az Igét hirdetni. Mindenkit szeretettel hív a Vezetőség.

— **Az evangélikus templomban** az istentiszteletet folyó hó 10-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Rapos Viktor ev. lelkész tartja. Vasárnap délután fél 1 órakor az ev. leventéknek istentiszteletet tart Labossa Lajos ev. vallás-tanár.

— **Ismeretterjesztő előadás a Függelenségi Körben.** Vasárnap délelőtt a Függelenségi Körben 11 órakor tartják meg a szokásos ismeretterjesztő előadást. Ezúttal Török Korpási Mária tanítónő tart érdekes előadást: „A család és az iskola” címmel. Az előadásra, melyen beléptidj nincs, vendégeket is szívesen látunk.

— **Dr. Probstner Arthur előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon.** Dr. Probstner Arthur egyetemi magántanár, klinikai adjunktus, „Fejezetek a fejlődéstan köréből” című 3 órás előadássorozatának elsőóráját, február hó 28. napján, csütörtökön délután 6 órakor tartja meg, vetítettképekkel a kollégiumi díszteremben.

— **Dr. Ornstein Lajos előadása a Munkásotthonban.** A debreceni munkásotthonban sorozatosan tartani szokott előadások rendezőségének sikerült a folyó évi február hó 10-én, vasárnap délután tartandó előadására dr. Ornstein Lajost megnyerni, előadás tartására s Ornstein Lajos az előadást „Lélekelemzés” címen fogja megtartani. A rendkívül érdekes előadásra ki-vül a rendezőség ezúttal élvezetes szórakoztató műsorról is gondoskodott, amelynek során Váradi Alfréd el fogja szavalni Arany János: „A welszi bárd” és „A fogoly lengyel” című balladát. Ezekonkívül Tóth Rózi, Szép Ernő egy bájos kis versét adja elő. A szavalaton kívül egy kuplét ad elő Takács Sándor, míg Fegyverneki Böske és Vértés Sándor egy tréfás párjelenetet mutatnak be, ezenkívül színrekerül egy tréfa is. Az előadásra belépődíj nincs s az idényjegyek érvényesek.

x **Gazdálkodóifjak reggelig tartó táncestélye** a Korona díszteremben, folyó hó 16-án, szombaton a II. tanfolyam kísérőbábjával egybekötve. Minden vasárnap délután 4—7 óráig ösztán.

x **Kedélyes hangulatot teremt a családi körben,** amikor a háziasszony az illatos, aromás, Meinl-kávét hozza a reggeli asztalra. A Meinl-cég fióküzletében, naponta frissen pörpölt kávét kaphat.

— **Olcsó vetőmag beszerzés.** A vetőmag bizalmi cikk. Nem az olcsó vetőmag a jó, hanem a feltétlen megbízható a legolcsóbb. Az 55 év óta fennálló Mauthner Ödön magtermelő és magkeresedelemi r.-t. a legjobb vetőmagot szállítja és díszes, új nagy árjegyzékét az érdeklődőknek ingyen és bérmentve megküldi.

— **A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák,** folyó havi járadékának kifizetése folyó hó 15., 16., 18. napján, péntek, szombat, hétfő, délelőtt 8—9 óráig és délután 4—6 óráig fog eszközöltetni, a városi népjóléti hivatalban, (Boeska-tér 1. szám), Népház. A járadékjogosultak személyazonosságuk igazolása céljából hozzák magukkal lakásbejelentő lapjaikat. Meghatalmazott a járadékot csak akkor veheti fel, ha szabályszerűen kiállított, tanú által előttemezett meghatalmazás mellet, a meghatalmazó lakásbejelentő lapját is felmutatja. — Debrecen sz. kir. város számvevősége.

— **Martinka nem tartozik Debrecenhez.** Ünnezteteshangú átiratot intézett Debrecen város tanácsához Hajdusámsón község előljárósága. Ebben az átiratban az előljáróság tiltakozott az ellen, hogy egyes debreceni hatóságok úgy kezeljék Martinkát, mintha az Debrecen városához tartozna. Arra kérték a városi tanácsot, hogy oktassa ki a hivatalait, hogy ezt vezévké tudomásul és ne intézkedjenek Martinkán. Természetesen a városi tanács komolyan elintézte a sámsóni átiratot és Martinka hovatartozandóságáról értesítik az árvaszéket, a pénzügyigazgatóságot, a rendőrséget és az elsőfokú hatóságot, hogy a jövőben ne téveszték össze Martinkát Debrecennel.

— **A virágoskert akció.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója, dr. Bácz Lajos gazdasági főtanácsosnak a falusi, tanyai és a városi házi virágoskertek fejlesztésére indított meghívása oly nagy megértésre és visszhangra talált a Kamara egész területén, hogy a versenyre tömegesen jelentkeznek és érdeklődésükkel keresik fel a kamara kertészeti osztályát. Kívánatosnak találták, hogy a versenyre való bejelentkezések határidejét március hónap elsejéig meghosszabbítsák, mely időn túl már az igényelt ingyenes virágmagvakat és virágtöveket nem lehet a kérelmezőknek biztosítani.

Nagy gyár foglalkozásra

hosszabb ideig tartó

biztosított jövedelemmel
keres
becstületes szándéku, kötelességtudó
férfit,

akinek feladata lenne, hogy a helybeli háztartásokban a gyár árujának használata mellett agitáljon. (Eladnia nem kell.) Nyugdíjas rendőrt, vasutas, vagy más fegyelemhez szokott urat szívesebben akeptálunk.

Rövidre fogott, sajtó kézzel írott ajánlatokat küldjék be — „Védő” jeligére a Magyar Hirdető Irodához, Budapest, VIII., Főherceg Sándor-u. 7. szám.

Róm. kath. egyházközség pápaünnepe

Ma, vasárnap a katolikusok ország-szerte ünnepet rendeznek, XI. Pius pápa aranymiséje emlékére. A debreceni egyházközség jubileumi ünnepsége este hat órai kezdettel lesz a piarista reálgimnázium dísztermében, azon részt vesz Debrecen katolikuságának minden rétege. Teljes számmal ott lesznek az egyháztanács és az iskolaszék tagjai, a hitbuzgalmi egyesületek vezetői és a hívek nagy serege.

Az ünnepség műsora a következő: 1. Magyar Hírszékegy. Előadja a Szent László Dalegyelet vegyeskara. Vezényel Kollwenz Rezső karnagy. 2. Megnyitó beszédet mond dr. Lindenberger János prépostplébános. 3. Magyar köszöntő a Vatikán felé. Alkalmi költemény. 4. Mit köszönhet a magyarság a Szent-széknek? Ünnepi beszéd. Tartja dr. Rassovszky Kálmán piaristatanár. 5. Pápai himnusz. Előadja a Szt. László Dalegyelet vegyeskara. Vezényel Kollwenz Rezső karnagy. Az ünnepség pontosan kezdődik. Belépődíj nincs. Kéri a közönséget, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel helyét még lefoglalja.

Milodin

podert

még fiatal lányok is örömmel használják. Szépen tapad és nem felejtődik.

— Ami erősebb az igazságnál. Az egyik helybéli zálogházban nemrégiben megjelent egy cigánvasszony és bejelentvén, hogy egy állítólag beadott utanygyűrűjéről adott zálogjegye, hogy nem elveszett; kérte a gyűrű kiadását. Esküdjött, hogy a gyűrű valóban az övé volt és folytonosan nagy igazságát hangoztatva követelődött, kunyorált a gyűrű kiadásáért. Mikor a zálogintézet tisztviselő felvilágosította, hogy előbb az iparhatóság-hoz kell mennie, amelyet a rendőrségi épületben talál meg, az elveszés körülményeinek és a tulajdonjognak tisztázása céljából, — a követelődést tüstént abbahagyta és felháborodásának úgy adott kifejezést: „Mit? Hogy én rendőrségre menjek? A rendőrségre? Egy gyűrűért? Inkább vesszen oda a gyűrűm!... és szemtanúként állítsa szerint igazságával együtt olyan gyorsasággal távozott, amely futam Nurmimestert is irigységgel tölthetné el.

x Lauer Irén női-kalapszalagját, át-helyezte Piac uca 19. szám, földszint.

— Az Ondódi Gazda Levente-szék 1929. évi február hó 10. évi, vasárnap este 7 órai kezdettel az Ondódi Vedres dűllői iskola tantermében műsoros táncestélyt rendez. Belépő-jegy személyenként 1 P 20 f. Műsor: 1. Nyitány. Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország. 2. Vigyázz Magyar. Irta: Dalmady Győző. Szavalja: Csáky József. 3. A nyugta. Irta Nyáry Andor. (Vidám falusi történet.) Személyek: Úrvéd: Csáky József. Inas: Szoboszlai István. János bácsi: Horváth Sándor. Örsz néni: Bakos Izabella. 4. Himnusz. Zenekar kíséret mellett éneklő a közönség. Utána tánc. — Az estély tiszta jövedelme az Ondódi Gazda Levente-szakasz zászló-alapra és az Ondódi-Vedres dűllői tanyai népiskola könyvtára javára fordították. — Felülfizetések e nemcsak célra közönséggel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A terem fűtve lesz. Buhatár 10 fillér.

Tízezer pengő kaució ellenében szabadlábra helyezi a vádtanács dr. Balázs Endre tisztifőorvost

Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk a Hajdusoboszlón dúló közéleti harcok szenzációs fejleményeiről. — Megirtuk, hogy Prejneszberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró

előzetes letartóztatásba helyezte dr. Balázs Endre hajdusoboszlói tisztifőorvost,

mivel súlyos gyanúkok merültek fel amellyel, hogy ő volt a szerzője annak a hamis aláírású levélnek, amelyben gyilkosságra való felbujtással vádolták meg Erdőss Kálmánt, Hajdusoboszló polgármesterét.

Dr. Balázs Endre tisztifőorvos a pénteki napot a debreceni ügyészség fogházában töltötte. Mindjárt azután, hogy Prejneszberger vizsgálóbíró kihirdette előtte az előzetes letartóztatásról szóló végzést

ügyvédje

dr. Fráter Pál utján felfolyamodást jelentette be az előzetes letartóztatást elrendelő végzés ellen.

A debreceni törvényszék vádtanácsa dr. Kesserű Lajos törvényszéki elnök elnöklése alatt tegnap ült össze. A vádtanácsi tárgyalást — miután az zárt ajtók megett folyt le, — természetesen nem közzölhetjük.

Hosszabb tanácskozás után a vádtanács meghozta végzését, mely szerint dr. Balázs Endrét 10.000 pengő kaució ellenében szabadlábra helyezik.

Dr. Balázs Endre ügyvédje hétfőn délután fogja a 10.000 pengős kauciót a törvényszéken letenni. Addig a tisztifőorvos az ügyészségi lakója marad.

— Az adózó közönség figyelmébe! Felhívja a városi adóhivatal a város adóközfőnökségét, hogy az 1929. évi I. negyedére esedékes, együttesen kezelt közadó tartozását, február hó 15. napjáig fizesse be. Befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy a hivatal 31713. számú postatakarékpenztári befizetési lap útján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a hivatal a határidő lejártá után végrehajtási eljárást indít. Városi adóhivatal.

— Jótékony adományok. Lapunkban felhívást közzöltünk a jóságú emberekhez és felhívjuk a figyelmüket özv. Balogh Ferencné nevű hadi-özvegyre, aki nagyon súlyos helyzetben van, megvakult és teljesen kereset képtelen. A felhívásra a Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet 5 pengőt, Király István ur 2 pengőt és Szilágyi Lajos ur 3 pengőt juttatott el a szerkesztőségünkhöz. A nemesszívű adományokért, özv. Balogh Ferencnének valamelyik hozzátartója még min- eddig nem jelentkezett. Felhívjuk ismételten őket, hogy a jótékony adományok átvétele végett hétfőn este 6 órakor kellő igazolás mellett küldjenek el a szerkesztőségbe. Nem lehetetlen, hogy a szegény asszonnyal történt valami baleset, éppen ezért felhívom azokat, hogy akik hollétéről és sersáról valamit tudnak, azt jelentésük be a szerkesztőségünkhöz.

Milodin

arckenőcstől csoda szép lesz az arcbőre

Egy tégely:

50 fill., 1 P és 1 P. 50 fillér.

— A megdöbbenés moraja futott végig a képviselőknél, mikor a pénzügyminiszter kijelentette, hogy évente több, mint 40 millió pengő értékű gyümölcsöt hoznak be Magyarországra. A behozatal oka, hogy a hazai gyümölcsvédelem nem áll nyugati színvonalon. Csak az marad meg, amit a gomba és a rovarkártevők meghagynak. Ez pedig kevés. Most hagyta el a sajtót Illés Lajos gazdasági tanár tollából „Gyümölcsvédelem” című, gyönyörűen kiállított kis füzet második kiadása, amit minden komoly érdeklődőnek ingyen és portómentesen megküldt a Mezőgazdasági r.-t. Budapest, X., Hölgy uca 14. szám.

x Dumas válogatott művel 50 sz. zsalékos, szenzációs árleszállítás csak négy hétig érvényes. Várnász, Király a vérpadon, Salvector, Monsoreani hölgy és többi regényei kaphatók Springer könyv, fotoszaküzletében.

Milodin
szappan
báronysima arcbőrt ad.
1 db 50 és 1 P.

— Házasságok. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Strobl Imre—Nagy Ilona. Kosina András—Kovács Piroška. Kiss Ferenc—Tózsér Etelka. Szombati Mihály—Varga Erzsébet. Kun János—Petrovics Erzsébet. Fiják László—Egri Eszter. Imre Sándor—Szöllösi Etelka. Beházi Károly—Tóth Mária. Bodnár Pál—Kovács Mária. Tóth János—Nyisztor Margit.

Felejtsd el...

Felejtsd el, hogy szerettedek.
Felejtsd el, hogy valaha is láttál.
Felejtsd el, hogy életemnek
Világító napsugara voltál.
Felejtsd el a könnyeimet,
Nem hullnak már azok többé
Soha, soha érted,
Felejtsd el, hogy szerettedek,
Felejtsd el, hogy te voltál az,
Aki minden álmom összetépted.

P.E.

— Doktoriavatások. Tegnap a Tisza István Tudomány Egyetem tanácsa az összes orvosi tudományok tudorává avatta Somló György, Nagy János és Lipták Gyula jogszigorlókat.

— Az Iparos Dalegyelet közgyűlése. A debreceni Iparos Dalegyelet ma, vasárnap délután 4 órakor tartja évi rendes közgyűlését, az Ipartestület tanácstermében, melyre a dalegyelet alapító, választmányi és működő tagjait meghívja az elnökség. Tárgy: 1. Elnöki megnyitó. 2. Pénztári jelentés 1928-ról és költségelölírányzat 1929-re. 3. Kotta, leltár és számvizsgáló jelentése, felmentvények megadása. 4. Évi jelentés 1928-ról. 5. Elnökség és választmány válasza. 6. Esetleges indítványok.

— Műsoros teastély a róm. kath. gimnáziumban. A debreceni Calazanti Szent József reálgimnázium VIII. o. t. a segítő egyleti könyvtár javára, 1929. február hó 11. napján, délután 5 órai kezdettel az intézet dísztermében műsoros teastélyt rendez, melyről a meghívott közönséget ezúton értesíti a Rendezőség.

— Az orvostudományok doktárává avatták a debreceni szektáriusok vezérét. Érdekes doktoriavatás volt ma szombaton délután a Tisza István tud. Egyetem. Az avatottak között volt Varjassy János szigorlóorvos is, akit orvostudorrá avattak. Varjassy János neve legutóbb sokat szerepelt az újságokban. Ő volt a még ma is vezére a csapókereti szektáriusoknak, akik ellen a rendőrség kihágás miatt eljárást indított. A rendőrség tiltott gyülekezések miatt Varjassy Jánost meg is büntette. Varjassy János különös apostoltudása mellett igen jól tanult, vizsgáit pontosan lette az egyetemen és most már orvosdoktor lett.

Milodin

árut minden gyógyszer-tár, drogéria és illatszertárban beszerezhető.

Főraktár és vezérképviselet

Acz' Gyula és Társa

Budapest VI. Wesseleny-u. 57 sz.

x Bartalis tánciskolájában az új táncanfolyam február hó 12-én, este 8 órakor kezdődik. Saját érdekében frakozzon be.

— Születések. — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Szigeti József cipész-segéd, fia József. Mező Gyula Máv. fűtő, leány Irma. Matolcsi József földműves, fia Miklós. Kapás Pál gulyás, fia József. — Bánki János mézárós, fia János. — Kecsed Imre gazd. felügyelő, f. Antal. Papp Imre tizedes, fia Tibor. — Papp László kalauz, leány Éva. — Moskovits Dénes asztalos, leány Ágnes.

A „DEBRECZEN”

kedvezményes vásárlásra jogosító SZELVÉNYE

Érvényes mindazon cégeknél, melyekkel orrendezés megállapodás kötöttél és melyeknek névsora vasárnapi lapszámunkban olvasható

Gyászrovat

Özv. Molnár Jánosné szül. Némethi Juliánna, 48 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 10-én, délelőtt fél 12 órakor lesz a Hatvan uccai temetőhöz a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói temetkezési váll. rendezi.

Elhunyt kádásné neje. Özv. Csapó Ferencné szül. Polgári Juliánna életének 71-ik évében meghalt. Temetése folyó hó 10-én, délután 3 órakor lesz az Agárdi ucca 11. számú háztól a Péterfia uccai temetőbe, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után. A temetést Fehértói temetkezési váll. rendezi.

Vida György borbélyeség, 21 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 11-én, délután 3 órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából a görög kath. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói temetkezési váll. rendezi.

Sexty Sixties Tibor 15 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 10-én, délután 3 órakor lesz Debrecenből, Karcagra való szállítás után, az Ovoda utca épületéből, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszéltetés után. A szállítást és temetést Fehértói temetkezési váll. rendezi.

Pócsik Margit 2 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 11-én, délelőtt 11 órakor lesz a Váradi uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Csűrke „Kegyelet” temetkezési váll. rendezi.

Viola László 13 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 11-én, délelőtt 11 órakor lesz a Szent Anna ucca temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Dankó temetkezési váll. rendezi.

Székelv Lajos ny. állampénztári főellenőr, 68 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 11-én, délután 3 órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa temetkezési váll. rendezi.

Dudás Ilonka 2 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 10-én, délután 4 órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa temetkezési váll. rendezi.

Gombos László 2 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 11-én, délelőtt 10 órakor lesz a Homokkert, Oláh Károly ucca 28. számú háztól a ref. egyház szertartása szerint a Váradi uccai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa temetkezési váll. rendezi.

Szöke Mihály 56 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 10-én, délután 3 órakor lesz Virág ucca 23. számú háztól a ref. egyház szertartása szerint.

szerint az Árpád-téri templomban tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa temetkezési váll. rendezi.

Özv. Dénes Lajosné szül. Spilka Adél 49 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 10-én, délután 3 órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa temetkezési váll. rendezi.

Tóth Sándor 80 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 11-én, délelőtt 11 órakor lesz az Olajút 57. sz. háztól a ref. egyház szertartása szerint a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa temetkezési váll. rendezi.

Gere István 3 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 10-én, délután fél 4 órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint.

Móra Ferenc emlékeztetője debreceni öadása körül

Az alábbi levelet, mely Móra Ferencnek szól, közlés céljából kapjuk kézhez:

Nagyságos Móra Ferenc író úrnak, a szegedi múzeum igazgatójának.

Kimondhatatlan kínosan érintette a „Múzeumbarátok Köre” vezetőségét Nagyságodnak, — úgyszólván utolsó óráiban közölt lemondása. Megdöbbenette elnökségünket ez az elhatározás, melynek körünk első, gondosan előkészített felolvasó estélye áldozatul esett. Pedig ezt az estét körünk tagjai, kik kulturális életünk eljöttét képezik, azaz a feszült érdeklődéssel várták, mely hazánk egyik legkiválóbb tudósának, nagy írójának és költőjének, a legkedvesebb, délteltet elődójának méltán kijár.

Ily körülmények között beláthatja Nagyságod, hogy körünk vezetőségét, miként érintette Nagyságod sürgönye s az azt kísérő levele, melynek tartalma föltt nem áll módunkban napirendre térni. Nem vehetjük azt tudomásul, hogy bárki felelőtlenül, az ismeretlenség leple alatt, ami nemes kultúrterekvésünket keresztelhesse és körünknek erkölcsi és anyagi kárt okozhasson. Mivel egy pillanatra sincsen az iránt kétségünk, hogy Nagyságod ily kulturáellenes, homályos célú, de mindenesetre nem tisztá, egyéni értéket szolgáló — mesterkedés eszközével nem adja oda magát, felkérjük, hogy közölje velünk annak az egyénnek a nevét, ki Önt lelkiismeretlenül félrevezette, hogy szembenézhesünk az ily emberrel, aki legnemesebb célú és szípióvőjű körünknek, Nagyságod mögött bujva, akár mérhetetlen kárt okozni.

Abban a biztos reményben, hogy Nagyságod ezen határozott kérdésünket feltétlenül teljesíteni fogja és e sajnálatos incidens csak egész rövid időre foszlott meg hennünkkel nagyrésztékel szemlévének körünkben való üdvözölhetéstől, vagyunk

- igaz tisztelettel: Szestina Jenő, felszólítói tag, elnök; Lőtköcsy Arthur, ügyvezető elnök; Steinfeld István, nagybíró, elnök

szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa temetkezési váll. rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen jó férjem, illetve édesapánk idősb. Bartha István temetésén résztvevő rokonainknak, ismerőseinknek és jó barátainknak, akik mély fájdalomunkat részvételükkel és vigasztaló szavaikkal enyhíteni szívesek voltak, fogadják ezúton is köszönetünket.

Debrecen, 1929. február 9. Özv. Bartha Istvánné és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás. Boldogemlékű édesanyánk özv. Medgyaszai Sándorné végtisztességtételén megjelent kedves rokonainknak, barátainknak és jó ismerőseinknek, szíves megjelensükért és vigasztaló szavaikért hálás köszönetünket fejezzük ki a Medgyaszai testvérek.

Kamarazeneest Debrecenben

Hirt adtunk már arról, hogy a városi zeneiskola tanáraiból alakult kamara zenetársaság közbejött technikai akadályok miatt a szezonban az első kamarazeneestjét 14-én estürotökön este 8 órakor a városi zeneiskola hangversenytermében tartja meg. E kiváló együttes a Schubert centennáris ünnepségen elért sikere alapján a közöhasznú engedve, elhatározta, hogy a nagy mesterek kissé elhanyagolt kamarazenei műveit műsorra veszi, egyrészt, hogy a közönséget azokkal megismertesse, másrészt hogy azokat ismétléltő helyükre állítsa. A művészi együttes a szezonban három kamarazeneestet fog tartani. Egy Mozart, egy Beethoven és egy romantikus estét. Az első Mozartnak, a hallhatatlan zseni páratlan tökélytel és finomsággal hangszerelt kamaraműveinek szentelt. — Müsoron lesz a B-dúr vonósnégyes, G-moll zongoránégyes és a zongorahármas. A kamarazeneestén Komény Viktória, Z. Csanak Mária, Csapó Margit, Buza Gábor, Eisler Mihály, Szabó Emil és Szücs György zeneiskolai tanárok szerepelnek. — Már maga ez a névsor biztosítja az est sikerét. Jegyek 2, 1 P és 50 filléres árban a zeneiskolában kaphatók.

x Tavaszi kalap-különlegességek. Óriási választékban, rendkívül szolid árban kaphatók Fülöpné Benedek Ilona salonjában, Péterfia ucca 42.

x B. Vattay Margit táncintézetében. február hó 10-én, diákkoncert kezdődik. Minden vasárnap délután 5—8 óráig ösztáné.

x Modern szabású tanfolyamra beiratkozni lehet délelőtt 10 órától, délután 6 óráig, Kelemené divatszalonjában. Mérsékelt tandíj. Kölcsey ucca 10. szám, első ajtó. (Csapó uccából nyílik).

x Aki klómentes tisztítással házfénér, tükröfényű galériákat óhajt, tevéen próbát Kocz kelmefestő nagyüzemébe, Péterfia ucca 30, Szent Anna ucca 2. szám, Piac ucca 16. szám.

Jó emésztésünk lesz, ha reggelként éhgyomorral egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszunk. A táplálkozás zavarak szakorvosai általánosan dicsérik a Ferenc József vizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epe kiválasztást fokozza, az anyagcsereét megélénkíti és a vért felfrissíti. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszertüzletekben.

x A debreceni Polgári és Gazdakör, folyó hó 10-én, délután 4 órakor, saját helyiségében közgyűlést tart, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja. Pásztor János jegyző.

— Eljegyzés. Katus Sándor és Nagy Karolika jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— Eljegyzés. Dr Varga Lajos debreceni ügyvéd és neje szentpéteri Kun Zulaika leányát; Varga Zulejka Katalint eljegyezte Pávai Mátyás Sándor m. kir. hadnagy.

x Könyvujdonságok: Juhász: Világirodalom, Freytag: Tartozik, követel, Lugosi: Szegedi színház zsebkönyve, Sík Sándor, Gárdonyi, Adv. Prohászka, Zakariás, Rádió vezérfonala. Ezen könyvek kaphatók Antalffy József cégnél, Szent Anna és Varga ucca sarok.

— A Kath. Otthon új székháza napja javára befizetett önkéntes adományok. Siket Traján, Gaszner Károly 100—100 pengő, Kelemen Ernő 50 pengő, Leskó István, kecskeméti kegyesr. Társház 40—40 pengő, nagykanizsai kegyesr. Társház 30 pengő, szegedi kegyesr. Társház 14 pengő, Hatvani Ede, Zengevald Géza, Pálóczy János, Kiss Ané, Kiss István, Günther Dezső, Lőrinc Gábor, Léh István, Ravadies Ferenc, Ohmacht Nándor, Király Lajos, Monokv Nándor, dr Révay József, Munkási József 10—10 pengő, özv. Szohár I-né 6 pengő, Lukács Albert, Szentiványi Béla, Galambos Károly, Benczik Ferenc, Tell Sándor, Hencz János, Bán Márton, dr Tihanyi Béla, Lengyel János, Keller János 5—5 pengő, Övéges József 4 pengő, Preszler Ferenc 3 pengő, Szücs Lajos, Pintér Flek, dr Neuhauser Frigyes 2—2 pengő, Mátrai János 1 pengő. Összesen 629 pengő. Az eddig befizetett adományok 4887 pengő.

— A Debreceni Hétféli Ujságot Önszem nékülözhet.

— Kultúrdélután az Iparoskörben. Vasárnap délután a debreceni Iparos Ifjuság Önképzőköré kultúrdélutánt tart, az Iparoskör dísztermében. Az előadásnak van egy száma, amely számot tarthat a debreceni kultúra iránt érdeklődő részének legnagyobb érdeklődésére. Ez Boros Ferenc, országos nevelő író, a debreceni állami főreáliskola tanára, aki Olaszországról tart előadást. A kitűnő előadó személyes impressziói alapján tartja meg előadását. A műsor további számai a következők: 2. „A leány tavassza” Gárdonyi B. szavallia Weisz Olga, 3. a) Rubinstein Melódia, b) Pannor Gavotte Gordonkán. 4. társza: Sztóter Dezső, 4. Novelláiból felolvas: Frijmer Pál, 5. Szabad-e? Esti fény. Énekli: N Arany Irén, 6. Szavall: Kovács József, 7. „Kivált az igazság”. Paraszti komédia. Előadók: Markovits Simi és Tóth Rózi, 8. Vándor és a remek. Id Rózsásy Lászlótól, szavallia: Liptai R. Az ének és zenei számokat zongorán kíséri: Forray István karnagy.

Ha' o' szállítást aut'n eszközök vidékre is! M. kir. Tisza István Tudomány Egvetem klinikai szállítója: Fehértói Dániel temetkezési vállalkozó Debrecen, Dógenfeld-tér 4. sz.

Filc alakítás festve vagy tisztítva 3 pengő. „ANNI” kalapszalon, Csapó ucca 47. szám. Tanszolgálat folyosó.

Csak egy mosolyt Gazdaság - ipar - kereskedelem

MAJDNEM...

Feri: Majdnem láttam az apádat!
Gyuri: Bolond vagy? Mi az, hogy majdnem láttad?
Feri: Ugye a te apád a 21-es számú tendőr?
Gyuri: Igen.
Feri: No látod, én ma a 20-as számú láttam.

CSAK FINOMAN

— Maga még itt van öreg barátom? Ugy tudtam, hogy elakart utazni hosszabb időre...
— Igen úgy volt! Szerencsére azonban átváltoztatták az ítéletet. Pénzben is ki lehet fizetni.

„SZIBERIA”

A „Szipéria” egyik vidéki előadásán a rendező rákiált az egyik statisztára:
— Hányszor mondtam, hogy bundába jöjjön a színpadra. Nem tudja, hogy ez a jelenet Szibériában játszódik-e?
— Nincs bundám főrendező úr, — feleli a statiszta — de felvettem helyette két alsóruhát.

TÉVEDÉS

— Az elmúlt évben 300 elefántot használtak fel billiárd golyók készítéséhez.
— Óóóriási, hogy milyen ügyes ez az állat.

A HÓS LEKÜ KOVÁCS

— Legyen erős Kovács úr, kedves felesége még huszonnégy óráig élhet!
— Erős lesznek doktor úr. Ezt a huszonnégy órát még kibírom, valahogy.

A SZABÓNÁL

Berohan egy gyerek a szabó műhelyébe s azt mondja:
— A papa üdvözlé a bácsit és szeretné a számlát kifizetni.
— Jól van fiacskám!
— De nem tudja, mert nincs egy vasa sem.

A GYORSHAJTÁSÉRT

— Halló! Tessék megállítani Felirom gyorshajtsáért, ez legalább 50 km-es sebességgel volt, ahogy ön ment.
— Drága biztos úr, ha már felír; írjon nyolevan kilométereset. Túl szeretnék adni ezen a tragacson.

A CSELÉDPIACON

1. cseléd. Én csak olyan helyre megyek, ahol gyerek van.
2. cseléd. Még csak az kellene! Ugy szorított a gyerekeket?
1. cseléd. Szereti a rossebt! De az a hasznom van belőle, ha valamit összeszétörök rájuk fogom.

A ROSSZ ÜZLET

— Jó napot barátom.
— Jó napot kartárs.
— Hogy mennek a boltok?
— Rosszul. Minden hónapban ezer pengőt fizetek rá az üzletemre.
— Miért nem esuka be?
— Becsukni? Hát aztán miből éljek?

Az állatseregletben.

Állatsereglet (mutatványos) jött egy kis városkába. Egy apa elvitte kis fiát, hogy megmutassa neki, az állatokat. Bent a sátorban a kis Pista egész közel ment a tigris ketrecéhez, hogy közelről láthassa:
Látva ezt az apja, rákiált Pistire:
— Pistike, ne menj közel a tigrishez, megharap!
— Ne félj papa, én nem bántom a tigrist.

Márciusban megnyílik a tojásbörze

Hírt kaptunk arról, hogy márciusban megnyílik a tojásbörze. Ez a tény annál is inkább öröndetes, mert úgy hisszük, hogy a tojásbörze megnyitásával tojásexportunk nagyobb mérvet fog ölteni, mint eddig; a külföldi kereskedők figyelmét a börze ugyanis az ország termelésére és termelt áruinak minőségére fogja fordítani. Az utóbbi időkben a magyar tojásexport kissé háttérbe szorult, talán éppen azért, mert a külföld nem volt eléggé tájékoztatva a magyar tojás minőségéről. Németországban az orosz tojás, Angliában a kínai tojás versenyezik eredményesen a magyar tojással. Mind a két tojástermelő ország silányabb tojást hoz a piacra, mint Magyarországon, mégis sajnos, azt kell tapasztalunk, hogy a mi áruink háttérbe szorulnak. A magyar tojás termelése és kereskedelmi költsége ugyanis sokkal drágább, mint akár a kínai, akár az orosz tojás szobanforgó költségei.

Ha a mi tojásexportunkat meg akarjuk erősíteni, a tőzsde igen fontos eszköz ahhoz, de nem az egyedüli eszköz, sőt ha más tereken a segítség késni fog, akkor a tőzsde még a tojás-termelés rovására fog szolgálni. Könnyen megtörténhetik, hogy az árat indokolatlanul lenyomja és a termelésben nagy kárt okoz létre, vagy nagyon felemeli az árat és ezzel a belső fogyasztók fognak károsulni. A tőzsdével együtt a termelési és kereskedelmi költségeket is apasztani kell. Ezek a költségek mindenképp a rakományozási költség és a nagy adók. Ha ezek a költségek meg maradnak a mostani magas nívón, akkor nem versenyezhetünk a külföldi exportországgal. Az árak jelenleg is a belső paritáson állanak, úgy hogy az exportörök csak azért tartják fenn az összeköttetést a külfölddel, hogy az meg ne szűnjön, nyereségről avagy tökégyűjtésről azonban nem lehet szó.

Remélhető, hogy a tojásbörze a bajokat működésével nyilvánosságra fogja hozni és minél előbb helyes megoldást érnek el.

Remélhető, hogy a tojásbörze a bajokat működésével nyilvánosságra fogja hozni és minél előbb helyes megoldást érnek el.

Terménytőzsde

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszavidéki 77 kg-os 25.35—25.55, 78 kg-os 25.60—25.80, 79 kg-os 25.80—25.95, 80 kg-os 25.95—25.95—26.10, felsőtiszai 77 kg-os 25.30—25.40, 78 kg-os 26.45—26.65, 79 kg-os 25.65—25.80, 80 kg-os 25.75—25.90, fejérmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 24.95—25.15, 78 kg-os 25.20—25.40, 79 kg-os 25.45—25.60, 80 kg-os 25.60—25.75, pestvidéki 25.00—25.20, 78 kg-os 25.25—25.45, 79 kg-os 25.50—25.65, 80 kg-os 25.65—25.80.

Rozs pestvidéki 22.70—22.80, más 22.70—22.80. Árpa Ia 25.50—25.65, közép 25.25—25.50, sörárpa felvidéki 26.50—27.00, egyéb 26.00—26.50. Repce 45.50—46.50. Zab Ia 25.60—25.80, közép 25.25—25.50. Tengeri tiszai 27.50—27.75, egyéb 27.25—27.50. Korpa 19.00—19.25.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza márciusra 15.16, 25.09, 25.12, 25.17, 25.12, 25.10, 25.07, zárlat 25.68—25.10, májusra 26.00, 25.90, 25.95, 25.96, 25.92, 25.90, zárlat 25.91—25.92, októberre 26.08, 26.09, 26.00, 26.10, 26.15, 26.10, 26.08, zárlat 26.08—26.09.

Rozs márciusra 23.01, 22.98, 23.02, zárlat 22.99—23.00, májusra 23.85, 23.76, 23.80, 23.76, zárlat 23.78—23.79, októberre 23.85, 23.81, zárlat 23.81—23.82.
Tengeri májusra 28.42, 28.44, 28.42, zárlat 28.42—28.43, júliusra 28.42, zárlat 28.40—28.42.

Ferencvárosi sertésvásár.

A Budapest—ferencvárosi sertésvásárra az ebeti felhajtás 9186 darab zsír- és 885 darab hússertés volt. Már a hétfői felhozatalból csak 200 darab maradt eladatlanul és az üzlet kellemsen indult. A vásár a szilárdság jellegét az egész hét folyamán végig megtartotta. A nagy hideg folytán a szalámi-gyárak erősebben dolgoznak és valószínűleg a február 15-iki terminuson

túl is üzemüket fenntartják.
Hízott sertésárak: Ia urasági 1.58—1.60. Ia szedett 1.54—1.58. Közép 1.42—1.46. Könnyű jobb 1.15—1.30. Könnyű gyengébb 1.15—1.20. Öreg urasági 1.44—1.46. Öreg szedett 1.36—1.40. Sonkamalac 1.36—1.60 P.
Fehéruüzlet változatlan, míg a húsüzlet határozottan megjavult és az árak 10—12 fillérrel emelkedtek.
Zsír nagybán 2.—2.04 P. Szalonna nagybán 1.72—1.74 P. Sertéshús (tökére) 1.86—2.— P. Szalámbús 1.80 pengő.

Debrecen

termény- és takarmányvásár.

Ugy a takarmányvásárban, mint a terményvásárban nagyon kevés volt a felhozatal. A rossz idő miatt nem mertek a termelők nekivágni a vásárnak. A terményvásárban a felhozatal alig volt 6—8 szekér, a takarmányvásárban a felhozatal 15—20 szekérrel lehetett. Az árak: Búza 24—24.20, rozs 20—21, zab 24—25, árpa 25—26, tengeri 27—27.50 pengő márszánkint.

Városlírtokok haszonbérbeadása.

Debrecen város tulajdonát képező Nagyalomzug nevű 1104 holdas tanyás lírtok, továbbá a Kishegyesi-ut 39. sz. alatti ugynevezett Töczónalaposi tanyás lírtok (volt tejgazdaság) 336 kat. holdas, végül a guti határban levő ugynevezett Tamassy kaszáló 105 holdas tanyás lírtok 1929. évi február hó 20-án, délelőtt 9 órakor a városháza tanácstermében nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverés vagylagosan 6 és 12 évre történik. Az árverési feltételek folyó hó 14-től kezdve a tanács gazdasági ügyosztályánál megtekinthetők. (Városháza 27. ajtó)

Városlírtok tanács.

RÁDIÓK!

A „Debrecen” szombati száma közli az egész jövőbeli rádióműsort.

VÁSÁROK SORRENDJE:

Február 12-én: Pincehely. Kirakodó vásár: Dunavecse, Pászló. Sertés- és kirapodóvásár: Borsodnádasd.
Február 13: Csapod, Kaba, Tiszabercel, Városlőd. Ló- és marhavásár: Bajna.
Február 14-én: Csepreg, Nagykálló, Szentlőrinc, Tiszalök, Zalaegerszeg, Csabrendek (sertésvásár nincs). Állatvásár: Mezőkövesd. Kirakodóvásár: Bajna.
Február 15-én: Csenger. Kirakodóvásár: Mád.
Február 16-án: Büssü, Mike.
Február 17-én: Felsődabas, Kóka, Ujkécske, Újpest.

VALUTÁK.

Angol font	27.50
Belga frank	79.80
Cseh korona	16.90
Dinár	10.00
Dollár	572.70
Francia frank	22.70
Lei	3.47
Lira	30.20
Német márka	136.37
Norvég korona	153.15
Osztr. schilling	80.67
Svájci frank	110.50

Házépítetők figyelmébe

Épületes és építkezési anyagok a legolcsóbb árban beszerezhetők: — Mező Armin fatelepén. — A ház felépítéséig kamatmentes kölcsönt kap.
Faksz. és OFB. igényjogosultak szintén minden előnyben részesülnek.

Könyvek kedvezményes áron a „Debrecen” olvasóinak

Az alább felsorolt könyveket a „Debrecen” olvasói kedvezményes áron, a rendes bolti ár feléért, sőt némelyiknél harmadáron kaphatják meg kiadóhivatalunkban: Debrecen, József kir. herceg utca 1.

Boda Katalin, hajdusági regény, Irta Porcsalmy Gyula, a hajduböszörményi ref. leányiskola volt igazgatója. A könyv ára 3 pengő 20 fillér helyett 1 pengő.

Dr. Ecsedi István: Hortobágyi pásztor és betyár nóták, 1 P. Újból kapható.

Dr. Ecsedi István: Hortobágyi életképek, ára 1 P. Újból kapható.
Debrecen 1848—1849-ben. (Történelmi tanulmány.) Irta dr. Szabó István. A könyv 2 pengő bolti ár helyett 1 pengő.

Oláh Gábor: *Léda hatálya* (regény) 4 pengő bolti ár helyett 80 fillér.
Debreceni Kalauz. Debrecen város és a Hortobágy ismertetése íráshoz és képhez. 176 oldalas könyv a város részletes térképével. Két pengő bolti ár helyett 1 pengő.
A könyv ártételénél csupán az alábbi könyvszelvényt kell bemutatni. annak igazolására, hogy az illető a „Debrecen” olvasója. Hangsúlyozzuk, hogy nem kell több szelvényt gyűjteni, csupán egyet ki kell venni a mai számból, amint az alant következik:

Könyv-szelvény
a „Debrecen” olvasója számára
Érvényes: 1929. febr. 16-ig

Fővárosi kávéházakban követelje a Debrecen!

A debreceni elnémult harangok üzenete a kálvinista családokhoz

A tiszántúli egyházakban már majdnem mindenütt pótolják a hadba vitt harangokat, csak még Debrecenben nem

A debreceni kálvinista családok mindig híresek voltak arról, hogy teljesen összeforrottak egyházuikkal. Nemesak lelki gyönyörűség számukra, hogy áldozatokat hozhatnak ezért a nagy magyar egyházért, de úgyszólván lelki szükség is. Az egyháztörténetesek és kutatók igen szép és felemelő példákat találhatják az áldozatkészségeknek, mely a múlt évszázadok alatt számtalanszor mutatkozott.

Az évszázadokkal ezelőtti ősök mögött nem nagyon maradtak el azonban az utódok sem. Ugy tetstszik, tradíció marad a debreceni kálvinista családokban, hogy az egyházért mindegyiknek meg kell hoznia a maga áldozatát. Szinte ritka az a család, amelyik életének valamely nagyobb eseménye emlékére ne tett volna alapítványt, vagy ne adott volna nagyobb értékű ajándékot egyházá-
nak.

A magyaroknak a világ végéig a felejthetetlen háború sok áldozatot kívánt nemesak Debrecen fiaitól, hanem a gazdag egyháztól is. Nagyon sok olyan érték ment veszendőbe, amelyet áldozatos hívek hoztak annak idején. Ezek között van a legnagyobb magyar egyház öt templomának kilenc harangja is, melyeket az elsők között ajánlott meg a magyar Genf hadicélokra.

Hadba szálltak a debreceni harangok is, melyek itthon békességet hirdettek, kint százszoros halált dörögtek. Mindenütt megőrizték a magyar becsületet. Éppúgy nem rajtuk múlt a szörnyű vég, mint a magyar fiúk hősiességén sem.

A hadba szállt harangok helye még ma is üres. Annak ellenére,

hogy az egyház fiai már kihevertek a háborús veszteségeket. Talán azért, mert nem hallott azoknak a harangoknak szava. Az egyház még ma sem tudta pénzügyi egyensúlyát úgy rendbe hozni, mint régen. A hadikölesönök és a többi áldozatok szegénnyé tették.

Eppen ezért kell megjelennie a kálvinista debreceni lelkeknek, akiknek van fülük arra, hogy a hadbavonult harangjaik szavát — azok „halála után” is meghallják. Ideje már, hogy megmozduljanak azok a családok, akik hivatottak arra, hogy a maguk áldozatával akár gyűjtést indítsanak, akár — mint a régiek is tették — egy-egy harangot öntessenek templomuk számára.

Ne legyen Debrecen az utolsó a Tiszántúli kálvinista egyházai közül, ahol visszahozzák az elment harangokat.

Buzduljanak fel az Isten jókedvű adakozói, adjanak javaikból a legszébb célok egyikére. Fogjanak össze, hiszen nem is olyan sokról van szó: mindössze 65 mázsa harangról.

A háború hívó szavára 15 harangunk közül 9 elment a templomok tornyaiból. Minden toronyban csak egy harang maradt itthon. Így a nagy Rákóczi, rajta kívül még egy nagytemplomi harang köznapi használatra, azután a Kossuth uccai, Árpád-téri, ispotályi nagy harangok és a Kistemplomi kis harang. A többi mind elvitték.

Érdekesnek tartottuk áttanulmányozni azokat az okmányokat, melyek tulajdonképpen a debreceni harangok hadbavonulásának történelmét foglalják magukba. Szemlévénnyeket adunk itt ezekről az

okmányokról, hogy ezzel is elősegítsük azt a nagy célt, hogy a debreceni családok minél előbb helyre állítsák a harangok teljes létszámát.

1917-ben ajánlotta fel a harangokat az egyház. A tavasszal már el is vitték őket. A hadseregnek azonban szüksége volt minden réz anyagra. Így elvitték a Nagytemplom és Árpád-téri templom réztornya és réztetőzetének anyagát.

A RÁKÓCZI-HARANG FÖLMENTÉSE.

A Rákóczi-harangnak, mint történelmi műemléknek a hadbavonulás alól felmentése indokolt volt, ezt meg is kérték. A hadvezetőség ugyanis a kultuszminiszter kívánságára felmentést adott a rendkívüli becses történelmi emlékeknek.

Dávidházy esperes közölte az egyházi hivatalal, hogy a kultuszminiszter helyt adva a kérelemnek a Nagytemplom keleti tornyában levő Rákóczi harangot az igénybe vétel alól felmenti.

Érdekes az is, hogy az egyház a vonatkozó leiratában azért kérte a Rákóczi harangon kívül a köznap szolgálatra való egy másik harang meghagyását, mert a

a hatalmas Rákóczi-harang, amikor húzzák, annyira remegteteti a tornyot, hogy a gyákor harangozás magának a toronynak épségét veszélyezteti.

NEMELYIK HARANGOT DARABOKRA TÖRTEK ÉS UGY DOBÁLTAK LE A TORONYBÓL.

A harangok leszedése a Nagy-

templom keleti tornyában kezdődött, ahonnan a két kisebbik harangot május 12-én délelőtt csigán, acélkötélen lebecsátották.

A Kistemplom tornyából a nagyobbik harangot május 14-én, délután acélkötélen

két darabra törve eresztették le,

mivel a tölgyfaharanglábak elbontása nélkül a levétel csak így volt lehetséges.

Az Árpád-téri templom tornyából a két kisebbik harangot május 16-án délelőtt acélkötélen eresztették le. Az ablakok keskenysége miatt a

nagyobbik harangot hétfelé, a kisebbiket öt darabba repesztették.

A Kossuth uccai templom tornyából május 19-én acélkötélen becsátották le a két kisebbik harangot. A kisebbiket egészben, a nagyobbikat az ablak szűk volta miatt két darabban.

Az ispotályi templom tornyából a két kisebbik harangot május 21-én, délelőtt — mivel itt a fűves előtér lehetővé tette — az ablakból ledobták.

Mind a leszedett kilenc harangot a pályaudvar gyorsárú rakodójára vitték, ahol május 22-én, délután a vasúti mérlegen lemérszállták.

KIKNEK AJANDEKA VOLT A HADBASZÁLLT 9 HARANG?

A hadbavonult harangokat a következő családok ajándékozták az egyháznak:

A Nagytemplom nagyobbik harangját, mely 918 kiló súlyú volt. Abisi Nagy Sámuel ajándékozta. A kisebbiket, mely 504 kilós volt, Vecsey Imre adta. A kistemplomi harang 1729-ben készült, 1404 kilós volt. A Kossuth uccai uccai nagyobb harangot, 769 kilóst, Kővesdy János, a kisebbiket, mely 430 kilós, ugyancsak Kővesdy János adományozta. Az Árpád-téri 1169 kilós nagyobb harangot Eklly

Irma

Írta: Fényes Jenő.

Hűvös novemberi este volt. Kovács mérnök felállt íróasztalától, beburkolta magát felöltőjébe és elsietett az irodából. Egyenesen haza tartott. Rohant az utcákon végig. Lakása előtt már ideges izgatottság fogta el. Alig győzte várni, míg ajtót nyit a szobalány.

— Itthon van a feleségem?

— Nincs.

— Mikor ment el?

— Öt óraker.

Egyebet nem kérdezett. Bement az ebédlőbe és odaült a vacsorához terített asztalhoz. Várt. Ugy nyolc felé meghallotta a felesége hangját. Az ablakhoz ment. Látta a függöny mögül, amint a felesége kezét nyújt Szabó főhadnagyak. Látta, hogy az néhány pillanatig kezében tartotta a felesége kezét, azután tisztelgett és eltávozott. Kovács visszaült az asztalhoz. Az asszony már az előszobában észrevette, hogy itthon van az ura. Köszönőnös nélkül lépett be.

— Itt hon vagy? — kérdezte meglepődéssel. — Mikor jöttél haza? Tegnap is ilyen korán itthon voltál. Nem mégy te mostanában a kaszinóba? Kovács nem felelt. Felállt és oda lépett a feleségéhez. A szeme közé nézett.

— Irma, — szólt nyugodtan, de határozott hangon — hány óraker mentél el ma hazuról?

— Hány óraker? Miért kérdezed?

— Tudni akarom.

— De miért?

— Értsd meg, tudni akarom. Felelji

— Hány óraker? De különös vagy.

Hét óraker.

— Biztosan tudod, hogy hét óra volt?

— Ejnye, de furesa vagy! Mit akarsz tőlem? Igenis, biztosan tudom.

Hét óra volt.

Kovács nem vesztette el nyugodtságát. A hangja sem változott.

— Irma, ha behívom a szobalányt, megismétled ezt előtte is?

Irma fülig pirult. Ajka remegni kezdett. Mereven bámult Kovácsra. A torlán nem jött ki szó, pedig felelni akart. Legalább is tudta, hogy most felelni kellene. De nem szólt egy szót sem. Elfordult. Az asztalhoz ment. Néhányszor végigsimította a fehér asztalterítőt, azután leült. Kovács odament hozzá. Leült vele szemben. Egy ideig nézte az asszonyt, azután megszólalt. Halkan, még csöndesebben mint azelőtt.

— Szeretném, ha nem vennéd el tőlem a munkakedvemet, az erőmet, ha nem tennéd lehetetlenné, hogy gondolkodni tudjak, hogy végezzem a napi munkámat. Az izgatottságot nem bírom. Elperzselli az energiámat, el-

égeti a lelkemet. Irma, én azt kívánom, hogy Szabó...

Az asszony felkapta a fejét.

— Megint Szabó? ... Ezért vagy hát ilyen? ... Mert hazakísért? ...

Kovács egy pillanatig nem felelt. Szüksége volt ennyi időre, hogy visszaszorítsa indulatát.

— Én most nem a mai napról beszélek. Én a holnapról beszélek. A holnaputánról beszélek. Én a jövőnkéről beszélek. Én azt kívánom, hogy Szabó többé ide ne tegye be a lábát.

Irma mondani akart valamit, de Kovácsnak harsogott a hangja és elnyomta az asszony tiltakozását.

— Megkövetelem, hogy Szabóval szakíts meg minden érintkezést!

Az asszonynak kigyullt a szeme.

— De hát miért? — kiáltotta.

— Mert erre kötelez a fogadalmad,

— felelt Kovács. — Megesküdöttél, hogy attól a perctől kezdve, hogy a feleségem leszel, nem fogod ismerni a régi ismerősöket. Megesküdöttél, hogy szakítsz a multaddal, hogy egyedül az enyém leszel. Szabó a kávéháznak mindennapos vendége volt. Udvarolt is neked. Megiltom, hogy szóbaállj vele.

Az asszony sokáig nem szólt egy szót sem. Hallgatott. De látszott rajta, hogy kétségbeesetten keresi a feleletet. Végre megtalálta. Hangosan felnevetett.

— Te csúnya, ugy-e tréfálsz? Meg akartad bosszulni, hogy későn jöttem

haza. Ugy-e, csak komédia az egész?

Kovács lesütötte a szemét. Szégyelte, hogy a felesége, most nevelni tud.

— Nem tréfáltam. Szabóval többé nem beszélsz. Ha kívánod, én tudatom vele, de talán helyesebb, ha te írod ezt meg neki, mint a saját elhatározásodat.

Az asszony összehúzta a szemöldökét. Az ajkára hideg gúny ült ki. Határozottságot, erőt fejezett ki minden egyes szava.

— Én nem írom meg ezt a levelet soha.

— Nem kényszerítlek rá. Majd megírom én.

Az asszony fölugrott. Egészen eltört a kezét az arcvonásai. Kétségbeesett dühvel kiáltott az urára.

— Nem írod meg! És ha megírod... ha megírod...

Nem tudta tovább folytatni. Egy pillanatra elhallgatott. Azután újra kifört belőle a felkiáltás:

— Nem fogod megírni!

Kovács felállt. Odalépett az asszonyhoz. Belenézett a szemébe. Csengett a szoba a kiáltásától:

— De meg fogom írni!

— Nem írod meg! — kiáltotta az asszony. Szeme villogott, mint az égő parázs mellette sebesen hullámozott. Főnem metszésű orra szakgatottan fújta a lehelletet.

Kovács nem bírta türtőztetni magát. Elkapta a felesége kezét.

— Nyomorult! — kiáltotta és erősen megszorította az asszony kezét. —

József, a 625 kisebbiket Pinczés Imre ajándékozta. Az ispotályi nagyobb 474 kilós harang közadkozásból készült, a kisebbiket, — mely 239 kilós volt, Kövesdy János ajándékozta.

A hadi célokra elszállított 9 harangért a temesvári eszásári és királyi katonai parancsnokság 26128 koronát térített meg. A harangok súlya 6532 kilogramm volt, tehát 4 koronát fizettek kilójáért. Ezt a pénzt az egyház „harang-alap” címen könyvelte el.

A gazdasági bizottsághoz szóló erre vonatkozó jelentést Csobán József pénztárnok és Szücs Elek ellenőr írták alá.

A leszerelt harangok megmaradt részeit leltárba vették, természetesen a toronyba hagyták és megőrzés végett a harangozóknak átadták. Az erre vonatkozó jelentést, melyet az előkészítő bizottsághoz intéztek, Csáky Béla gazdasági gondnok, Hódy Béla presbiter és Horváth János presbiter írták alá.

Érdekes feljegyzéseket találunk ara vonatkozólag is, hogy néhai Polgár Szathmári Ferenc temetése alkalmából a 24 koronát a harangozásért befizették, azonban az nem történhetett meg, mert közben a harangot elvitték a háboruba. Így aztán az egyház az Ekly József temetkezési intézetnek visszafizette a 24 koronát.

HOGYAN MENEKÜLT MEG A NAGYTEMPLOM GOMBJE?

Természetesen az egyház nemcsak annyi áldozatot hozott, hogy harangjait odaadta ágyúnak, hanem minden egyéb érc és réz felszerelését is elvitték. Leszedték a templomok réztetejét, gombjait, elvitték az orgonasípot is. Érdekes a kultuszminiszternek az az értesítése, melyben közli, hogy a hadügyminiszter a debreceni református Nagytemplom toronysisakját a hidigénylés alól felmentti. A vonatkozó rész így hangzik:

„Az 1803—22. években épült — Nagytemplom nemesak a hazai református egyház köztiszteletben álló hajléka, hanem egyszersmind a kasszicista építészeti jellegzetes alkotása is. A homlokzat hatásának főtényezői a tornyok, melyek domborított és aranyozott díszítményekkel, valamint óraszámlopokkal ellátott erősen tagolt sisakkal fejeződnek be. E díszes sisak annál inkább indokolt, mint hogy a debreceni református egyház a templom nagyterjedelmű a pos réztetejét önként felajánlotta.”

A rézgömbön egyébként is olyan csekély értékű rézanyag van, hogy ha annak levételét elrendelték volna, a körülményes hozzájárulás miatt sokszorosa többbe került volna a levétel munkája, — mint maga a réz értéke.

A TETŐZETEK LESZEDÉSE.

A Nagytemplom és Árpádtéri templom réztornya és réztetőzetének leszedését a katonaság 1918 augusztusában végezte el. A Nagy templom tetőzetéről 13,447,5 kilogramm, az Árpádtéri templom tornyáról 1068,5 kilogramm súlyú rézanyagot szedtek le. Ugyancsak a katonaság készítette el a pöttetőzetet horgonyozott vasbádogból.

A Nagytemplomról leszedett réz anyagért a kincstár 53,790 koronát fizetett, de ebből levonták a pöttetőzet elkészítésének költségét, 49,215,46 koronát, úgyhogy az egyháznak a Nagytemplom tetőzetének és tornyának rézanyagáért 4574,54 koronát fizettek ki.

Az Árpádtéri templom tornyának leszedett rézanyagáért 4274 koronát térítették, de ebből levonták a pöttetőzet elkészítési költségét 3624,03 koronát, vagyis ténylegesen lefizettek az egyháznak 331,47 koronát, mert még egyéb költségeket is levonásba kellett hozniok.

ORGONASÍPOK.

Füleki Kovács Zoltán helyettes egyházi számvevő 1918 májusi jelentéséből, melyet a gazdasági bizottsághoz intéz, kitűnik, hogy az

elrekvirált orgona érc- és cink-sípokért 21,986,50 fillért fizetett a kincstár. Az összes orgonasípok súlya 1274 és fél kiló volt. A befolyt összeget, mint „orgona alapot” kezelték. Az összes réz- és ércanyagokat „A Magyar Szent Korona Országainak Fémközpontja rt.” címére küldték el.

Talán nem érdektelen még feljegyezni, hogy az Árpádtéri templom orgonasípját négy ládába, a Kossuth ucait 3, a Nagytemplom 3, a Kistemplomi orgonasípot 4, tehát összesen 14 ládába csomagolva szállították el.

Jelmező és följegyzésre méltó ez a ragaszkodás, mely a hívekben akkor a templom harangjai iránt megnyilatkozott és abban nyilvánult, hogy például az Árpádtéri templomi harangot pénzzel minden áron megakarták váltani az,

aki eredetileg ajándékozta, azonban ez az akció sikertelen maradt.

Azóta nemesak ezek a harangok de többé-kevésbé a velük való törődés is elcsendesedett. — Esett ugyan szó arról, hogy pótolni kellene a templom harangjait, de a gazdasági viszonyok sokkal rosszabbak voltak, semhogy erre komolyan gondolni lehetett volna. Horváth János a maga részéről 2—3 évvel ezelőtt fel is ajánlott 500 ezer koronát, ez az összeg azonban szinte még megindulásnak is kevés volt.

Hiszünk, hogy a debreceni kalvinisták megértik az idők jelét és nem hagyják tovább üresen a hadbavonult debreceni harangok helyeit.

Majd elvállik, milyen visszhangot keltenek az elnémet harangok üzenetei a szívekben.

Móricz Pál: „Magyar Királyi Honvéd”

Pompás kiállítás, tekintélyes terjedelmű könyv, Móricz Pál legutóbbi alkotása. Csodálatos keveréke a történetírásnak és az epizód eseményeknek, melyek a történelmi és társadalmi sőt irodalmi kritikán keresztül nézve, minden tekintetben értéket jelentenek az egyetemes magyarság számára. Egy olyan történelmi multaidőcsékvő intézmény, mint a honvédség, bizonyára megérdemelte azt a fáradságot és sok gondot okozó munkát és utánanézést, mellyel a szerző jelen könyvét összeállította, megalkotta. Sajnos, nem a nagynevű szerzőn múlott, hogy ez a munka nem ad teljes és egész képet éppen arról a bizonyos honvédről, melynek képét pedig a magyar nemzet dicsőséges multakon felépült büszkeséggel őriz a szívében. Nem teljes, nem egész a munka és az a remény, hogy ezeket a hiányokat valaha is pótolni lehetne, még reménynek is fe-

lette merész, mert az adatok részint a gondtalanság és nemtörődömség, részint pedig a fergeteges események közre játszásával nem kerülhetnek előtérbe. Ma már nyíltan hangoztatható tény, hogy bizony a k. u. k. világban nagyon, nagyon elhanyagolt, agyonmellőzött intézménye volt éppen a honvédség a magyar államnak még a világháborút megelőző időkből is. Aztán, hogy jött a világháború, alig pár nap, pár hét alatt meg tudta mutatni a magyar királyi honvéd, hogy mit ér, milyen képességei vannak, mit tud fizetségül adni éppen a mostoha bánásmóddért. A honvéd ezredék az első között adták a vért, az életet és a honvéd tisztikar mindig volt olyan a harcban és harci teljesítmények végrehajtásában, mint a k. u. k. hadsereg akármelyik más szerve. És mégis csodálatos, hogy éppen a honvédség kötelekésben szolgáló és hactereket tartó és vo-

Szeretőd van!

Irma egész erejével küzdött, hogy kiszabadítsa kezét. Kínjában ajkát harapdálta. Nem líri Kovácsal és szabadon maradt kezének körmét mélyen bevájta az ura ka jába. Kovács felszisszent a fájdalomtól és elengedte Irmát. Első pillanatban nem tudta, hogy mitevő legyen. Széjjelnézett és szeme egy hatalmas majolika vázán akadt meg, mely ott állott a szekrény tetején. Szabótól kapta ajándékba a felesége. Odarohant, magasra emelte a vázát és teljes erejéből levágta a földre. A következő pillanatban éles sikoltás hasította át a levegőt. Irma két kézzel arcához kapott és hanyatló vágódott a szőnyegen. Egy nagyot sikoltott, csak egyetlen egyet, azután elnémult. Ugy feküdt, mint a halott. Mereven, mozdulatlanul. Arcát elborította a vér.

Kovács nem tudta, hogy mi történt. A vér látása megrémítette. Kétségbeesetten elrohant Futott orvosért. Az orvos azonnal kész volt megállapításával. A vázának egy szilánkjá átfúrta az asszony jobb szemét. Gyors operációra volt szükség, hogy megmentsék az asszonyt az életnek, még aznap elváltoltatták a jobb szemét.

Rettenetes napok következtek. A teljesen elsötétített hálószobában feküdt az asszony. Magas lázban, két szemét letakaró fekete kötással. Mártonnak nem volt ereje, hogy ápolja, egy ápolónő volt éjjel-nappal a beteg mellett. Ő hajította végre az orvos rendelkezéseit. De ott volt éjjel-nap-

pal a beteg mellett az ura is. Meggőnyedten, összetörve. Ott ült az asszony feje mellett és arra kérte az Istent, hogy tartsa meg életben a feleségét. Együtt kínlódott a feleségével. Egész testében összerázkódott, ha föl-fölszisszent a beteg.

Két hét mult el. A beteg állapota javult. A harmadik hét végén már ki-mehetett a házat övező keribe.

Május volt. A virágok legszebb napjaitak élték. Irma ott csoszogott köztük lassan, fáradtan, rátámaszkodva férje karjára. Márton jobbkezevel átölelte a feleségét, magához szorította, úgy fogta, vitte teljes erejéből. Járni tanította. Az asszony hamar elfáradt leültek egy padra, Irma az ura vállára hajította a fejét. Nem volt az arcában semmi vér. Sápadt volt. Fehér. Ajka szélén megült a kiállott szenvedés. Hullámos haja hátraomlott és szabadon hagyta magas homlokát. Jobb szeme helyét eltakarta a fekete kötés, bal szemét lehungya tartotta.

Kovács csak nézte ezt a gyönyörű kedves arcot. A sápadtságában valami mártíromság sugárzott róla. Még szebbnek találta most, mint valamikor. Az asszony arcán könnyecsképek pergették végig.

Kovács remegve szólalt meg:

— Sírzs Irmucim?

Az asszony összeharapta az ajkát és tagadóan megrázta a fejét.

— De igen, te sírzs Irmucim, te sírzs.

— Nem sírok, — felelte Irma hal-

— De sírzs. Látom. Már újra. Mi az már megint. Min gondolkozol?

Es Irma beszélni kezdett. Lassan, halkán, vontatottan. Mintha álmában beszélt volna.

— Nem tehetek róla, hogy gondolkozom. Maguktól jönnek a gondolataim. Most azon gondolkodom, hogy milyen tehetetlen vagyok, hogy milyen tehetetlen az ember. Hogy úgy kell meghalnia, ahogy megszületett. Hiába akar jó lenni, hiába akar más lenni! Nem lehet. Nem tud. Emlékezel ugy-e, mikor megkérte a kezemet, milyen áhítattal fogadtam meg, hogy halás leszek, amíg csak élek. En ezt akkor úgy érzem, ahogy mondtam és te is elhitted velem együtt, hogy ha akarom, megtudom tagadni önmagammat. Azt hittük, hogy azért, mert elmondtam egy fogadalmat, olyan jövőt tudok magamnak választani, amelyet akarok. Hogy tudok olyat is választani, amely nem folytatása a multnak. Igy bírtuk akkor és látod, a legelső kísérésnek, amely a multból hozott egy kis levegőt felém, már nem tudtam elvenni. Pedig Istenemre mondom, nem szeretem Szabót és nem szerettem akkor sem, amikor szerettem. De hatalmas van rajtam. A multamból való.

Kovács csöndesítette az asszonyt.

— Irmucim, ne beszélj, tönkretesz magadat. Ezt nem bírják még ki a te idegeid.

De ő nem hallgatott. Beszélt. Egyre növekvő izgalommal. Kiszabadította

magát férje karjaiból, letérdelt a földre és átkulcsolta Kovács térdét. Ugy nézett föl felszemével az ura arcába. Valami kis gyöngye pir végigvillant az arcán és egy kisse a hangja is megerősödött.

— Miklósom, — szóló kétségbeesetten. Az arca már rémületet tükrözött vissza. — Valamit mondani akarok, hallgass ide! Meg kell mondanom valamit neked. En nem mernék megesküdni, értd meg, én még most sem mernék megesküdni arra, hogy ezek után is, amik történtek, meg fogok változni, hogy más tudok lenni, mint ami voltam.

Elhalgatott. S míg szepegeve, térdre nézett az ura arcába, hirtelen egy gondolat villant át az agyán. Lehetett látni rajta, hogy ez a gondolat most jött, hirtelen.

Elmosolyodott és nyílvahagyott két szeme gyönyörűen megcsillogott. Átölelte az urát, odavonta magához, úgy sügta a fülébe halkán:

— Megváltozom. Ne félj, Miklósom, meg fogok változni. Fogok tudni jó lenni. Ezután egyedül csak téged foglak szeretni. Csak téged és senki másit. Ó milyen örömet érzek! Meg fogom tudni tartani az eskümet. Csak gondold meg, — sügta egészen az ura füléhez bújva — egy nő, akinek felesége van! Hát volna olyan férfi, aki egy ilyen nő után követi a hálaát?

Es föl kacagott. Hosszan, jóízűen. Ugy, mint a gyermek, akinek valami csínyje pompásan sikerült.

nalakat védő honvédség volt a kitüntetések osztogatásánál mindig az utolsó.

Kérdéshozhat valaki, hogy hogy ezt az ismert ténytet vajjon miért vetem papírra? Csak azért, hogy erre is felhívjam a neves szerző figyelmét, aki bizonyára nem hagyja abba eddigi értékes munkásságát s ő, ki annak idején bizonyára erre vonatkozólag is tapasztalatokat szerzett, alkalmat talál annak megvilágítására is és kimutatására, hogy a magyar honvédséget nem mindig a kitüntetések száma szerint kell elintézni, hanem azok a harctéri honvéd ezredek akárhányszor megszerették olyan valakinek a legmagasabb katonai kitüntetését, akik ma éppen a csonka és szerencsétlen Magyarországból elszakított területen idegen munnérban hősködnék. Én legalább szerettem volna, ha a neves szerző a történelmi múlt méltatása mellett a legújabb idők honvédjének is szentelt volna annyi lapszámot, mint a múlt honvédjének. Minket ma érdekel annyira a közel múlt, mint a régi múlt. A mai fiatalság látni, tudni akarja a jelenvöltek szemének nézésével azokat az eseményeket, melyekben félisten volt éppen a hősi halált halt apja, bátyja is az olvasónak. A mai gyermek és ifjú szemében olyan, vagy sokkal nagyobb hősök az uzsoki, gorlicei, verdüni, doberdói, piavei, sabáci és erdélyi hősök, mint valamikor az isaszegi, segesvári, szolnoki honvéd, pirossapkás honvéd hősök. A csukaszürke munnérnak ma van olyan a varázsa, mint a század elején a pirossapkás honvédeknek volt. Adni kell ennek a szomjas és apái hősiességében vigasztaló ma generációnak többet a közelmúltból, mert eddig úgy sem jutott egyéb a számára a gyászról és búslulásról. Az elhivatott és sokat látott és tapasztalt szerző pedig éppen egyik legkihívottabb tollforgató ebből a szempontból is. Szép, nagyon szép az, mit a szerző pl. Csokalyi Fényes Jenő egykori őrmester, később huszártisztrel elmond, de százszor szebben esik a mi fülünknek azt hallani, amit pl. vitéz Kerkápoly Milán hadnagy úrról beszél, mert ezek az események a szívrünkben élnek és lombosodnak. Ezeknek a soroknak az írója is ott volt 17 esztendőes gyermekszívrrel, s ma meglelt, nekiserdült férfifejjel is szívesen gondol Kiss István 3. honvéd ezredesre, aki Motta di Modulán saját köpenyegével védte a hívős éjszakától. Mi úgy érezzük, hogy a közelmúlt eseményeit kellene ilyen remek kidolgozásban és kiállításban előhozni, hogy méltó párja legyen ennek a múlt honvédját dicsérő és a múlt honvédjának történelmi adó könyvnek.

Ugy érzem, hogy ezeket a fiatalság és őszinteség tisztelő szavaival el kellett mondanom, hogy méltóan szólhasanak most az új könyvhöz. Buzgó kutató, nagy hiányt pótoló és történelmileg igen szép munkát végzett Móríz Pál könyvének megírásával. A honvéd nevének eredetétől a békebeli honvéd életig kimerítő, a pontosság minden eszközének lehető igénybe vételével szedte össze munkájának javát. A nevek egész seregét vonultatja fel és el tudjuk képzelni, hogy ha el nem tűntek és pusztultak volna a többi adatok, mi mindent tudott volna még átmenteni a Jövendőnek Móríz Pál. Még gyermekeipőben járt a honvédség, mikor már az események a következők sodrában a fejlődés és haladás útjára kellett vezetni. Ezt a fejlődést és haladást hivatott és nagyesszű

katonák végezték el, melynek eredménye lett a legutóbbi idők nagyképességű honvédsége. Apró, alig fontosnak látszó események felsorakoztatásával hozza Móríz Pál azt a nemes és méltó elgondolást, hogy ilyen körülmények és ennyi mellőzés dacára is első katonája lehetett a honvéd a világnak. Lelkiismeretes utánajárással és fáradózással sikerült olyan eseményeket, történeteket, személyekről szóló apró eseteket össze szedni és felhalmozni, melyek szervesen hozzátartoznak a szigorúan történelmi maradárdóságokhoz. Valamikor forrásmunkául használhatják és egész biztos, hogy használják is Móríz Pál könyvét az utódok és méltán, mert ennyi összegyűjtött adatot egy könyvben nem igen találunk a honvédségről. Kellemes, közvetlen szavakkal beszélt el az eseményeket, miáltal a tudós és történelmi munkák élet letompítja és

mindenki szívesen olvassa, hiszen olyan, mint egy sok főszereplőjű szép regény. Mesél sok esetben, de a valóság biztos zálogával. Ize van a mondanivalójának, miből a faj és nemzete megbecsülése árad lépten, nyomon. Várjuk, hogy ilyen stílusban, ilyen közvetlen meleg szavakban jöjjenek azok az események is, mint fennebb jeleztem, melyek a legutóbbi idők honvédjének állítanak örök és méltó emléket egy másik általa írt könyvben. A legutóbbi háború termelt — sajnos — annyi honvéd hőst, annyi honvéd nagyságot, mint az elmúlt honvédségi esztendő összesen sem. Ezeknek az eseményeknek bokrértába szedésénél a jelenvolt és sokat tapasztalt szerző is sokat adhat a maga tapasztalta élményekből, melyek ismét eseményei lesznek a magyar irodalmi életnek.

A H-cellák

Egyik bukaresti lap borzalmas leírása a doftani börtönről

Bukarest, február 6.

Az egyik bukaresti lap sorozatos tudósítást közöl a romániai börtönökről. A lap ma megjelent számában a doftanai börtön borzalmairól olvashatunk tudósítást.

A doftanai börtön földalatti helyiségeiben vannak az úgynevezett H cellák. Sötét csigalépcsők vezetnek le mélyen a föld gyomrába és itt egy szűk folyosó két oldalán vannak elhelyezve ezek a földalatti lyukak, — a H cellák...

— Csak két-három lépést tettem ezen a folyosón, — írja a lap riportere — amikor a láncsörgés, sóhajtozás, őrijongó üvöltés valóságos szimfóniája hangzott felém.

A H cellák ajtajai vasból vannak és csak tenyérnyi nyílás van minden ajtón. E tenyérnyi nyíláson keresztül, hol az egyik elítélt szája, hol a szeme jelent meg. A száj őrijongve ordít és panaszol — és a szem kétségbeesve könyörög segítségért.

A cella két lépés hosszú és két lépés széles. Az elítélt úgy ül itt ebben a lyukban, mint egy medve a barlangban. A padló cementből van és ez folyton nedves. A falak penészesek.

A cella egyetlen butordarabja egy fűtőtest, de a doftanai légfűtés nem arra való, hogy meleget szolgáltatson. A nap néhány óráján keresztül, amíg a fűtőtestben a gőz cirkulál, a tetőzetre lerakódnak a vízszeppek, aztán a víz lassan csepegni kezd. A vízszeppek lefrhatatlan kókat okoznak az elítélteknek.

Az elítéltek felöltözve alusznak. Lá-

buk és kezük állandóan meg van láncolva. A tetvek, amelyek a nedves sötétségben borzalmas módon elszaporodnak, úgy sétálnak az elítéltek ruháin, mint a korzózó sétálók valamely boulevardon.

A H cella lakói már nem érzik a tetveket. Már hozzá szoktak. A bőrük nem érzi a tetvek csípését. Havonta egyszer elviszik ezeket a szerencsétleneket a fürdőbe és a ruháikat is ki-moshatják. És ekkor újra elkezdődik a tortúra. A fürdő után néhány napig megint érzékeny lesz a bőrük, megint érzik a tetvek csípését.

— Kegyelmezzetek meg... meghalunk a hidegtől.

Ezt nem egyetlen elítélt hangja, hanem egy valóságos kórus kiáltja felénk.

— Nem tudjuk elviselni a hideget... csak egy órácskára engedjétek fel bennünket, hogy felmelegedhessünk, hogy kinyújtóztathassuk a csontjainkat.

A szűk folyosón úgy hangzik ez az általános ordítás és bögés, mintha egy örültek házában volnánk és a borzalmas hörgést a láncsörgés kíséri.

Az egyik elítéltnek egy cigarettát akarok adni, de a kísérem nem engedi. A doftanai börtönben szigorúan betartják az előírásokat...

Ezeknek a foglyoknak nagy százá-léka politikai elítélt.

Üzletünk átszervezése

folytán klesnybeni árusítással oly módon kívánjuk a t. vevőközönségnek előnyt nyújtani, hogy a nagyban árukat a jövőben már

egy öltöny vásárlásnál

is élvezze, ami által kárparral készített ruha nem kerül többbe, mint a készruha. Mérték szerint készült nem tömegáru előnyel közismertek. Szövetszükségletét mielőtt beszerezné, cégünkkel szíveskedjen felkeresni, készségeggel bemutatjuk szöveteinket.

Fischer Adolf és Fia, Piac-u. 61.

Az Első Magyar Részvény-Serfőzde Paracelsus-Sör-et.

míg a készlet tart, alábbi helyeken tartják állandóan, frissen csapolva:

Dézi István Gambrinus éttermében, Németh Lajos sap-utcai éttermében és Németh Nándor „Angol Királynő” szálló éttermében.

A nagy tápértékű barna idény ör az Első Magyar Részvény-Serfőzde, a Dréher Antal Serfőző Rt. és a Hagenmacher, Kibányai és Budafoki Sörgyárak Rt. összes raktárosainál, minden jobb étteremben, kávéházban és csemegeüzletben is kapható.

Még hiszem...

Még él bennem a nyár varázsa,
Még nem foszlott szét fehér álma...
Még fogva tart szemednek fénye,
S él, élni fog a nyár emléke!...

Még virágozó tavaszra várok,
Hol valóra válnak az álmok...
Még hiszem, hogy vannak esodák —
S szerelmes szép nyaraim visszahozták!

ERDŐSS ARANKA.

Öreg leány

Haja ezüstfehér,
Árca sápadt, sovány,
Fáradtlépésű
Öreg leány.

Csak a szeme régi:
Mély tiszta tó.
Magát látja benne
Az, aki jó.

A hangja olyan,
Mint az orgona,
De sírni nem látja
Senki, soha.

Eltemetett minden
Régen, ami volt,
A hangtalan sírját
És a síkolyt.

Szenvedő szája
Csukott, halott, néma.
Álmában mosolyog
Néha-néha...

KEREKGYÁRTÓ RÓZSI.

Budapesti Malomgépgyár keres képviselőt.

Részletes ajánlatokat kérünk műszaki kereskedőktől vagy oly egyénektől, kik a malomszakmában dolgoznak és megfelelő összeköttetéssel rendelkeznek „Malomgépgyár 840.” jelűre Blockner J. hirdető irodába, Budapest, IV. ker., Semmelweis ucca 4. szám.

Művészet és konjunktura

Irtá: Füredy F. Gusztáv.

Külföldi lapokban azt olvasom, hogy Krenek híres jazzoperája, a *Jonny spielt auf* (magyarul: Húzd rá Jonny), mely tudvalevőleg Európában oly nagy sikert aratott, hogy 448 színpadán játszották, és amelyet bevitték egyik legkonzervatívabb színházába, a bécsi állami Operába is, Amerikában, tehát a Jazz hazájában, teljesen és tökéletesen megbukott, holott a szerzők, hogy a sikert itt is mindenképen biztosítsák, az amerikai színpadok számára törölték munkájukból mindazt, ami a négerek kellemesleg szólva, ebben az alkotásban sok minden olyasmiről is volt, amit a négerek Krenek utól bizony rossz néven vehettek volna.

Ez a hír alapjában véve nem valami világhíresség, különösen nem ma, amikor napjainkban az élet ezer más gondjai marcangolnak minket és nagyobb problémák, történelmi jelenségek és kérdések foglalkoztatnak valamennyiünket, mint az, vajjon Krenek úr a Jonny szerencsés szerzője, átvitorlázott-e már művével a dollárok hazájába, vagy nem, de mégis, ha közelebbről vizsgáljuk a dolgot, különösen korunk művészetét illetően, érdekes és figyelemreméltó megállapításokra juthatunk, még pedig két irányban: először, mi az igazi művészet? Másodsor, mi az a művészet, melyet korizlés hoz létre, jobban mondva; mely a divatnak hódolva lát napvilágot?

Az igazi művészet nem spekuláció produktuma, azt nem a világ zűrzavaros hóbortjai termelik ki, hanem az a magányban, titokzatos rejtekéből, az emberi lélek legmélyéről tör elő, mint a forrásvíz a hegyek rengetegeiből és valamint ez a forrásvíz csak addig tiszta és kristályos, míg napvilágra érve össze nem keveredik más vizekkel, ekkor már lassan megszűnő az az üdítő balzsam lenni, mely után a fáradt vándor, ki az életet szomjuhozza, áhítozik, azonképpen az igazi művészet is csak megtisztultán minden földi salaktól szárnyalhat ama régiókba és maradhat azokban meg, hová az emberiség hozzá, mint üdítő forráshoz felkivánczol.

Az igazi művészet az ember lelki szüksége, és meg van az igazi művészetnek az a hihetetlen szuggesztív hatalma, hogy még a legprimitívebb lelkületű embert is képes hálójába fogni, a maga számára meghódítani, mert legyen ez a művészet nagy méreteivel lenyűgöző mint egy Michelangelo szobor, egy Beethoven szimfónia, vagy egy shakespearei dráma, vagy kecses voltával elbájoló, mint egy Heine vagy Petőfi vers, egy Mozart Pastorale, vagy egy kis ötösű Benvenuto Cellinótól, az igazi művészet minden emberfia lelkivilágához megtalálja az utat, mert itt szegény és gazdag, úr és szolga, művelt és kérgestenyérű érzi a géniusz hatalmát, az örök mindenség rejtelmes működését, mely friss életet ad, mint a hegyek rengetegeiből előretörő forrásvíz, mellyel a természet az emberiséget megajándékozza.

Igen ám, de mi az igazi művészet? Ez már egy igen nagy tudományú kérdés, amire nem valami könnyű megfelelni. Lehet úgy is mondani, hogy az igazi művészetben van valami megmagyarázhatatlan, aminek erejénél fogva ez a művészet ma is igazi, holnap is az, és mindörökké az marad. Hogy azonban az igazi művészetben mi az a megmagyarázhatatlan, ezt én éppen úgy nem tudom megmondani, mint ahogy ezt nem tudják megmondani egyértelműleg és szaba-

tosan a világ összes esztétikusai 180 év óta, amióta Baumgarten atyánk a modern esztétikai tudományt megalkototta.

Vannak, akik azt mondják, művészet az, ami szép, mások azt mondják, művészet az, ami jó. Ostobaság. Mert lehet művészet szép, de nem jó, és lehet művészet jó, de egyáltalán nem szép. Találjon az ember ebből a labirintusból kiutat. Bármint legyen a dolog, egy bizonyos, nevezetesen, hogy az igazi művészet egyetlen és elvitázhatalan célja az erkölcsi tökéletesedés. Mert van művészet, mely az embert megrontja és van művészet, mely az embert nemesíti, erkölcsében megerősíti, magasabb gondolatokra készíti. Ily szempontokból tekintették a művészetet a régiek. Sokrates, Plato, Aristoteles, így fogták fel a művészetet a zsidó próféták és már az első keresztények is, ugyanezt vallották és vallják még ma is a mohamedánusok, míg a buddhisták gyakran minden művészetet — megtagadtak.

Vonatkozik mindez, amiről itt beszéltek, a művészetre általában, mely együtt született az emberiséggel és megnyilvánította magát a primitív ember világában épp úgy, mint ahogy évmilliók óta kísérelje a földön mai napig az emberi társadalomnak.

Ami a ma művészetét illeti, ezzel már nagy bajok vannak, szörnyűséges bajok, egyedül és kizárólag azért, mert a ma művészte mondhatni az egész vonalon az élvezetnyújtás felé tendál, letért arról az útról, amikor még azt tartotta feladatának, hogy az erkölcsi tökéletesedést szolgálja. Innen van az, hogy az emberiség ma annyira pártfogolja a művészetet. Különösen áll ez arra a művészetre, mely leginkább tud a tömegekbe hatolni és ezt a maga számára meghódítani, nevezetesen áll ez a — színházra.

Valamikor a színház, az ókori színpad, a maga klasszikus tragédiáival és vígjátékaival, egy Sofoklesz, egy Euripidesz, egy Arisztófanesz alkotásaival, a nép számára a legnemesítőbb erkölcsi hatással volt. A tömeg tízezerszámra özlönte el az amfiteátrumot, hogy kedvenc költőt hallgathassa és a görög nép klasszikus műveltsége még ma is érezteti hatását az emberi művelődés történetében. De azóta sok minden történt ezzel az emberiséggel, gondolkodásában, érzésvilágában, kedélyállapotában magasra csapkodtak

itt-ott a hullámok és hol eltérítették az igazi művésztől, hol pedig újra megnyerték annak. A világon semmi sem állandó. Minden a változó törvényeknek van alávetve és az emberiség mindig szerette a szélsőségeket. A római orgiák és gladiatori játékok a legmélyebb erkölcsi züllés tanujelkéi, a középkori autók, misztériumok, lovagjátékok és vásári komédiák ismét más erkölcsi világba vezetnek bennünket, épp úgy, mint az a művészet, melyet a francia forradalom termelt ki. A goethe-schilleri korszak művészte igyekezett az emberiséget ismét felemelni, szellemét magasabb eszmék számára megnyerni, de ma megint visszacsúszdunk egy beteges állapotba, mely abban nyilvánul, hogy ennek a mi mai korunknak művészte sem nem szép, sem nem jó, se tökéletesedésre nem vezető.

Az igazi művészetet mindenestre táplálhatja korizlés, korszellem és korhangulat, de megmételvezheti és meg is mételvezi a kor erkölcsé, melyet azonban a művészet visszavetett magából, ami a tömegre, nem ismervén fel a dolgok lényegét és mibenlétét, pusztítólag hat.

A tömeg ma ismét ott tart, hogy a művészetben nem azt keresi, ami benne szép, jó, vagy erkölcsi hatása, az ilyen művészet után nem is vágyakozik, hanem igen is pártfogolja azt a művészetet, mely az élvezetet szolgálja, mely az érzelmeire hat és nem a lelkére, vagy szellemére. Mi sem természetesebb, hogy egy ilyen korban maguknak a művészeknek is az a törekvésük, hogy a szükségletet elégtessék ki, az embereknek, kik arannyal fizetik, kedveskedjenek. Ha nem élünk meg az igazi művészetből, mondják, fényesen megélünk abból, ami a mai közönségnek kell, és ha a közönségnek ez jó, ez az ő dolga, és nem a miénk. Így születik meg a konjunkturaművészet, mely egy kor erkölcsi felfogásának hí lenyomata. Tartalom, történelmi hűség, szellem, finomság, nemes lendület, költészet, választékos ízlés, meg mindezek a dolgok, amik járulnak, nélkülözhetetlen alkotó elemei az igazi művészeknek, ma mind mellékesek, ma szemfényvesztésre megy az egész, mely olesó hatásaival mindenkit leteríti a lábáról és a felzaklatott idegeket kielegíti.

Szerencse, hogy az ilyesmi csak ideig-óráig tart. A művelődés megy a maga útján és az igazi művészet, míg a világ világ marad, trónol tovább a hegyesúcsokon, melyre az emberiség időnként felkivánczol, hogy beteg

állapotában tiszta levegőhöz jusson.

De mondhatnók így is: a természet furcsa játékot űz a világgal, amely fölött örködik. Megajándékozza derűs évszakokkal, mikor mindent virágpompába borít és ragyogó napsugarakkal ajándékozza meg, ez a művészet aranykora, mely mégis csak a legnagyobb hatással van az emberiségre. De a káprázatot, e fényt, e melegséget, e színpompát követik a feltornyosuló zivatarok, amikor az ég elsötétül, hatalmas viharok remegtetik meg a földet és mindenféle elviselhetetlen csapások, melyek visszavetnek a fejlődésben, ezek a művészet sötét napjai, melyek semmi jót, nemeset termelni nem tudnak. Az egyiket kiegyensúlyozza a másik és átvive e hasonlatot a művészetre, benne a szép, a jó, és az erkölcsi hatás mindig diadalmasodni fog a káros hatású fölött, mert nézzük a történelmet, tapasztalhatjuk, hogy az ókortól kezdve, napjainkig, minden korban meg voltak a maga világos, napsugárral bearanyozott periódusai, ami alatt minden korszak igazi nagyjait értem, akik akár a művészetben, akár a tudományokban a maguk erkölcsi felfogásával koruk szellemén és erkölcsén túl lendülve voltak képesek az emberiség számára megadni azt, ami-ben az a szépet, a jót és az erkölcsi hatását felismerhetette.

Amerre a rablók járnak...

Amerre a rablók járnak,
Ne nyúljon a rózsá,
Hallgasson el magyar ajkán
Minden vidám nótá.
Még az ég se derüljön ott,
Érezze, hogy árva,
Amíg a szép magyar földet
Gyáva rabló járja!

Ne is legyen arra tavasz,
Ahol rabló lépdes...
Hervadjon el a rózsá is,
Hoggyha mégis lépdes.
Ősz legyen ott — ne derüljön
Hadd zokogjon minden,
Addig, amíg magyar földön
Csodát tesz az Isten!

Boros Jenő.

Sütni, főzni fa és szén nélkül,

korom és hamu nélkül, füst és szagmentesen, amellet 70%-al olcsóbban csakis Kronprinz-petrolgázgépekkel lehet, amelyet 60.000-nél több háztartásban alkalmaznak. A konyhában süítésre és főzésre alkalmazhatók, azonkívül egyszerű kézfogással könnyen átváltoztathatók elegáns szobakályhává, üzem közben pedig minden helyiségbe át lehet helyezni. Mindenütt azonnal kellemes meleget ad és amellet igen olcsó. Kronprinz-petrolgázgépén egy kékes óriási hőképeséggel bíró — gyújtóláng ég.

Egy valódi pénzmegetakarító gép!!!
Látogassa meg lerakatomat, ahol minden esütörtökön délután 3 órától kezdve főzési bemutatók vannak: Budapest VI. Andrassy-út 31 vagy pedig len kérjen minden kötelezettség nélkül árjegyzéket — KRONPRINZ-WERKE H. N. KIMPINK GUNTRAMSDORF bei WIEN (Austria) címen (16 filléres levelezőlapon). Minden levelezést közvetlenül Guntramsdorfbá kérek. Magyar levelezési osztály. Az árakban a vám, fuvar és csomagolási költség bent foglaltatik.

SINGER
varrógép
LEG BIVALT JÓ MINŐSÉGBEN
Kedveső fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
ÉSZVÉNYSZÁMOK
Dobrecen, Plus ucca 79.

Amikor a „fekete ember“ Debrecenben járt

A csodás hírű „fekete ember“ működése, árulása és Debrecenben történt kivégeztetése

A „Debreceni Szemlé“-ben, a legutóbbi számban igen érdekes történelmi tanulmány keretében ismertette a magyar történelem két inkább hírhedt, mint híres alakját, Rugonfalvi Kiss István debreceni egyetemi tanár. Mindeket, debrecenieket különösen érdekel a második fekete ember története, ki nek életét a tudós professzor dogozatából alább adjuk:

Egy jó emberöltő sem múlt el az első fekete ember tragikus halála után és a sors egy másik fekete emberrel ajándékozta meg hazánkat. Ugyanazon szellem szülte azt is, mint elődét, de a kor viszonyok változtak, mikor fellépett. — A két kibékíthetetlen magyar király, Szapolyay János és Ferdinánd, sírba szállt már; fiaik, János Zsigmond és Miksa örökölték ugyan az ellentéteket és harcoltak is egymás ellen egy életen keresztül, de végre belátták küzdelmeik hiábavalóságát és éppen egy tartós béke alapjairól tárgyaltak. A török sem gyűlöli már annyira a „német királyt“, de ez sem beszél többé a török kiűzéséről, sőt megalázkodva fényes ajándékokkal fényes követséget küldött a szultánhoz és lealázó feltételek mellett Drinápolyban megkötötték a békét, mely Magyarország feldarabolását szentesíté és a magyar királyt is a török adófizetőjévé tette.

Nemzedékek véráldozatai után az általános békevágy lesz úrrá a lelkeken. Nem örökbékéről reglnek, hanem erőt akarnak gyűjteni a nagy leszámolásra.

A hivatalos politikával szemben azonban a nemzet többsége nem tud belenyugodni a felemás békébe: a hazafiak egy része az erdélyi fejedelem köré szeretne csoportosulni, a másik saját erején vívja meg harcát apró csapatokban és párviadalokban a törökkel.

Hien hangulatban bontott zászlót a második fekete ember.

Ri volt ez a fekete ember? Forrásaink nem egyeznek meg teljesen, mert magát a fekete embert összezevarják helyettesével és hadai vezérével.

Több egykorú híradás között a legbízhatóbb Forgách Ferenc jelen történelmi előadása, illetőleg Forgách Simonnak az ő előadásához fűzött megjegyzései. Hittelt érdemlnek a megjegyzések azért, mert ő egri főkapitány volt éppen akkor és allig lehetett megakadályozni, hogy az egri őrség ott ne hagyja a várat és a fekete ember seregéhez ne csatlakozzék.

Szintén hitelesnek tekinthető Brutus Mihály udvari történetíró előadása, kinek munkájából Bethlen Farkas szóról-szóra kiírta a vonatkozó részt. Hasonlóan egykorú és Brutus előadásával rekon Szamosközy István kiváló történetíró előadása. Istvánffy Miklós is az őt jellemző igazsággratörökévéssel, még hoven adja elő az eseményeket.

Ezen jeles egykorú, vagy közel egykorú frók elbeszélése nyomán a következőképpen lehet rekonstruálni az eseményeket:

Volt Szilágy megyében egy Karácsony György nevű oláh ember. Közönséges mosdatlan, tudatlan,

piszkos paraszt, aki azonban testalkatával és hatalmas erejével tünt ki. Sötétbarna arcszíne volt és homlokától hátán egyenlő vastagságban két ujnyit széles fekete sáv húzódtott végig. Testi erejére jellemző, hogy a lópatkót két kezével megfogva, könnyedén szétlörte, az új, vastag ekevasat nyílával áttörte, vagy azt cérnaszállra felfüggesztve, kardjával úgy vágta át, hogy a cérna el sem szakadt.

A köznép úgy gondolta, hogy ennyi erő és ügyesség nem lehet emberi; Györgyöt az Isten különösen segít.

És ezt György atya is elhitte. Abban az időben prédikátoraink már nemcsak az antikrisztust szidalmazták, hanem új Messias eljövetelét, sőt a világ végét is várták és hirdették.

György atya elhitte magáról, hogy ő Istennek különösen kiválasztott fia, kinek az Ur azért adott olyan nagy testi és lelki erőt, hogy Magyarországot a töröktől megszabadítsa.

Minél többször hirdette ezt hazugságot, annál inkább elhitte maga is. Hirdette, hogy Isten őt éjjel csillag képeben látogatja meg. Ilyenkor kardját kirántotta és az isteni ihletés után megint hűvelébe rejtette.

Csodákat is művelt: betegeket gyógyított, egy hordó borral, egy szekér kenyérral egész nagy tábort kielégített.

A híres eesedi vár urát, Báthory Miklóst is meg tudta győzni arról, hogy neki magasabb, isteni küldetése van,

amivel elérte azt, hogy machinációjára elé a császáriak nem gördítettek akadályt. Maga János Zsigmond is, a felengőselkü fejedelem tudomást vett működéséről, de abban a szilárd meggyőződésében, hogy Isten majd megmutatja az igazságot, engedte a fekete embert működni, csupán arra törekedett, hogy a mozgalom parasztlázadássá ne fajuljon.

Már ismert volt a fekete ember neve, midőn Debrecenbe költözött, „ahová“ — Istvánffy megjegyzése szerint — „annyi hasznos és hitvány dolog folyik össze.“ Egyelőre egy kisebb házban búzta meg magát esekély kíséretével; de csakhamar elkezdett prédikálni isteni küldetéséről: a törökök megrontásáról.

Tanításának alapja volt az Isten mindenhatósága és a hit ereje. Isten őt azért küldötte, hogy Magyarországot a török hatalmából kiragadja és ezt ő meg is teszi, nem a fegyver, hanem a hit erejével. Aki őt követni akarja, annak binnie kell Isten és a hit erejében és erkölcsös életet élnie. Meg kell vetni a fényűzést, gazdagságot, gyönyöröket; mindez csak undokság és nyomorúság a lelki nagysághoz

és az Istenbe vetett reménységhez képest. Minden bűnt: lopást, rablást, vendégeskedést, mértéktelenséget, kockajátékot, esküdözést, káromkodást nagyon kárhözhatott és a bűnöst, mint azt a debreceni városi jegyzőkönyv egy adata igazolja, halálra is ítélte.

A csodaváró korszakban gyorsan, futótűzként terjedt el a hír, hogy a fekete ember, mint Isten választott férfja, mint második Józua, avagy Makkabeus, le fogja rontani a török hatalmát. Megtisztelték hívei a Mózes és Gedeon névvel is.

Természetesen minél csodásabb hírek keringtek róla, annál inkább nőtt követői, hívei száma.

Már a városban nem is fért el híveivel, hanem nyílt mezőn ütött tábort. Híveinek táplálásáról Debrecen városi polgársága és a szomszédos helységek gondoskodtak.

Már nemcsak parasztok, hanem nemes emberek, igen kiváló katonák is csatlakoztak hozzá. Tőle senki fizetést nem kapott, mindenkinek saját költségén kellett mellette katonáskodni és ígéretet tenni arra, hogy a szent ügyért életét is feláldozza.

Akit hívévé avatott, annak fejére tette kezét, gyöngéden meghúzta haját és megveregette arcát. Attól kezdve Isten fiának nevezte, őt pedig minden híve atyának szólította.

Volt kb. 300 főnyi testőrsége, kiket isteni lelkeknek nevezett.

Működésének híre a jobbágyok nagy tömegben szöktek meg; az erdélyi országgyűlés meg lefejezése után is ismételtén újabb törvényt hoz a szökököt jobbágyokról; de működése veszélyeztette a katonai fegyelmet is, mert a katonaság is nagy tömegben csatlakozott hozzá. Köztudomású például, hogy az egri várnak az ország védelme szempontjából milyen nagy hivatása volt és

az egri lovasság kapitánya, Barius István is csatlakozott hozzá. Példáját az egész várőrség követni akarta, ami egyet jelentett a vár üresenahagyásával.

Természetesen a várkapitány minden rendelkezésére álló szigorú eszközrel visszatartotta katonáit és mivel látta, hogy lelki betegségről van szó, az őrség prédikátorát, Hellepeus Bálintot kérte, hogy prédikáljon a babona ellen; azonban a derék prédikátor majd elverték a felbőszült katonák, akiket a szököstől csak a legkegyetlenebb fegyelmi eszközökkel lehetett visszatartani.

A próféta serege időközben kb. 10.000 emberre szaporodott, ami nyugtalanítani kezdte Tiefenbach szatmári várkapitányt is, de a debreceni tanács jótállott azért, hogy a fekete próféta részéről a

császárlakat semmi meglepetés sem érheti.

Tiefenbach aggodalma egészen jogosult volt. A török közelében összegyűlt egy nagy sereg, tábort üt egy népes város mellett és míg nyíltan hirdeti a háborút a török ellen, a legkedveltebb védelmi eszközöket is elhanyagolja. Távolról egy vérbeli katonamelett gondolhatott a törökkel való cimborálásra; a nemesség is méltán félt attól, hogy vajjon György atya nem akarja-e Dózsa György szerepét eljátszani. Akik azonban abban a szerencsében részesültek, hogy a prófétát hallhatták és állandóan megfigyelhették, tapasztalták, hogy ő csak a török ellen tüzelte az isteni leket és

táborának katonai biztosítását Istenbe vetett hitéből hanyagolta el.

Midőn katonaviselt emberek figyelmzették arra, hogy a tábort legalább sáncokkal meg kellene erősíteni és rendes őrszolgálatot tartani, azt felelte, hogy az Isten az ő örök.

A tábori élet istentisztelet volt. Reggel, délben és este megperdült a dob, sorbaállott a katonaság és a földreborulva elmondta a Miatyánkot, míg ő állva, szigorúan jártatta végig szeméit a tömegben.

Természetesen a törökök figyelmét nem kerülte ki a debreceni nagy tábor. A kémeik jelentéséből értesültek arról, hogy a fekete próféta ellenük prédikál és a szultán cyprusi kudarcának híreire hirdetni kezdte, hogy az 1570. esztendő fatális lesz a török birodalomra. Török őrszolgálatok keringtek körül a tábort, melyek közül egyik-másik horogra is akadt, ami természetesen a hívők buzgalomát és bizalmát csak növelte. Majd titkos török követés kereste fel: nagy pénzösszeget és uradalmat ajánlottak fel a szultán nevében, ha felhagy üzemével.

A történetírók egy része azt állítja, hogy a követség nem volt egészen hiábavaló: a próféta elárulta híveit és mint juhokat, kiszárgaltatta a törökök farkas diühének.

Ezt az állítást Forgách Simon cáfolja, mondván, hogy „ő maga gonoszúsága és az ördög impellálta efféle rossz indulatra“.

Mindenesetre a gyanúra alapos okunk lehet.

Kétségtelen, hogy éjjel, midőn az egész tábor az igazak álmát aludta, török lovasok jártak a táborban és reggel a próféta figyelmeztette híveit a nyomokra, — ezzel is bizonyította azt, hogy ők Isten védelme alatt állnak.

Igen gyanús körülmények között fejt le a balaszentmiklósi vár megfáradása is.

Brutus után Bethlen Farkas azzal indokolja árulását, hogy a fegyvertelen, gyakorlatlan paraszt-seregben nem bízott, hogy azzal jelentősebb eredményt tud elérni. Hazabocsátotta tehát téli szállásra fiait, azzal a parancssal, hogy tavasszal jöjjenek vissza, maga pedig a szolnoki béggel

Debrecen és vidéke legjobb bevásárlási helye

Butorokban állandó kiállítás.

Olcsó árak.

Bélint Sándornál, Piac utca 85

Király-u. sarok.
Telefon 17-23.

meggyezett, hogy az egész tömeget rabságha szállítja, ha megfelelő jutalmat kap.

Az 1570. év tavaszán visszaözönlő parasztok már kíváncsiak és türelmetlenek voltak: szeretnék volna látni a régen ígért csodát és az azzal járó nem közönséges zsákmányt, holott szentéletű férfiúnak, igazi isteni léleknek éppen zsákmányra nem szabad gondolni.

Kiválasztott tehát 600 jóképű embert és kihirdette, hogy senki ne vigyen magával élelmiszert és olyan poggyászt, amely az útban akadályozza. Isten mindenkiről gondoskodni fog.

Különbben nem is lesz harc: — mihelyt az isteni sereg a vár külsőbe ér, az kigyullad és leég.

Természetesen jól előre gondoskodott, hogy katonái „véletlenül” elégséges élelmiszert találjanak és programm szerint a szentmiklósi vár is kigyulladt. Legalább is távolról azt hitték, hogy a vár ég.

a valóságban azonban a törökök szemetet és épületmaradványokat gyűjtöttek meg és a gyanútlanul közeledő isteni lelkeket sűrű golyózáppal fogadták.

Visszaveretve sem tudtak békésen visszavonulni, mert programon kívül a szolnoki heg is 600 lovas és szekéren néhány század gyalogságot bocsátott az elárult hadra, mely családában kétségbeesve és fáradságtól is elesigázottan csak néhány óráig bírt ellenállani. A többség hősiességben esett el és csak kevesen tudták futással megmenteni életüket. A kudarc híre igen gyorsan terjedt, mely után az egri vár őrsége is elhítte, hogy Hellepeus uramnak volt igaza, aki azt hirdette, hogy „a próféta nem igaz ember, ne higgyenek neki... Ha igazságnak úgy hinnének, mint a hamis hírnek és az Isten ígéjére így megtérnénk és ilyen töredelmessé, áhitatossá és jámborrrá lennének, bátor elhinnék, hogy Isten megszabadítaná országunkat”.

A próféta nem fogadta olyan lesújtottan serege romjait, mint hinnének. Nem lepte meg a balsiker, mert az isteni lelkek közé aljas indulatu emberek is furakodtak, akik nem vallásuk hebizonyítására, hanem zsákmány miatt szálltak ki az aljas haszonlesőkkel ellítették a szerencsés sikert. Legközelebb azonban ő maga fogja vezetni őket egyenesen a szolnoki vár ellen és megmutatja, hogy az Istenbe vetett hit mily csodát művel: összemolnának a várfalak és gazdag zsákmányt nyújtanak!

Ez a biztatás azonban már nem hatott olyan osztatlanul, mint a próféta korábbi kijelentései. A vakbizalom könnyen átalakul bizalmatlansággá és a gyanúra is elég ok. A szentmiklósi őrség honnan tudta, hogy a próféta ígérete szerint tüzet kell gyújtania és a szolnoki sereg is igen pontosan érkezett.

Többen cserbenhagyták tehát a prófétát, de a legnagyobb baj az volt, hogy a tábor elesége is elfogyott.

Nagy adag lelkesedés és hit kellett ahhoz, hogy eddig is táplálják a jelentékeny sereget, mert bizony éppen rossz termés volt, annyira, hogy a törökök segítették az ország egyes részeit gabonával. A balsiker után egyszerre eloszlott a próféta nimbusza.

Egyetlen reménye maradt: Debrecen.

Rövidet tehát a magisztrátusra.

hogy küldjenek elégséges élelmiszert, azonban a város bíróját, Duskás Ferencet, kerekén megtagadta.

Ilyen megalázást nem tűrhet egy szent próféta: haragra gyulladva, mozgósította 300 főnyi testőrségét és bevonult Debrecenbe. A Kardos József uram házában szállt meg, melynek falai valamikor János királyt is vendégül tisztelheték.

Maga elé hozatta a városi bírót és rút szidalmak után megfogatta és kiadta a szigorú parancsot, hogy akaszszák fel a ház kapujára. Bíró uram is látván, hogy ennek fele sem tréfa,

tolvajt kiáltott és a városi polgárok egy része védelmére kelt, a másik rész pedig szétszaladva fellármázta a távollévőket.

A polgárok türelmével léptek fel, kivágták a ház falát, kiszadították bírójukat és elfogták magát a prófétát.

Ilyen gyászos félreértés és hálátlan-ság szokott lenni a próféták sorsa!

A debreceni bíró nem sokat tekeztőrizott: a prófétát halálra ítélte és fejét vették.

Előbb-utóbb ugyis az lett volna a sorsa.

Festőművészek a jéggel borított hortobágyi pusztán

Képek a hortobágyi festőkolónia küzdelmes téli életéből. — A fehér pusztai fényjelenségei. — Hóviharok és rideg jégmezők festése. — Február elején ritka szép délibábot figyeltek meg a művészek. — Boromissza Tibor és Káplár Miklós az egész telet a Hortobágyon töltik.

A hortobágyi festőkolónia lelkes és fáradhatatlan tagjai, névszerint Boromissza Tibor, Káplár Miklós és Harsányi György Lajos az elmúlt évben a nyarat és az őszt töltötték a nagy Hortobágyon. Egyenként több mint félszáz képet festettek úgy a csodálatos fényjelenségekben gazdag pusztai tájakról, mint az őszi karaktert ma is még hűen őrző pásztorfejéről. Szorgalmas, kitarító munkásságukat november vége felé fejezték be, amikor és — festményeiket nagyrészt az öreg csárda őrzetére bízván — azzal az elhatározással búcsúztak a néptelenné vált pusztától, hogy a tél folyamán oda visszatérnek. Tisztában voltak azzal, hogy a legnagyobb magyar pusztai téli világának sem az irdalomban, sem a művészetben eddig semmi nyoma sincsen azon egyszerű okból, mert nem akadt eddig sem költő, sem művész, aki e fagyos, kiellen világgal szembe mert volna nézni. Azonban ők, mint a pusztának rajongó fiai, érezték és méltán helyesen sejtették, hogy nem várhat rájuk annyi nélkülözés, fáradság és fizikai szenvedés a természeti elemekkel való küzdelemben, amennyit a pusztai zord, fagyos téli világának festői szemmel meglátott szépségei ne tudnának bőszesen kárpótolni. És tényleg, ma már ezek a lelki és testi egyaránt edzett férfiak büszkén vallják, hogy számításukban nem is csalódtak.

Január közepe óta kint tanyáznak a hortobágyi csárda két boltíves kis szobájában, hogy bátran a szemébe nézzenek állítólag a legridegebb magyar télnek, a pusztai hóviharoknak, szürke fagyos szeleknek és a vakítóan fénylő jégmezőknek. Amint bizonyos az, hogy merész, minden kényelmet nélkülöző és sok tekintetben az egészséget is veszélyeztető vállalkozásuk egyedül áll a magyar művészet történetében, úgy reméljük, hogy az is egyedülálló lesz, amit a pusztai tél kelében alkotni fognak. Hisszük, hogy a hortobágyi festőkolónia ezúttal is, egy egészen új, eddig soha senki által alaposan meg nem figyelt, szín- és fényjelenségeiben ismeretlen világot fog feltárni a művelt közönség előtt: a télbe borult magyar síkság rideg gyönyörűségét!

És erre a nehéz feladatra csak egy olyan harcos, meg nem alkuvó, dacosan magyar lélek és egyéniség egvesíthette egy táborba az alkotó erőket, mint Boromissza Tibor. Érdekes fel-említeni, hogy már 1914-ben ezt írja róla egyik műkritikusa: „Különösen érdekes egyéniség Boromissza Tibor. Ez a rendkívüli tehetség igazán jogot formálhat rá, hogy hívjünk neki és bízzunk nagyratörő álmaiban: életét tette rájuk.” (Rózsa Miklós: A magyar impresszionista festészet, 287. lap.) Ma már annál inkább elmondhatjuk ezt róla, mert olyan kiváló alkotó

művészek szegődtek lobogója alá, mint Káplár Miklós és Harsányi György Lajos.

A napokban alkalmam volt beszélgetni a kitűnő egészségben viruló, drabális termetű hortobágyi művészekkel. A csöpös pusztai napsugár barna-pirosra égette arcukat. Magas fekete bárányszerű süveget viselnek és hosszú kabátjukat derékszíjjal övezik. Ha az ember látja őket, önkéntelenül is Bulyba Tárász tatárvezérről keveredett martalóc kozákjaira gondolt.

A művészek kíváncsi érdeklődésére rendkívül érdekes dolgokat beszéltek el a pusztai téli világról, természet viszonyairól, fényjelenségeiről, ahogy azokat a festő szemé látja; továbbá eddig végzett munkásságukról és küzdelmes életükről.

A hortobágyi pusztát jelenleg valóságos jégpáncél fedi, úgy hogy teljesen hasonlatos a befagyott tengerhez. A látóhatár köröskörül hamar ködbe szürkül s így nincs rajta az a hatalmas perspektíva, mint nyáron. A végtelen jégmező a ritkán előbúvó napfényben vakítóan csillog, s a kora reggeli és estére hajló órákban olyan finom árnyalatú színek vibrálnak a pusztai felett, hogy méltán vetekszenek a zsendülő tavasz színeivel. Különösen a kék, változó lila és zöldes színek az uralkodók. Meglepően poetikus látvány a jégsíkságon hosszú sávban fündöklő holdfény.

A meglehetősen állandó felhőzet egybefolyó, ködszerű, tehát megközelítőleg sem olyan szép, mint nyáron, vagy ősszel. Általában a felhős ég mindig sötétebb árnyalatú, mint a föld, amely jelenség érdekes megvilágítási problémákat szolgáltat. Festői szempontból különösen érdekes, amikor a hóporos jégmező világitó fényével küzd az elvékonyult felhőzetet átszűrő hűvös napfény.

A messzeségben itt-ott látható karrámok, szárnvökök nádsüvéneit ősze-vissza tördelte és hópatatokkal fedte be a pusztai vihar. Így összefagyva úgy tűnnek fel a síkon, mint a tengerbe fagyott hajóroncsok. Az örökös szelek ezek enyhévébe seprők össze a havat, domború hátú, hatalmas hófúvásokat alkotva. Általában minden földből kiemelkedő tárgynak, kútágastól az alacsony zombóckig megvan a maga hófúvása.

Télre a kútágékről az ostort és a vedret leszerelik. A felengedett gének az ághoz simulva úgy néznek ki a fehér pusztán, mintha óriási nyúl-vesszők volnának a fagyos földre fúródva.

Ami a művészek munkáit a legjobban befolyásolja, az a színek örökös váltakozása. Olvadáskor egészen más a hó vagy a jég színe, mint fagyos hidegben, nem is említve a nap, sőt az egyes órák időszakait. A színek annyira követik változásukat a hőmérséklet ingadozásait, hogy a hó vagy jég színéből csaknem meglehetősen állapítani, hány fok hideg van.

Ismeretes, hogy a művész szemében a hó sohasem fehér. A hortobágyi mesterek szerint röviden úgy lehetne jellemezni, hogy a hó színében a sárgaárny minden színének legfinomabb árnyalatát fel lehet találni Naplementkor különösen érdekes a Hortobágyon a fagyos jégnek színjátéka, mely minden tíz percben új és új festői témát nyújt, úgy hogy egy ülésre a képet lehetetlen befejezni.

A téli pusztai egyik legérdekesebb

Rádiósok!

Ertesztjük a t. rádiózó közönséget, hogy a technika legújabb vívmánya a 3 esőves modern készülékünk, mely Amerikát és Ausztráliát hangszóróval veszi, megérkezett és üzletünkben megtekinthető. Ugyanezen készülék hangszóróval kifogástalanul veszi Budapest, Bécs, Berlin, Stuttgart, Leipzig, Róma, Nápoly, Breslau, Praha, Pozsony stb. európai állomásokat. Ma már csak egy ilyen modern készülék teljesítménye elégheti ki a rádióznivaló közönség igényeit. Úgy a fent közölt, mint a változóramú nagy teljesítményű készülékeinkért vállaljuk a garanciát. Legelőször hűvös esti órákon kedvező fizetési feltételek mellett állunk t. vevőink rendelkezésére.

Díjtalan szaktanácsal szolgálunk.

Az új Philips közlemények megérkeztek.

Látogassa üzletünket vételkényszer nélkül.

Műszaki és Elektrotechnikai Szaküzlet
Bleyer Ernő.

jelensége az úgynevezett püstölő-szél játéka. Ezek a kósza helyi szelek időnként fel-fel borzolják a síma jég-tükrön heverő fagyos hóport, mely tovakergetve a délibábok vizéhez hasonlóan hullámozik.

Ujszerűnek és sokak előtt bizonyára hihetetlennek fog feltűnni a hortobágyi művészek azon legérdekesebb megfigyelése, miszerint február 3-án, délelőtti feltizenegy órakor Szásztelek irányában gyönyörű délibáb mutatkozott. Csipős északkeleti szélben, kissé felhős napsütésben előbb halványan, majd határozottabban bontakozott ki előttünk ez a ritka légítünetemény a felemelt tárgyak teljes tükröképével és előtte gyenge légrézgéssel.

Ami a pusztai téli életét illeti: ki-haltnak lehet mondani. Utanak, csapásnak természetesen sehol semmi nyoma. Csupán a csárda és Mátá körül lézeng egy-két varjú és jajgató búbos pacsrta, de bent a pusztán egyetlen állólény sem lehet találkozni. Kivételesen egyedül a derék pusztai csendörök és a művészek tesznek. Amazok lóháton teszik meg szokott átirataikat jó és rossz időben egyaránt, emezek pedig gyalogosan vágnak neki a fagyos világnak, mint a magyar kultúra afféle szegény napszamosai.

Természetesen jól nekiöltözve, hideg, csipős szélben, sokszor 4-5 kilométerre gyalogolnak el a csárdától. Menésüket csúszkálásnak lehetne inkább nevezni. Cipelik a vázsnat, az állványt és a festékes ládát, no meg fejeként egy-egy köteg szalmát. Fésztés közben ugyanis erre állanak, mert így körülbelül két óra hosszáig ki bírja a lábuk a hideget. A gonosz szél, akár kifelé, akár befelé mennek, természetesen mindig szembe fúj s ilyenkor a keretre feszített vászon mint hátráltató vitorla igyekszik szerezni a lábuknak. Utközben gyakran le- lellnek a sáros jégre pihenni, de nem éppen mindig saját elhatározásukból.

Művészetük iránti közönység miatt sem lehet panaszuk. Minden ilyen útpokra három érdeklődő, híves kísérőjük akad, névszerint: Csibi, Kánisz és Lord, az öreg csárda érdekes őrzői és jelenleg a csárdás egyedüli téli alkalmazottai. Valóban ilyen unalmas, téli világban mit is tehetnének okosabbak?

A művészek kizárólag francia festéket használnak, mely egyedül bírja a fagyot és azt is erősen keverik terpentinnel. Festés közben, míg gémberedett ujjukat felmelegítik, sárga szemüveg alatt pihentetik szemüket. A jégbe beszúrt festőállvány állja a szelet, de ha saját lábuk itt-ott a jég alá fakad, amennyiben a vizes ruha rögtön át nem fagy, haza kell sietniük.

Délre, este vária őket a vén csárda szerényen fűtött boltíves szobácskája. Mielőtt azonban kényelembe helyezkednének, egy kis tűzifa fűrészeléshez kell látniuk, aztán vizet hozni a kútról és tejet a szomszédból, azon elv alapján, hogy „magad uram, ha szomszéd nincs!”

Igy élnek ott világtól elvonulva az új magyar művészet dacos harcosai. Fizikailag szenvednek, de hízó lelkükben a megelégedés érzetével tekintenek a saját és fajtájuk szebb jövője elé!

Ma még áttekintést sem lehet adni a hortobágyi festőkolónia téli munkásságának eredményeiről. Megkezdett festményeik jóformán mind befeljezlenek. Boromissza Tibor mintegy 10 képet kezdett meg. Egyikük a nem-

Tükrök gyártása

üvegek csiszolása, autók, portálék, épületek üvegezése, fürdőszoba, tükrök, fodrász és reklám tükrök SIPKOVITS BELA, Nagyváradi utca 15. (Volt Szív utca) Telefonszám: 3-56.

rég lezajlott s általa személyesen át-élt hóvihart fogja ábrázolni. Sokat ígér a „Naplemente a jégmezőn” című képe; továbbá a hortobágyi hídról, jeges halászatról, téli napsütésről, behavazott juhászkuynhóról megkezdett képeit említhetjük. Káplár és Harsá-

nyl hasonló témákat választottak, kiki a saját egyénisége szerint.

A hortobágyi művészek a téli pusztai szépségein fellelkedve elhatározták, hogy az egész telet a pusztán töltik, hogy minél alaposabban betekinthesenek e titokzatos, poétikus világba.

Elhatározásuk keresztülvitelét lehetővé teszik a mátai úritársadalom megértő előzékenysége, Nagy Emil állomásfőnök, Kertész csendőrtiszt-helyettes és Engli csárdabérlő igazán odaadó figyelme.

Dr. Sőregi János.

Felevenednek a régi debreceni diákélet emlékei

A kollégiumi Diákszövetség összejövelelén elhangzott visszaemlékezések

A Kollégiumi Volt Diákok Szövetségének tagjai most tartott összejövetelükön szinte egész este kedélyes, kellemes hangulat, csupa derű uralkodott. A volt tanuló-társak korra és társadalmi állásra való tekintet nélkül egy-két órára ismét igazi „diákok” lettek.

Nemcsak a maguk diákemlékeinek felevenítése okozta a derűs hangulatot, hanem főként dr. Ecsedi István egyetemi magántanárnak rendkívül tartalmas és nívós előadása, amely valósággal történelmi tanulmányzamba ment „bár diákalapon” a régi debreceni diákéletéről.

Rámutatott arra, hogy milyen szegények voltak a diákok és még is milyen nagy szolgálatokat tettek a városnak, sőt az egész magyar nemzetnek. Különösen két testületet emelt ki, az egyik az éneklő és muzsikáló diákok, a másik a tüzoltó diákok. Előre boesította, hogy a kollégiumi diákság szorosan összefüggött abban az időben a város közönségével és ezzel volt magyarázható, hogy nem annyira közönségyéből, mint inkább a polgárok jóakarattal támogatásából állott fenn a kollégium és élt a diákság.

Élénk színekkel esetezte az ének-

lő diákoknak a polgárokkal való összeforrását. Az éneklő diákok a debrecenieknél úgy a jókedvű. — mint a szomorú dolgozóknak részei voltak. A jóhangu diákokat meghívták családi ünnepekre is lakodalmakra, keresztelőkra, sőt még a dísznótára is. Itt énekeltek, persze velük énekeltek a polgárok is s aztán részint ott a helyszínen jól tartották a diákokat, részint kiültek nekik olykor-olykor a kollégiumba is ennivalót.

A NAGYDIÁK, MEG AZ ARNYÉKA.

Elmondta Ecsedi, hogy a polgárok a nagyobb diákokat tanítóknak hívták meg házukhoz és ezek nem annyira pénzért tanítottak, mint inkább ellátásért. Érdekes szó-kás fejlődött ki ezen a téren. A nagy diák mindig magával vitt az ilyen kosztolásra egy kisdíákot is, akit umbrának (árnyék) neveztek. Ez a kisdíák aztán a nagy diákkal együtt evett, ivott. A kisdíák tulajdonképpen szolgatartó volt a nagydiáknak, akire 5 takarított, szolgálatára állt és ezért ingyen tanult, persze a csizmáját is neki kellett takarítani.

UBI HABE

A TEPERTŐ A LENCSERŐL? Jóízű kacagást váltott ki még

az öregekből is az a néhány eset, amelyet Ecsedi a régi diákéletből felevenített.

Egyszer — mondta — a nagydiák elküldte a kisdíákot a kosztort, mert maga nem ért rá elmenni, hogy megegye. Lencsét kapott, amelyre feltűntek tepertő volt rászórva. A kisdíák utközben mindig egy-egy tepertőt leszedgetett, úgy, hogy mire hazaért vele, a csupasz lencsét adta át. A nagydiák az akkor divatos latin-magyaros formában e szavakkal támadt rá a kisdíákra:

— Fráter! Ubi habe a tepertő a lencseről?

A talpraesett kisdíák nem ijedt meg, hanem így vágta ki magát:

— Epi dapum Verestoronynál a szél takarosan mind lehordta. Ez a tréfa két okból jellemző, először mert sajátja volt akkor a latin-magyar szókeverés, főként a rossz latinság használata s azért is, mert a Nagytemplomnak volt akkor verestornya, ahol mindig nagy szél fújt.

AZ EGY PÉNGŐS ÖRÖKSÉG

Ezek a diákok a civiseknek családai szomorúságaiban is részt vettek. Temetéseken ők kísérték énekkkel utolsó útjára a halottat, sőt ezek a diákok vitték a temetési menet előtt az epitafiumot is. Ez olyan tábla volt, melyre az elköltözött neve volt felírva, továbbá az állása és jeles eseményei. Ezt a táblát rendszeren két diák vitte. Szokásos volt, hogy a végrendelezők az epitafiumot vivő diákoknak 1-1 pengőt hagytak örökségül.

Rége óta a temetések alkalmával szokásban volt, hogy temetés előtt a diákokat itallal kínálják meg, talán, hogy jobban tudjanak énekelni. Ez a szokás mai napig is meg van. Nem egy civis háznál szokás most is, hogy a kántus tagjait borral kínálják meg. Az énekes diákok részt vettek a halotti toron is és énekeikkel enyhítették a gyászolók fájdalmát.

Az éneklő diákok egyébként mind a mai napig is szerepelnek. A kántus részt szokott venni a polgárok temetésén mostanában is.

Az akkori szigorú kálvinista felfogás megenedte azt is, hogy zenekar legyen a Kollégiumban, holtl azt tiltották, hogy a városban muzsikáljanak.

Ilyen hegedűlő diákokról tesz-nek említést a feljegyzések — mondta Ecsedi — amidőn 1798-ban az Erdélyi Magyar Színjátékos Társaság kijövéen, Debrecenben kér és kap befogadást Wesselényi báró szorgos közbenjárására.

A szintársulat zenekarja azonban nem érkezett meg, játszani azonban mégis akartak. Ezért aztán a „hegedűlő diákokat” kérte ki-

Az aktuális év: 1884. 4 év alatti Tagok száma: 10.000

mindenki tőkét gyűjthet

heti vagy havi belizeléses könyvecskével a

Kölcsönös Segélyező-Egylet

mint Szövetkezeseinél

1 törzsbelét heti fél pengő!

Takarékbetétek a legmagasabban kamatoztatnak!

Kihelyezett tőke kö. Részletes tájékoztatót szívesen küldünk. 2,00.000 pengő.

Wesselényi báró a Kollégium professzorátusától. Persze nehezen mentek bele, hogy a diákokat kiadják, de még is kimondták, hogy bár Wesselényi kedvéért kiadják a diákokat, azonban tógában nem szabad muzikálniok, hanem meghagyták nekik, hogy valami „színes kaputrokban” jelenjenek meg. Ennyire megbecsülték a tógát.

Hogy pedig a diákok mennyire megfelelték a felkérésnek, mutatja az, hogy Wesselényi nagyon szívélyes hangu levélben köszönte meg a Kollégiumnak a diákok szereplését.

A DIAKOK A NAGY NEMZETI FELTÁMADÁSBAN.

Mikor a nagy nemzeti feltámadás kora volt, 1790 körül, József császár önkényuralma után, a Kollégiumban a régi latin verselés helyett magyar nyelven verseltek. Megalakították a Debreceni Magyar Irodalmi Kört és midőn az egyházkerület 1796-ban kimondta, hogy a Kollégiumban ezután a latin nyelv helyett minden tudományt magyarul kell tanítani és a professzorok magyar nyelvű tankönyvet írtak a magyar nyelvű tanításhoz, a szemléltető képeket a kollégiumi coetusban a diákok készítették el.

E diákok közül országos hírnévre tett szert Erdős Gábor, Papp József és Pethes Dániel.

Ők készítették az első magyar nyelvű iskolai atlaszt Magyarországon és ők csinálták az első természetrajzi szemléltető képeket 1800—1807-ig.

Mikor az egyházkerület elhatározta, hogy a kollégiumban minden tudományt magyarul kell tanítani, ez akkoriban olyan nagy szenzáció volt, hogy senki sem hitte, hogy a tudományokat magyarul lehet tanítani. Ezért 1799 április 25—26-án tartandó közvizsgára meghívták az ország minden neves politikai és tanügyi férfit, akik előtt a fiúk fényes eredménnyel vizsgáltak. A fölvevő jegyzőkönyv külön megdicséri őket, hogy mi-

lyen szépen tudták a felsőbb tudományokat magyar nyelven.

A Debreceni Kör naggyá nőtt és abban lett naggyá Csokonai Vitéz Mihály is. Nagyon valószínű, hogy ha a Debreceni Kör meg nem alakul, Csokonaiól soha nem lett volna olyan nagy magyar költő, mint így.

Érdekes adat az is, hogy 1795-ben adták ki az első magyar nyelvű magyar grammatikát. Azelőtt a „grammatica Hungarica” címen csak latinul írt nyelvtant használtak.

Mindezek azt mutatják, hogy Debrecen a magyar kultúrában — mindig zászlóvivő volt.

IDE NÉZZEN A PUSZTA HOMOKJA ÉS HA NEM TUD INNI, MEGTANUL!

Sátrakat húztak fel és ezekre a sátrakra mindig válogatott, élecs nagyhangú mondatokat írtak. Így például sokáig fennmaradt a következő mondás: Ide nézzén a pusztá homokja és ha nem tud inni, megtanul.

Az ilyen állomásívásokon igen szellemes felköszöntőket, verseket mondtak. Aljon azok közül is egy itt mutatóba:

Ott, ahol a bérecek a vadonba vesznek,

Hattyu dalát üvölti a zephir.

Höl a vén titánok is szakált

És a fiastyúk némán verset ír.

Nagy bánatomnak szóltan orgiája,

Mint rózsailat, ugy tomboljon ott,

Promentheusként, míg a sas kivájja

Beteg szívemből az egyházjogot.

Sírom fölül egy rendhagyó igének

Lombsátora boruljon — cimborák,

Míg szemfelcúncok fülemüle ének

Rám nem ejti néma himporát.

Természetesen a közönség jórésze is kint maradt az erdőn, ahol vígan voltak napnyugtáig és akkor épen olyan ünneplésséggel, mint ahogy jötték, machinásan bevonultak a Kollégiumba.

A DIAKOK, MINT HIVATALOS TÖRÖK TOLMACSOK.

Debrecen város életébe a diákok annyira belekapcsolódtak, hogy többen közülük szerepeltek, mint török tolmácsok. Megtanultak törökül és a debreceni követeket elkísérték a basához Váradra, Szolnokra, sőt Konstantinápolyba is, viszont ha török írás jött, azt is ők olvasták fel és fordították le a városi tanácsnak.

A tanács nagyon megbecsülte ezeket a törökül tudó diákokat.

A DIAKOK ÉS A JÁRVANYOK.

A népet ért nagy csapások, mint a pestis- és kolerajárványok idején is nagy szolgálatokat tettek a városnak. Sokszor baj volt ugyanis amiatt, hogy a pestisben elhalaltakat rendes temetéssel akarták kikísérni. Mivel ezt a hatóság nem engedte, a nép zúgolódott. A diákok ilyenkor esillapító prédikációkat tartottak a néphez, mire az megnyugodott. Így aztán nagyobb veszedelmektől menekült meg a város és az egész Tiszántúl.

TÜZ VAN! FEGYVERRE!

A diákegyesületek közül legjobban kitűnt a tüzoltó diákok egyesülete. Ez már a 18-ik század elején működött, a 18-ik század végén pedig, amikor Sárvány professzor vette át a tüzoltó diákság vezetését, kitűnő pontossággal és szakavatottsággal volt megszervezve a kollégium diáktüzoltósága. Két

machinájuk is volt. Mondhatni 200 esztendő keresztül ők védték a debreceni polgárok életét és vagyonát

Kívánságaikat a tanács is sokszor honorálta, amidőn az „ünnepeleik, kifutásaik” alkalmával néhány cseber bort szavazott meg a diákoknak és ha a tüzoltások alkalmával kárt szenvedtek, ruhájuk vagy eszímájuk megégett, ingyen adott nekik a tanács másikat.

Ez a diáktüzoltóság óriási fegyverrel állott, a diákok legjavából volt kiválasztva. A kiválasztás mértéke az erő volt, mindegyiknek formálisan előírt szabály szerint háromszor kellett a nagy botot felemelni. Minden diák büszke volt, ha a tüzoltótestületbe bejöhettek és az, aki nem jöhett be, áhítattal bámulta a fényes machinát és ment rohant utána a kifutások alkalmával.

A legérdekesebb kifutásuk májusban volt, amelyből később a majális lett. Ilyenkor, amint elhangzott a vészkiáltás:

INCENDIUM! AD ARMA!

(Tűz van! Fegyverre!)

A tüzoltó diákság rohant a machinához, befogta magát a kocsiba és a Péterfián rohant kifelé a Nagyerdőre a fürdőházhoz. A többi diákok és a közönség közül is nagyon sokan futva követték őket. Ilyenkor aztán a Nagyerdőn tagfelvétel volt és az új diákokat ünnepléses keretek között beiktatták

A legmodernebb rádió! Nem kell többé akkumulátor!

A rádiókészülék egyszerűen dugóval a konnektorba kapcsolandó, mint egy aszali lámpa és hangszóróval egész Európát veszi. — Sem tűző, sem anódaakkumulátor nem kell többé. — Kapható:

FÖLDES SANDOR legrégebbi rádió üzletében
Hátvan uccsa 18. szám alatt

Copyright by Vásárhelyi Lajos
New York, 1929.

FEKETE KASTÉLY

DETEKTIVREGÉNY PARODIA

Írta:
VÁSÁRHELYI LAJOS,

(Folytatás.) (33)

— Azon kell kezdenem, hogy törvénytelen gyermek volt a nevem kiskoromban. Sokáig kísért ez a név terhével s anyámra sokszorosan nehezebben sulyosodott, mint rám. Apám, korunk egyik leghíresebb aktív politikusa, hallani sem akart felőlem, csak ugy nyújtott volna anyámnak támogatást, ha az írásban jelenti ki, hogy én nem vagyok az ő fia. Anyám nem tagadott meg és felelet helyett vidékre utazott velem. Ott is nőttek fel. Dacára szűkös anyagi viszonyainak — kitűnő nevelésben részesültem. Anyám hét nyelven beszélt, írt, fordított, ebből szerezte meg kenyerünket. Minden európai nyelvet beszéltem 18 éves koromban és messze földön én voltam a legjobb atléta. Minden díjat én vittem el az iskolai versenyeken. Sportbéli sikereim kitűnő kapcsolatokat sze-

reztek s így történt, hogy Párisba kerültem. Itt tudtam meg aztán, hogy csak egyetlenegy önzetlen jóakaróm van — az anyám. Senki más nem törődött velem, csak addig, míg azt gondolták, hogy valami haszonra tehetnek szert általam. Mindig nyitva tartottam a szemem, de csak azt tapasztaltam, hogy ostobák és a jó összeköttetéssel bírók mind érvényesülnek, míg a becsületesen dolgozó a legjobb esetben is beleegednek, míg valami sikert felmutathatnak. Jelenkeztem az apámnál. Nem is fogadt. Még ugyanaznap állást váltaltam egy ezüstárnyagban. Itt csakhamar szép pozíciót verkedtem ki magamnak. Egy napon kisebb értékű ezüstdarab eltűnt az osztályomon. Azonnal elbocsájtottak. A tulajdonos metsző szavak kíséretében adta át munkakönyveimet — s én hiába jelentettem fel a rendőrségen — sérelmemre nem volt orvosság. Kint lézengtem az utcán. Mindenki meglökött s a nők csak addig mosolyogtak rám, míg borotvált arcomat el nem borította a szakál.

— Még egy hét állott a rendelkezésemre elcséj. Akkor kellett volna ugyanis édesanyám részére elküldeni azt a csekély összeget, a mivel minden hónapban támogattam. Bár szívemből utáltam a hivatalt, szívesen elfoglaltam volna bármily csekély kis állást, legfeljebb kötőzőnek mehettém volna. — Be is álltam, szombatig rendesen

dolgoztam, akkor megtisztálkodtam, rendbehoztam elhanyagolt külsemet és kimentem a Bois-ba. Hét-közben, a köveket törve elegendő időm volt kigondolni, hogy mit tegyek. Tudtam, hogy erre sétál haza az ékszerárnyag tulajdonosa. Ezuttal a szokottnál is később jött. Sötét volt, amint elhaladt előtttem, elrántottam a lábát, lebukott. Ekkor fejébe huztam a kalapját, kivettem a pénztárcáját, felemeltem és feldobtam a levegőbe. Ugy repült, mintha pelyhelekből lett volna. Nyugodtan tovább álltam mert tudtam, hogy egy pajtásom alibit bizonyít. De hogy minden kellemtelenséget elkerüljek, vacsora után elmentem abba a vendéglőbe, ahol sörözni szokott. Mikor meglátott, valami megjegyzést tett rám, mire én odaléptem az asztalához és „disznó gazember” szókkal areába öntöttem sörét. Azzal ugrott nekem, hogy én vettem el a tárcáját, mire jogos felháborodásban irtózatos módon felpofoztam. A kocsma közönsége józűien nevetett azon, hogyan püfölöm egykori gazdámot és az elősiető rendőrnök egyhangulag azt vallotta, hogy ő kötött belém. — A rendőrségen azt vallotta, hogy a Bois-beli támadás az én művem, de minán én fényes alibit bizonyítottam, pusztán pár frankra ítéltek, amit a kiosztott pofonok testvérek között is megérték.

Öt éve tartó káprázatos pályámon ez volt az egyetlen esetem a

rendőrséggel. A többi alkalommal ugyanis a kapcsolat egyoldalú volt. A rendőrség keresett ugyan, az egyre nagyobb stílusban dolgozó kalandort — de soha még csak az árnyéka sem vetődött rám. Ezekig végeztem diplomáciai szolgálatokat s ez volt az a lepel, amely a legvakmerőbb szélhámoságaimat takarta.

Elvem csak egy volt. Csakis dúsgazdag embertől elvenni, — de csak úgy, hogy legalább még háromszor annyi maradjon neki, mint amennyivel én megkönyvittem. A pénz olyan összeköttetéseket szerzett, hogy komoly karriert futhatót volna be a most már mindenki által nagyra tartott és szenális fiatalember, aki titokban Európa legelső szélhámosa lett.

Most, mikor visszatekintek aktivitásom fénykorára, már nem is vagyok olyan büszke, mint akkor voltam, mikor egy-egy jól sikerült üzlet után elolvastam az újságokat. Inkább büszkeséggel tölt el a népszerűség és az a féltő aggodalom, amivel a nagyközönség a titokzatos és jólelkű gentlemantolvaj pályafutását kísérte. Megértem aggodalmukat, hiszen én hoztam szürke napjaikba szenzációt és bizony néhányszor ugyancsak kellett törnöm a fejemet, hogy a próza „üzlet”-be hogyan vigyek egy kis humort.

Alkalmam volt bepillantani a kulisszák mögé. Mondhatom, hogy rengeteg együgyűséggel és fél-

Ehez az ünnepélyhez enni, innivalót a város megértő közönsége adott össze a diákoknak, de nem ritkán a nemes város is hozzá járult adományával.

A MODERN ENEKESDIÁKOK.

Betetőzte Ecsedi értékes előadását az a körülmény, hogy Benesik Árpád V. éves tanítóképzészdész gyönyörű hangján éneket adott elő Ecsedi gyűjteményéből. Az éneket kvartett kísérte, melynek tagjai Szakmáry István, Szücs Géza, Csiky László és Incze Imre tanítóképzősök voltak. A sikerhez jelentékeny mértékben járultak hozzá.

A régi diáknóták közül a következőket adták ki:

Százaz tónak nedves partján
Döglött béka kuruttyol.
Hallgatója egy siketnéma.
Ki a tóba lubickol,
Tedd rá! Tedd rá!
Csim! Bum!

Számton, mértan, fizika...
Tóth tanár úr tanítja,
Tóth tanár úr magyaráz,
Engem meg a hideg ráz.

Van egy könyvem latinul van írva
Salustius volt az aki írta,
Jai Istenem, ha nem tette volna,
A diáknak, de jó dolga volna.

Diák élet a legszebb a világon
Nem törí a fejét a tanuláson.
Lányok közül kiválasztja a barnát
Azzal együtt tanulja az algebrát.
A plusz, bé plusz, cé plusz, dé,
Öleli babám öleljél!
(A cikk közlését folytatjuk.)

Tégla, felőcserép

bármily mennyiségben jutányos áron kapható Balogh és Vértesy téglagyárában. — Telefon: 3-18. — Megrendelhető: Miklós-u. 29. sz.

szépséggel találkoztam. Később már alig találtam élvezetet a megkoppasztásukban. Egészen ócska trükköknek is éppennyug beugrottak volna, — mint az ujaknak. A beteges hatalom és rangimadás, a korrupció, a durva vesztegetés, a család és sikkasztás, kereskedelmi kizsákmányolás, mind ki volt tergetve előttem s nekem csak el kellett határoznom, hogy melyikre vetem ki a vámat.

De üzleteket is csináltam. Beszélgetés, reális üzleteket, amelyeknél nem a gazdagokat raboltam ki, hanem a szegényeket. Vállalataim voltak, melyek rendes tevékenységet folytattak. — de abban a pillanatban, mikor olcsóbban kezdtem árulni, azt hitték, az a minőség rovására megy. A konkurrencia agyonnyomott volna, — vissza kellett vonulnom.

Az átléven pompás versenyállóm van. Egy-egy versenyen a korlátnak dőlve, el-elnéztem a próbagaloppot végző lovakat — vagy a gyors iramban ügető melegített ügetőket. Ugy szántam a közönséget, amely rátette a pénzét a lovakra és vesztett, míg az én pénzemet embereim elhelyezték, nemesak a bukinál, hanem az összes kasszáknál is. Titkomat itt is elárulhatom, — kevés lovat játszottam s a zsokkének, vagy a hajtónak is feltettem egy tétet. Így aztán mindig meg volt az a ló, — amelyikkel „pakliztak”. Vagyokat nyertem.

(Folyt. köv.)

A magyar vasutas azidegenforgalom szolgálatában

Az elmúlt század második felében egy újfajta népvándorlás vette kezdetét, emberek ezrei elhagyták lakhelyüket, hogy idegen országokat keressenek fel és idegen népek szokásait megismerjék. Megszokott és taposott utakon haladnak a karavánok, melyek végcélja Róma, Nápoly, Velence, Páris. Abból a nagy emberáradatból aránylag kevés ért Budapestig, a legtöbb utas, ha a megszokott utiránytól el is tére, csak Bécsig jutott, mert eddig ez volt a Kelet felé utazók határállomása.

Mintha a közöny sűrű köde borította volna Budapestet. Utóbbi időben azonban lassan-lassan oszlik a köd; kezdik Budapestet megismerni és kincseit értékelni.

Évtizedeken át ittjárt külföldi látogatók szemén keresztül láttam városunkat s örömmel állapíthattam meg, hogy sohasem távoztak családostan körünkből, nagyobbak, szebbnek, individuálisabbnak találták, mint ahogy gondolták és remélték. S mégis, akik el is jönnek hozzánk csak futó vendégek, két-három napnál alig tartózkodnak hosszabb ideig Budapesten.

Az idegenforgalom az országok látogatlan exportja és még a nagy ipari államok, mint Anglia és Németország is, nagy erőfeszítéseket tesznek, a propaganda minden eszközét felhasználják, hogy országuk felé idegenforgalmat tereljenek. Nálunk e látogatlan export növelésére még kiaknázatlan lehetőségek vannak, ezeket kihasználni mindannyiunk érdeke, mindannyiunk kötelessége.

Kongresszusok és sportesemények sok idegent hoznak Budapestre, de akik ezen a réven látogatják meg, leg többnyire nem a város kedvéért jönnek. Ide szállította őket a kötelesség vagy pedig a benne lejátszódó esemény csábítja őket ide. Idegenforgalmi szempontból legértékesebb az az utas, kinek betűl vagy élőszó felkeltette érdeklődését és felkerekedik, hogy itt töltsön egy-néhány napot.

Kétféle irányban kellene az idegenforgalmi propagandának tevékenykednie. Elsősorban a külföld figyelmét mindarra fel kellene hívni, amit Budapest és Magyarország egyéb helyei nyújtani képesek. Másodsorban azoknak, akik eljönnek közzénk olvat kell nyújtani, hogy a látogató a „value for money” (értéket pénzért) elve alapján, ne sajnálja azt a költséget, amibe itt tartózkodása került. Mert önzetlen és költségnélküli propagálójá lesz az országnak az az utas, ki itt jól érezte magát és meglepődötten tér vissza hazájába. Egy kis figyelem és előzékeny-

ség az idegenekkel szemben mindig megteszik a hatásukat.

Ha a vasuti állomások a városok kapui, úgy a vasuti vonalak a modern karavánok országutjai. A határállomáson lép az idegen először érintkezésbe az ország lakosságával; nem elég, ha a kalauz ridegen megteszi szolgálatát, iparkodjék tolokodás nélkül figyelmesnek lenni az idegen iránt. Ha pedig nyelvét nem érti, vegye igénybe valamely más utas szívességét. Az első kellemes vagy kellemetlen benyomás gyakran végig kísér külföldi tartózkodásunk egész ideje alatt. Legutóbbi angol tartózkodásom alatt különösen feltűnt az angol kalauzok nagy udvariassága az utazóközönséggel szemben. A német Reichsbahn pedig rendeletben utasította kalauzait, hogy minden állomásra való megérkezés előtt tájékozzanak, mely helyek szabadulnak fel, miáltal kikerülhet, hogy az utasok végig járják a vonatokat, míg helyet találnak.

Budapest elsőrangú szállodái a legkényesebb igényeket is kielégítik, a csoportokban utazók valóban oly segítségért kapnak megfelelő ellátást, melynek költségeit a szerényebb anyagiakkal rendelkező látogatók is fedezni képesek. Budapesten tehát már nem kell félni az idegent; nemcsak a lánivalók, hanem az ellátás tekintetében is aligha éri őt csalódás.

De mit ajánljunk annak a külföldinek, aki nemcsak Budapestet, hanem Magyarországot is meg akarja ismerni?

Angolországi előadásaim előtt, hogy régebbi benyomásaimat felújtsam és hogy idegenforgalmi szempontból is alhassak tanácsot az esetlegesen érdeklődőknek, felkerestem Mezőkövesdet. Egy más alkalommal pedig Debrecenből átlátogattam a Hortobágyra.

Múlt év októberének egyik vasárnapján szálltam ki Mezőkövesd állomásán. A városba vívő autón helyet foglalt két angolul beszélő hölgy (egy amerikai idegenforgalmi iroda vezetője és huga) és egy luxemburgi ur. A templom előtt még négy külföldivel találkoztam, egy amerikai és egy lett házaspárral. Meglepett ez a késő őszi idegenforgalom és arról győződtem meg, hogy már külföldön is tudnak Mezőkövesdről. Az idegenek a mise után tanácstalanul állottak, gyönyörködtek a szép népviseletben, de ez elvégre nem lehet egy kb. öt óráig tartó ott-tartózkodás programja. A tanácstalanul álló és váró külföldiek örömmel fogadták meghívásomat, együtt látogattunk a gimnázium muzeumba, hol egy tanár készséggel magyarázta a kü-

lönféle kézimunkákat, ennek megtekintése után kérésre egy felső gimnázistát adott mellém, ki egy lakóházba kalauzolt. A család éppen ebédnél ült; az öregek nem zavartatták magukat, a fiatal lányok azonban örömmel mutatták almáriumuk kincseit. S az idegeneket mindennél jobban érdekelte, miként él embertársuk, kit a sors a földkerekség más pontjára vetett. Visszaemlékeztem a magam külföldi tapasztalataira: az Amsterdam melletti Vollandam község és lakói valószínűleg él muzeum; ilyen élő és érdekes muzeumunk lehetne nekünk Mezőkövesd, mely Budapestről könnyen elérhető. De vezető és program nélkül, különösen esős időben nem nyújthatja azt, amiért érdemes lenne háromórás utat megtenni.

Bele kellene kapcsolni az állomást az idegenforgalom szervezetébe. Idegenforgalom pedig egyúttal üzletszerzés a vasutnak; minél több a fizető utas, annál gazdaságosabb üzem. Ilyen idegenforgalmi centrumon, amelyen október hónapban 7—10 külföldi akad s amelyen az utazás idejében számuk bizonyára megsokszorozódik, legalább egy nyelvekben jártas vasuti tisztet kell beosztani és idővel maga az idegenforgalmi iroda is kénytelen lesz egy külön alkalmazottat ott tartani.

A kényelmes amerikai minden nagyobb állomáson valamelyik amerikai utazási iroda embere várja ha hozzánk akarjuk őt édesgetni, úgy tegyük mi is lehetővé, hogy érdeklődésére valaki felvilágosítást tudjon adni. Az állomás kijáratánál pedig nagy betűkkel, 2—3 nyelven ott legyen az írás, hová fordulhat utbaigzításért az idegen; egy-két röpcédula, hogy mi hol látható csak előnyére van az ügynek. A többletköltség megtérül kamatostól.

Ugy láttam, hogy angol közönségem érdeklődését Magyarországról tartott előadásomból leginkább a Hortobágy költötte le. Lehet, hogy ennek én voltam az oka. Előadásom után az egyik társaság el is határozta, hogy legközelebb kirándulásuk programját úgy állítják össze, hogy három napot Budapestnek, három napot meg Debrecennek és a Hortobágyra szentelnek. Itt azonban sajnálattal kell megállapítanom, hogy idegenforgalmi szempontból a Hortobágy sem kiaknázva, sem megszerveve nincsen.

Szerény nézetem szerint a hét egy napján (mely télen-nyáron állandó lenne), talán a nagy csárda mellé kellene tereltetni egy délelőtti vagy délutáni egy gulyát és egy ménest, hogy az idegen könnyen, megközelíthetően lássa mindazt, amit különben csak hosszas gyaloglással vagy kocsi-zással láthatna. Egy kis reklám külföldön és átmege a köztudatba, hogy könnyen, megközelíthetően látható a magyar pusztá minden különlegességével.

Talán a legtöbbet utazó a világ összes vasutasai közül a magyar vasutas, ha utközben vagy bárhol idegennel találkozik, említse neki Budapestet, hívja fel figyelmét a magyar tengerre, biztassa őt, hogyha érdekeset akar látni, nézze meg Mezőkövesd népét egy vasárnap, kösse lelkére, hogy ne mulassza el programjába felvenni Debrecen és a Hortobágyot. Így válik minden vasutas a hazai idegenforgalom katonájává, ki békés eszközzel hódítja meg nekünk a világot.

Fischer Mór
máv. főfelügyelő.

Saiát evártmánu mosószarvas és nappa minden szín és kivételben, nagy választékban. Szükség esetén mérték szerint egy nap alatt készülnék. Schön Sándor keztvű, kötszer és orvosi műszertárolás, Debrecen Piac ucca 14. Csapó ucca sarok. Telefon 11-55.

65 fillér egy liter kiűnő ui

50 liter vételnél 10 százalék engedmény. Viszonteladók adómentesen igen olcsón kaphatják. Tearum 50% és mindenféle szeszes italok és kiűnő likőrök literenként 3 P 10f.

Révi, Debrecen, Halvan-u. végén
Kisállomással szemben.

bor

SPORTHIREK

Három inlézet küzd a kerületi bajnokságért

Középiskolák legjobb tornászainak találkozása.

Hirt adtunk már arról, hogy a kerületi középiskolai tornász bajnoki versenyeket az idén is debreczenben tartják. A téli időszaknak megfelelően a hegemoniájáért méri össze az erejét három helybeli iskola és pedig a *Fiu Felsőkereskedelmi, az Állami Főreál és a Tanítóképző* csapata. A csapatok nyolc tagból állnak, melyek négy szerez: gyűrűhúzó, lovon, nyújtón és korlátokon kötelesek 2-2 gyakorlatot bemutatni. A kiírt verseny azért igazságos, mert 8-8 kiváló tornászt, versenygyakorlat anyagot tudva, bizony nem könnyű kiállítani. Viszont a küzdelem sorsa azért bizonytalan, mert sok a versenyző s amellett kiválóságukat ismerve, nehéz dolga lesz a zsűrinek.

A versenyen megjelenik dr. Liber Béla miniszteri biztos és Neidenbach Emil, a sportkörök országos központjának elnöke, Ady Lajos tankerületi kir. főigazgató, Greiner Mihály kereskedelmi iskolai, dr. Zalai János reáliskolai és dr. Veress István tanítóképzőintézetű igazgató, akik tanúi akarnak lenni a magas fokon álló, sok gyönyörűséget nyújtó küzdelmeknek.

A verseny egész nap tart. Déllel 10 órakor az elődöntő s délután 4 órakor a döntő küzdelmek lesznek.

Déllel és délután a tanítóképző szimfonikus zenekara fogja a zenét

adni, Bodnár Lajos zenetanár, kiváló karmester vezetésével.

A délutáni verseny díszturnaünnepség keretében zajlik le, ahol a gyakorló iskola ügyes tanulói egy minta gyermektorna bemutatásával és szer-tornával fognak kedveskedni. A gyermekek tornája mesével lesz összekapcsolva.

A tanítóképző egyik osztálya egy zenés szabadgyakorlattal lepi meg a vendégeket, mely zenés szabadgyakorlat a tenger háborgását s elcsendesedését fogja ábrázolni.

A verseny délelőtt és délután a DTE Péterfia-utca 76. sz. tornacsarnokában folyik le.

Felhívás!

Felhívom a Zrínyi SE alatt felsorolt játékosait és tagjait, hogy ma, vasárnap délután pontosan fél 4 órára a rendezett zártkörű tanemulatságon okvetlen jelenjenek meg: Várdi, Pocsaji I. Schön, Préc, Goldstein, Biró, Orosz, Klein L., Bobák, Kohantek, Pocsaji II. Tagok: László Gyula, Fon József, Barcza Pál, ifj. Veress István, Komáromi Endre, Varga Erzsébet, Lőrinci Éva, Gulvács Livia, Pál Irénke, Rendezség: Főnök: Juhász Andor. Fővénők: Tóth Imre. Védnök: Klein László csapatkapitány.

seny. — 19:05: Esti hangverseny. — 21: Könnyű zene. — 22:20: Katonazenekari hangverseny után étermi zene közvetítése.

FRANKFURT. 20: J. Kálmán: „Die Fuschingsfee“ operettjének előadása. — 23: Táncczene.

HAMBURG. 13:05: Déli hangverseny. — 20: J. Strauss: „Der Karneval in Rom“ operettjének előadása. — 22:45: Táncczene.

KASSA. 12:05: Déli hangverseny. — 21: Vidám est, előadás és zenekari hangverseny.

KATTOWITZ. 18: Mandolinzenekar hangversenye. — 20:30: Esti hangverseny közvetítése Varsóból. — 22:30: Táncczene.

KÖLN. 12: Jakobus Mensen orgona hangversenye. — 24: Éjjeli zene.

KÖNIGSBERG. 12: Sétahangverseny — 13: Szórakoztató zene. — 16:15: Zenekari hangverseny. — 20: Ralph Benatzky: „Liebe im Schnee“ című operettjének közvetítése. — 22:30: Szórakoztató és táncczene.

LEIPZIG. 17: Richard Trunk dalok. — 17:30: Népszerű hangverseny. — 19:30: A drezdai filharmonikusok hangversenyének közvetítése.

NÁPOLY. 17: Marie Monti (szoprán) hangversenye. — 21:02: Színházi zene.

POZSONY. 16:30: Délutáni hangverseny. Ica Kozánková hangversenyének közvetítése. — 22:20: Kávéházi zene közvetítése.

POSEN. 15:15: Szimfonikus hangverseny közvetítése Varsóból. — 18:20: Kamarazene. — 22:40: Táncczene közvetítése a „Carlton“ étteremből.

PRÁGA. 16:30: Délutáni hangverseny. — 18: Senta von Westland operettjének közvetítése. — 21: Katonazenekari hangverseny.

RÓMA. 17: Szórakoztató zene. — 20:45: M. Mascetti „Il Marchese Del Grillo“ című operettjének közvetítése. — 21:00: Délutáni hangverseny. — 19:45: Időjelzés, sport hírek. — 20: E. Kálmán: „Die Fuschingsfee“ előadása.

TOULOUSE. 12:45: Déli hangver-

seny. — 13:10: Részletes O. Strauss „La Térésina“ című operettjéből. — 13:25: Jazz-zenekari hangverseny. — 20:30: Zongorahangverseny. — 21: Zenekari hangverseny. Műsoron orosz zene. — 21:16: Dales. — 21:45: Jazz zenekari hangverseny.

ZÁGRAB. 11:30: Délelőtti hangverseny. — 17: Táncczene. — 20: Operai közvetítés.

Hétfő, február 11.

BUDAPEST. 9:15: Trió-hangverseny — 9:30: Hírek. — 9:45: A hangverseny folytatása. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. — 12:05: Gramofonhangverseny. — 12:25: Hírek. — 12:35: A hangverseny folytatása. — 13: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. — 14:30: Hírek, élelmiszerárak. — 16: Gombos F. Albin felolvasása: „Krónika történetek“. — 16:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés és hírek. — 17:05: Moznár Endre felolvasása: „Megemlékezés Lenkey ezredesről“. — 17:30: Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye. — 18:30: Német nyelvoktatás (dr. Szentgyörgyi Ede). — 19: Rádió amatőr-posta. — 19:40: Dr. Farkas Jenő felolvasása: „A vitézi rend ismertetése“.

— 20:15: Liszt est. Közreműködik: Papp Viktor, a Rádió zenei tanácsosa (bevezető), Báthy Anna, a Városi Színház operatársnője (dalok), Stefánia Imre kamaraművész, a Zeneművészeti Főiskola tanára (zongoraverseny). a m. kir. Operaház zenekarából alakult zenekar Berg Ottó karnagy vezényletével és Polgár Tibor karnagy (zongorakíséret). — 22: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. Utána: a Spolarich-kávéházból Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

BÉCS. 11: Délelőtti zene. — 16: Délutáni hangverseny Rosa Rosen hangversenyének közvetítése. — 19:30: Ausztriai keresztül-kasul. Műkincsek a felső Innvölgyben — 20:05: A zeneakadémiai tanárok kamarahangversenye. — 22:10: Esti hangverseny.

BERLIN. 16:30: Kamarazene. — 20:30: Éjjeli zenekari hangverseny.

BERN. 16: Délutáni hangverseny — 17: Szórakoztató zene. — 20:15: Orgonahangverseny.

BRÜNN. 12:30: Déli hangverseny. — 19:05: Bernhard Grün: „Miss Chocolat“ című operettjének közvetítése. — 21: Kamarazene.

FRANKFURT. 16:35: Délutáni hangverseny. — 20:10: Esti hangverseny: „Rosenmontag“.

KASSA. 12:15: Déli hangverseny. — 17:10: Szórakoztató zene. — 20:10: Zenekari hangverseny a Röckelová testvérek hangversenyének közvetítése. — 22:00: Kávéházi zene közvetítése.

KÖLN. 17:45: Délutáni hangverseny. Vidám zene. — 20: Esti hangverseny — 24: Éjjeli zene.

LEIPZIG. 16:30: A házzenekar hangversenye. — 19:30: Csajkovszkij „Pique Dame“ c. operájának közvetítése a drezdai állami operából.

NÁPOLY. 17: E. de Martino (szoprán) hangversenye. — 21:20: Verdi: „Rigoletto“ c. operájának közvetítése. — PRÁGA. 12:30: Déli hangverseny. — 16:30: Délutáni hangverseny. — 19:05: B. Grün: „Miss Chocolat“ című operettjének közvetítése a Studióból. — 21: Kamarazene.

RÓMA. 13: Rádió-trió. — 17:30: A római kvartett hangversenye. — 20:45: Olasz kamarazene.

STUTTGART. 16:30: Vidám délutáni zenekari hangverseny. — 20:15: Esti hangverseny.

TOULOUSE. 13:10: Zongorahangverseny. — 20:30: Harmonikahangverseny. — 20:45: Gitár-, mandolin- és hangverseny. — 21: Zenekari hangverseny, műsoron: részletek Gounoud: „Faust“ című operájából.

Meghívó.

az Alföldi Takarékpénztár Debreczenben 1929 évi február hó 19-én délután 4 órakor saját székházában tartja

56. évi rendes közgyűlését amelyre a t. részvényeseket meghívjuk.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság jelentése az 1928 üzletéről. 2. A felügyelőbizottság jelentése, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása. 3. Határozat a felmentvény tárgyában. 4. Igazgatósági tagok választása. 5. Felügyelőbizottság választása. 6. Az alapszabályok módosítása.

Figyelmeztetés: Akik a közgyűlésen részt venni kívánnak, tegyék le részvényeiket a közgyűlés napja előtt az intézet pénztáránál, vagy Budapesten a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál.

Mérlegszámla: Vagyon: Készpénz és bankári követelések: — P. 171.774,89; — Értékpapírok: P. 136.707,61; — Váltók: P. 8.038,54; — Adósok: P. 1.972.493,03; Ingatlanok: intézeti székház: P. 360.000; egyéb ingatlanok: P. 100.000. — Összesen: P. 10.744.360,07.

Teher: Részvénytörke és tőketartalék: P. 1.040.000. — Betétek: P. 3.556.422,22; — Hitelezők: Visszszámított váltók alapján: P. 3 millió 611.195,55; — Pesti Magyar Kereskedelmi Bank követelése: P. 2.279.256,04; — Átmeneti tételek: P. 119.003,90; — Nyereség: P. 138.482,36. — Összesen: P. 10 millió 744.360,07 pengő.

Eredmény számla: Terhek: Üzleti költségek és tisztii fizetések: P. 167.832,23; — Adók és illetékek: P. 79.136,78; — Nyereség: P. 138.482,36. — Összesen: P. 385.451,37.

Jövedelmek: Tiszta kamattjévedelem: P. 245.328,83; — Jutalékok és különféle nyereségek: P. 64.233,59; — Ingatlanjévedelem: P. 75.888,95. Összesen: P. 385.451,37.

A mérleg adatai t. részvényeseknek betekintés céljából intézetünk helyiségében rendelkezésre állanak.

Az igazgatóság.

Bo tberleti árverési hirdelmény

Bo tberleti árverési hirdelmény

A református kollégium a tulajdonát képező Kálvin tér 4. szám alatti neccai fronton levő üzlethelyiséget 1929 február 15-én délután 10 órakor a kollégiumban tartandó nyilvános árverésen 1929 május 1-től kezdődő 3 évre bére adja. — Feltételek a gazdasági hivatalban meatekinthetők.

Debrecen, 1929 február 6-án.

Kollégiumi Gazdasági Tanács.

Vezeték Gőzlítés Csatornázás Egészségügyi berendezés

Fülöp Miklós

vizezeték, csatornázás és fűtőberendezési vállalat DEBRECEN, Csapó ucca 5 Telefon 9-17.

Költségvetés díjtalan.

RÁDIÓ-MŰSOR

Vasárnap, február 10.

BUDAPEST. 9: Ujsághírek, kozmetika. — 10: Hálaadó ünnepi istentisztelet XI. Pius pápa megkoronázásának évfordulója alkalmából a Budavári Királyi Főtemplomból. A szentmisét Serédi Jusztinián dr., bíboros hercegprímás pontifikálja. — 11:30: A sívilág bajnokságok rádióközvetítése Zúrkopaneból (Lengyelország). — 12:40: Rádió Szabad Egyetem. — 15:45: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata: vitéz dr. Bittera Miklós, gazd. főtanácsos, gazd. akadémiai r. tanár: „A különféle vetési módok, azok előnyei és hátrányai“. — 16:15: Kamarazenedelutáni Hubay Jenő dr., a Zeneművészeti Főiskola főigazgatójának budai palotájából. — 16:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 17:40: Tarka-est. Egyfelvonások, — chansonok. — 19:40: Róbert Emmy, a bécsi állami Operaház v. koloratúrekesnőjének hangversenye. Zongorán kísér: Polgár Tibor. Fuvolán kísér Hochstrasser Ferenc. — 20:25: A m. kir. I. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Vezényel Fricsey Richárd zeneügyi igazgató. — 21:50: Pontos időjelzés és sporteredmények. Utána: a Britannia nagyszállóból Peris Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

BÉCS. 10:15: Osztrák hallet- és táncczene. Előadja a weni szimfonikus zenekar. — 15:50: Délutáni hangverseny. — 18:30: Vidám-est. — 19:30: Bécsi specialitások.

BERLIN. 11:30: Délelőtti hangverseny. — 21: Ursula van Driemen hangversenyének közvetítése Utána táncczene.

BERN. 13: Déli hangverseny. — 15: Szimfonikus hangverseny. — 21: Esti hangverseny. — 22: Késői hangverseny.

BRÜNN. 16:30: Délutáni hangver-

Bevásárlási kedvezmény lapunk olvasói részére

Kiadóhivatalunk az alább felsorolt cégekkel megállapodást létesített, mely szerint ezek a cégek olvasóinknak minden egyes bevásárlásaik alkalmával a nevük mellett feltüntetett százalékos kedvezményt adják.

A kedvezmény igénybevétele úgy történik, hogy olvasóink bevásárlásaik alkalmával felmutatják a kedvezményes vásárlásra jogosító szelvényt, melyet naponként a hírek elején közlünk. A kedvezményt nyújtó cégek névsorát pedig minden vasárnapi számunkban közöljük.

A kedvezményt nyújtó cégek névsora:

ARANY ÉS EZÜST ARUK:	
Kostya János, Széchenyi-utca 1	ezüst áruból 2%, a többiből 5%.
BAZÁR (JATEK) ARUK:	
Emerich Samu	
Dögenfeld-tér	3%
Fisch Testv. utóda Epstein Izidor	
Piac u. 40.	3%
BELYEGZŐGYÁR ÉS VESNÖK:	
Paulo István	
Batthyányi-u. 22.	5%
BŐRÖNDÖS ÉS BŐRDISZMÓ:	
Feuermann Bernát	
Piac-u. 26-28.	3%
BUTORKERESKEDŐK:	
Debreceni Faipar Rt.	
Király-u. 4.	3%
Lefkó László	
Páspöki palota	3%
CIPŐKERESKEDŐK:	
Fischer Menyhért	
Hatvan-u.	5%
Grünwald cipőüzem	
Sas-utca 4.	5%
Tolnai Dániel	
Piac-u. 49.	5%
CSILLAR, VARRÓGEP, KERÉKPÁR:	
Katz Andor	
Piac-u. 83.	2%
DIVATARUHAZAK:	
„Apolló“ divatruház	
Piac-u. 67.	5%
Biró Árpád	
Szent-Anna-u. 5.	5%
DIVATARUHAZ (FERFI):	
Divatesarnok	
Piac-u. 10.	5%
Frank Ede	
Piac-u. 50.	5%
DIVATARUHAZ (NŐI)	
Kaiser Salamonné és társa	
Piac-u. 7.	3%
Ifj. Molnár Lukács	
Kossuth u. 2.	3%
Somossy László	
Piac-u. 26.	3%
EKSZER ÉS ÓRA:	
Pintér Gusztáv	
Piac-u. 18.	3%
FÉNYKÉPESZETI MŰTEREM:	
Szipál műterem	
Piac-u. 44.	5%
FESTÉK, LAKK- ÉS HAZ-TARTÁSI CIKKEK:	
Neumann Nándor	
Csapó-u. 14.	5%

FERFI- ÉS GYERMEKRUHAK:

Kelemen Márton
Csapó-u. 18. 5%

Magyar Ruhaipar
Bika szálló épülete 5%

FERFI SZABÓSÁG:
Frank József és Testvére
Piac-u. 63. 6%

Róth Márkus
József kir. herceg-u. 1. 5%

GYERMEKRUHA DIVATHÁZ:
Gyermekdivatház
Városház épület 5%

FOGÁSZAT:
Fogászati Rendelő
József kir. h.-u. 8. I. e. (átjáró) 5%

KARPITOS ÉS PAPANOS:
Erdős Sándor
Simonffy-u. 31. 5%

Varga József
Piac-u. 44. 5%

KEFE, FODRASZATI ÉS HAZ-TARTÁSI CIKKEK:
Sarkadi Dezső
Széchenyi-u. 1. 5%

Kántor Ernő és társa
Városháza épület 5%

KEZIMUNKA ÉS MŰHIMZŐ:
Kerékgyártó László
Szent-Anna u. 6. 5%

KEZTYŰS ÉS KÖTSZERESZ:
Schön Sándor
Piac-u. 14. 5%

KÉPKERETEZÉS, ÜVEGEZÉS:
Ifj. Blattner Gyula
Piac-u. 89. 5%

KÖNYV ÉS PAPIR KERESKEDÉS:
Méliusz könyvkereskedés
Piac-u. 26. 5 P-ön alul 5%
5 P-ön felül (könyvek kivételével) 10%

KÖTÖTT ÉS SZÖVÖTTARUK:
Farkas László
Kossuth-u. 4. 5%

Márton Gyula és Fia
Piac-u. 25. 5%

LATSZERESZ:
Heller Márkus
Széchenyi-u. 1. 5%

LINOLEUM:
Haas Lipót, Piac-u. 85.
Argaman-szőnyeg kivétel. 2%

NAP- ÉS ESERNYŐK:
„Esernyőház“

NŐI KABATOK, RUHAK:
Halmágyi Sámuel utóda
Piac-u. 44. 5%

Bartha Ferencné
Piac-u. 55. 5%

NŐI ÉS FERFI DIVATÁRU:
Schreiber Adolf
Piac-u. 19. 3%

NŐI KALAPSZALON:
„Anny“ kalapszalom
Csapó u. 47. 5%

TISZÁNTULI HIRLAP

TELEFON
7-88

DEBRECEN

JÓZSEF KIR. HERCEG U. 1.

KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ-
VALLALAT.

Készít:

KÖNYVEKET, ÜZLETI- ÉS
KERESKEDELMI NYOMTAT-
VÁNYOKAT, LEVÉLPAPIRO-
KAT, BORÍTÉKOKAT, SZÁM-
LÁKAT, MEGHÍVÓKAT, FAL-
RAGASZÓKAT, RÖPCÉDULÁ-
KAT, SZINLAPOKAT SZÓRÓ-
CÉDULÁKAT STB. OLCSÓN
ÉS IZLÉSES KIVITTEL

RÁDIÓ, CSILLAR ÉS VILLA- MOSSAGI CIKKEK:

Műszaki és elektrotechnikai üzlet
Piac-u. 41. 5%

RŐFÖS ÉS DIVATÁRU:
Balogh József
Piac-u. 20. (Városház alatt) 5%

Ecker, Klein, Sugár
Piac-u. 48. 5%

Guttman Dávid
Csapó-u. 35. 5%

Nádudvary Lajos divatárú üzlet
Péterfia 16. (udvari helyiség) 5%

Weiszkrón József
Piac-u. 9. 5%

**RÖVID, KÖTÖTT ÉS SZÖVÖTT
ARUK:**
Mayer Manó
Simonffy-u. 1. 5%

Petrik Károly
Szentanna-u. 5. 3%

Szabó Sándor
Batthyányi-u. 4. 5%

SZŐNYEG KERESKEDEK:
Voszgeritschan Hovannesz
Simonffy u. 2/c. 5%

SZÜCS-MESTEREK:
Kőváry Miklós
József kir. herceg-u. 3. 3%

ÜVEGCISISZÓLO, TÜKÖRGYÁR:
Schiffer József
Széchenyi-u. 42. 3%

ÜVEG ÉS PORCELLAN:
Berger Zsigmond
Piac-u. 66. 3%

Hornyatsek István
Csapó-u. 1. 3%

VARRÓGEP, KERÉKPÁR:
Molnár Testvérek
Kálvintér 2. 5%

Nagy József
Simonffy-u. 16. 5%

Orosz Sándor
Batthyányi u. 15. 5%

VASARUK:
Bészler és Dávid
Piac-u. 7. 3%

Bészler Lajos
Széchenyi u. 2. 3%

Kovács Gyula, Piac u. 17.
Durva vasárak kivételével 3%

Weissenberg Hugó, Simonffy-u. 57
Durva vasárak kivételével 3%

**VEGYTISZTÍTÓ ÉS KELME-
FESTŐ:**
Biró, festő és tisztító intézete
Bita udvar 5%

**VIZVEZETEK ÉS FÜRDŐ-
BERENDEZŐ:**
Kovács Gyula
Varga-u. 1. 5%

Lakást adok
takarításért tisztességes
gyermektelen házaspár-
nak. Darabos u. 7.

1547

Tanulóleányokat
vesz fel a Markovits
Iren varroda, Hunyadi
utca 8.

1563

Kenyérelárusító
asszonyt kaucióval —
azonnal felveszek. Cim
Csapó ucca 39.

1555

Hölgyek
jó megjelenéssel, keres-
kedelmi érzékkel fixfi-
zetéses állásba felvétet-
nek. Electrolux Rész-
vénytársaság, Szent An-
na tiz.

1506

Takarításért
gyermektelen pár em-
bernek lakást adok. —
Külsővársártér nyolc.

1546

Betöltendő állás
főrelők részére

Vendéglőben
jőmegjelenésű fiatal há-
zaspár, aki föltétlen
kaucióképes és az ital-
mérésben jártas, azon-
nal felvétetik. Ugyan-
ott egy szép, modern
hentes és mészáros üz-
let is azonnal kiadó, a
város legszebb és leg-
forgalmasabb helyén —
Széchenyi út 31. sz.

1505

Gyermektelen
házaspár házmesternek
15-re felvétetik, az asz-
szony fizetéssel, mint
bejárónő. Hatvan u. 35.
I. em. Bejárónőt azon-
nalra keresek, értekezni
ugyanott.

1333

Ügyes
kerékpározni tudó ki-
futót azonnali belépés-
re felveszek. — Vörös-
marty u. 20.

1246

8000 P óvadékkal
állást kaphat esetleg na-
gyobb összeggel betár-
sulhat debrecen egyik
legrégibb nagyipari vál-
alatába. Dr. Drót Sán-
dor, Piac u. 5. sz.

1469

Gyakorlattal
bíró agilis bi-tositási üz-
letszerzőket magas fix-
fizetéssel és jutalékkal
elemi ágazatunkhoz fel-
veszünk. Phönix, Simon
ffy u. 1.

1446

Sütő tanulóknak
jó magaviseletű ügyes
fiut felvesz Brunner Já-
nos és Fia sütőde, Szé-
chenyi 49

1462

Bádogos
és festőtanulók fizetés-
sel felvétetnek. Gebauer
Károly Ércokoporsógyár
rt Hid ucca 10.

1311

Két ügyes
mészárossegéd üzletben
kémérésre azonnal fel-
vétetik. — Jelentkezés
Piac ucca 19. Állatfor-
galmi Társaság.

1445

CIPÉSZ
segédek fölvetetnek, zic-
ces, Blander Béla, József
kir. herceg ucca 33 szám.

Karibagyűrűt
drát, ékszereket leg-
olcsóbban ad és javít.
Varga, Mester ucca 12
szám.

1108

Szabósegédek
kézi munkára felvé-
tetnek. Maróthy Gy.
utca 41. Mikó.

1541

Lakostanulókat
felvesz Vincze, Csillag-
utca 108.

1486

Munkásokat
bontáshoz felveszek. —
Hatvan utca 5.

1474

Ajánlat

Illatszertáramat,
amely szolid, de biz-
tos kenyeret nyújt,
bizományba adom
részben készpénz biz-
tosíték ellenében.
Cim a kiadóban 1378

Cukorrépa,
takarmányrépa, tengeri
szár, árpaszalma s zab-
szalma kapható a váro-
si szikgáti gazdaságban
Telefon 297.

I-rendű
tűzelőanyag beszerzés
úgy porosz, mint hazai
szemekben, valamint ap-
rított tűzfűzében Háy Ká-
roly és Fia cégnél. J6
zef kir. herceg utca 38
Iroda telefon: 276 Rak
ár telefon 15 52 44 a

Vegecs fajtbor
literje 80 fillér, 6-bor
1 pengő, 1925. kokadi
vegecs 1.20—1.60, to-
kaji édes furmint egy
üveg 3.00. Saját készí-
tési ugorika és bunkó-
zott savanyított káposz-
ta kapható Glücker fű-
szer-, bor- és csemege
üzletében, Péterfia u.
76 szám 40-a

Házmester
március hó elsejére fel-
vétetik. Felesége mosni
vasalni tudjon. Rákóczi
utca 8. szám. 1136

Bőrgarnitúrák,
berzsely fotelek legol-
csóbban Szabó József
kárpitós, Varga ucca 1.
szám. 7a

A legolcsóbb
tűzelőanyag, szagtalan
kő- és salakmentes Be-
rentel szén, mely a
borsodli szének között
a legjobb házi tűzélés-
re. Kapható házhoz
szállítva is. Gabányi
Sándor utóda cégnél.
Csapó ucca 28. szám.
Telefon 4—49 sz. 13a

PATKÁNYT, EGERET
poloskát, svábbogarat
azonnal írthat, törvé-
nyesen védett kiváló
minőségű írtószrrel. —
Nagyon olcsón kapható
Stern festéküzletében.
Piac ucca 10. szám. —
(Bikával szemben). Sa-
ját érdekében győződ-
jón meg. 1-a.

Halló! **Halló!**
Már megjött a tavaszi
ujdonság, selyem kala-
pok 5 pengő, filc sza-
laggal 6. selyem, vagy
filccel kombinálva 7.
Ivát szalma tokok 8.
minden színben. Alaki-
lás 3 pengő, Csapó u.
47. szám. „Anny” ka-
lapszalom, 50-a

Ugorika
ecetes, vizes, kimér-
ve és 5 literes üvegek-
ben a legolcsóbban be-
szerezhető Lindenfeld-
nél, Dégenfeld-tér. Te-
lefon 79. 43a

Homok
építkezéshez szekeren-
ként 30 fillér, trágyá-
ért cserébe is kapható
Erdélyi, Görbe utca 7.
1476

Étkezési burgonya
jutányos áron kapha-
tó egy mázsán felüli
tétélekben, Hunyadi-
utca 5. sz. 1460

Hazai szén 3.60
és Berentei szén kapha-
tó, teljesen elég, szig-
talan. Tüzifa felvágva,
száraz, leggyorsabban
szállítható. Schwartz,
Agárdi u. 6. Telefon
12—04. 1349

Bor
saját termésű literen-
ként 90 fillér, ó rizling
1.20. Méliusz-tér 3. sz.
alatt. 1368

Burgonya
elsőrendű fagymentes
rózsa és hópehely. Ter-
melőnél, Piac ucca 61
Telefon 4—88 1294

Nikkelez.
ezüstöz rézesállásokat
minden színre galvani-
zál Földvári, Széchenyi
utca 55

Berentei
selgótárjáni, tatali, tojás
brikett, szalon porosz
szén és bánya kokszt
legolcsóbban, II. tűzifa
3.60 pengő, felvágva s
szállítva, Grünfeldnél
Csapó ucca 16. Telefon
982 szám. 10-a

Régi könyveket
bélyegeket, régi képe-
ket veszek, Mester ucca
12. szám. 1107

Hő- és sárelpőt
legtökéletesebben javít
Orbán gummiüzem. —
Piac ucca 9. sz. kapu
alatt. 24a

Soffőr-
vizsgára szakszerűen
műhelygyakorlattal —
csak Kiss gépműhely
18 év óta fennálló soff-
őriskolaja készíti elő
Ha hivatásos soffőr
akar lenni, csakis mű-
helygyakorlattal tanul-
jon. Erzsébet ucca 20
Telefon 901. 33a

Varrógépek
javítását — bármilyen
rendszerűt — szaksze-
rűen készíti Nagy mű-
szerész, Simonffy ucca
16. Telefon 6 63. 11a

VILÁGHIRŰ
(Opel) kerékpár egyed
árusítás. — valamint
Ipag. Steyr kerékpárok
olcsó eladása kell vagy
havi részletre. Minden
féle alkatrészek a leg-
olcsóbban beszerezhe-
tők Boduárnál, Csapó
utca 68.

Gallér-
tisztítás magas fényvel
8 fillér. Libándi, Péter-
fia ucca 4. 1803

Mérlegjavítás
hitelesítéssel, jutányo-
san Garainál, Zsák u.
11. szám. (Csokonai u.
mellett). Használt mér-
legek eladása, s vétele.
1557

Takaréktűzhely
a legegyszerűbbtől a
legdíszesebbig. — na-
gyobb majollikások is
kaphatók. Kandia ut-
ca 15. sz. 1517

Építetők
figyelmébe! — Házak
építését, átalakítását
jutányos áron vállal-
lom. Levélbeni hívás-
ra házhoz megyek —
Fehér Lajos kőműves
mester, Vasvári utca
8. sz. 1453

Finom zamató
bor 70 fillér 25 litertől
feljebb. Szappanos ut-
ca 11. sz. 1495

Építkezők
figyelmébe! — Havi
részletfizetésre új há-
zak építését és ócska
épületek javítását el-
vállalom. Hadházi út
34. Szabó Gábor. 1494

Kereskedelmi
iskolai magán. vagy
rendes tanuló korrepe-
tálását vállalom. Cim
a kiadóban. 1496

Cimbalmot
tanít egyetemi hall-
gató. Cím: „Zeneked-
velő” jellegre a kiadó-
ba kérek. 1355

4 tál ebéd 1 pengő!
Cegléd utca 11. szám
alatti étkezde 1388

Ladányi József
József villanyszerelő
Debrecen. Piac utca
30. Elvállalok: világi-
tási berendezést és
motorok felszerelését.
valamint minden e-
szakmába vágó mun-
kát a legolcsóbb és a
legjobb kivitelben. —
Költségvetéssel díjta-
lanul állok a n. é. kö-
zönség rendelkezésére.
1354

Jó karban levő
kerékpáromat vadász-
fegyverért elcserele-
ném. Bösörményi út
44. 1420

Jó házikoszt
bentékezésre és ki-
hordásra kapható —
Csapó utca 88. hátul
az udvarban. 1490

A debreceni
ref. kollégium hivata-
laiban levő frögépek
évi karbantartására
az ajánlatok február
15-ig a kollégium gaz-
dasági hivatalánál be-
adhatók. 13a.

Kereslet

Istállótrágyát
szőlője keresek. Dara-
bos u. 61. 1341

Jó karban levő
kerékpárt megvétel-
re keresek Szilágyi
JJózsef. Gyermekkli-
nika, telefon 12-34. sz.
1428

Melyik nemes
szívű ürítő kölcsönöz-
ne pár száz pengőt,
intelligens, jobb ipa-
rosnak — az írjon e-
lap kiadójába — „Jó
szív 38.” jellegre. Pén-
ze biztosítva ingat-
lanban 1328

600 pengőt
kérek jó kamatra biz-
tos fedezetre. Levelet
„Biztos fedezetre” a
kiadóba. 1345

Kerékpárt
megvételre keresek. —
Simonfi út 5. 1535

Keresek
400 pengő kölcsönt havi
10 százalékos kamatra.
„Duplaértékű fedezet”
jellegre levél kiadóba.
OH

10,000 pengővel
üzletet átvinnék, eset-
leg betársulnék. Cim a
kiadóban. 1481

Rentábilis
konkurrenciatmentes vá-
lalathoz 1500—2000 P.
vel betéti társ kereste-
tik Fülöp, Bercesényi u.
29. 1500

Trafikot
vennék vagy tőkével tár-
sulnék. Ajánlatot „Jól
megfizetem” jellegre a
Debrecen kiadójába ké-
rem. 1504

Kerékpárt
jókarban megvételre ke-
res Dénes. Cegléd u. 22
1519

Használt
jó állapotban levő.
Breitschwanz női bun-
da, megvételre kereste-
tik. Cim a kiadóban.
730

KORLATLAN
ITALMÉRÉSI
és vendéglői inaren-
gedéssel rendelkezem.
formalmas helyen ki-
sobb vendéglő részére
helyiséget keresek —
lakással. lehetőleg
Erzsébet vagy Késes
utca elején. Magas
bért fizetek. Cim
Royal szálloda. 1380

Italmérési joggal.
berendezéssel forgal-
mas helyiséget kere-
sek. Bösörményi út
45. sz. 1419

Biztos üzlethez
társ kerestetik 2000
pengővel. Cim a ki-
adóban. 1457

Lakás kereslet

Keresek
május 1-re földszintes
3 szoba, előszobából és
mellékhelyiségekből ál-
ló lakást, uccai fürdő-
szobás előnyben. Cím a
kiadóhivatalba kérek
1346

Gyermektelen
házaspár, modern, fel-
tétlen száraz, féregmen-
tes 1 szoba, konyha,
kamarából álló füres la-
kást keres február 15-
re vagy március 1-ére.
Cím a kiadóba ké-
rem leadni. 1353

Fiatal
diáklány lakótársnőt
keres. Maróthy György
utca 17. 1434

Gyermektelen
pár tiszta szoba, kony-
hás lakást keres azon-
nal vagy márciusra.
Cím a kiadóba.
1415

Boros pincével
lakást keresek. Ügy-
nőköt díjazok. Cim a ki-
adóban. 1259

Kiadó lakás

Február 15-re
egy szoba konyha ki-
adó. Pacsirta u. 27.
00

Főútvonalon
nagyobb szoba női kon-
fekciónak kerestetik.
Szoba nagyságmérték és
bér megjelölésével aján-
latokat „Konfekció”
jellegre e lap kiadóhiva-
talába kérek. 1267

Két
modern szoba, előszo-
bával, különbejárattal,
azonnal kiadó, vitéz
Némethné, Csapó ucca
26 szám. 1372

Szoba,
konyha két személynek
15-re kiadó. Eötvös u.
21. 1360

Egy
szoba, konyha kiadó.
Csapó u. 62 1369

Két
szoba, előszoba, fürdő-
szoba, konyha, — há-
rom szoba, előszoba,
konyha, — négy szoba,
előszoba, fürdőszoba,
konyha és mellékhelyi-
ségekkel álló lakások
kiadó. Csapó ucca 59.
szám. x

Április 1-re
kiadó háromszobás la-
kás, két részben is. —
Boros pince van. Dara-
bos u. 56. 1337

Egy
szép nagy udvari szoba
butorral vagy anélkül
azonnal kiadó. Hid u.
8. 1246

Két
szoba, konyha azonnal
kiadó. Akácza ucca 5.
Homokkert. 1502

Hatszobás
modern lakás teljes ud-
varhasználattal, istálló
és garázs május 1-re
Miklós u. közepén ki-
adó. Miklós u. 7. 1523

Kiadó
féregmentes tiszta egy
szoba, előszoba, kony-
ha, kamarás lakás. —
Méliusz-tér négy. 1525

Kiadó
azonnal elfoglalható há-
rom szobás, konyhás
lakás. Péterfia u. 52.
1524

Szobás,
konyhás lakás kerttel
azonnal kiadó Kerekes
Géza u. 20. alatt. Érte-
kezhetni Deák Ferenc
utca 5. 1528

Pincelakás
azonnal kiadó. Magos
utca 11. 1529

Egy
szoba, konyha kiadó.
Magos utca 11. 1530

Egy udvari
szoba február 15-re ki-
adó Vörösmarty 10.
1503

VILLA
vagy házhelyet keresek
megvételre. „Házhely”
jellegre ajánlatokat ké-
rek ár. nagyság, hely-
megjelöléssel. x

Egy
szoba kiadó. Lónyai u.
20. 1534

Koffer
szekrényes, különleges-
ség, készpénzért eladó
Cím a kiadóban. 1375

Kitűnő hangu
régii mesterhegedű, —
„Stainer“ minta csak
készpénzért. Cím a ki-
adóban. 1376

Jókarban
levő hálószoba és kony-
ha bútortól olcsón el-
adom. Csapó uca 79 x.

Egy
járgányos kut teljes
felszereléssel (bolgár
kut), repavágó, tengeri
daráló. — szecsavágó
négy késsel, négy erős
szekér és szekér részek
eladók. Hortobágyi tég-
lagyár. Ceising - telep
1322

Eladó
egylámpás rádió. Eö-
tvös uca 91. 1431

Asztalkonyha
új olcsón eladó Dugo-
vits Titusz u. 6. 1385

Rádió
egycsöves, erőshangú,
legújabb típus, olcsón
eladó. Kar u. 31. 1382

Vadászfegyver
16-os, jó erős, dupla-
csövű, nagyon olcsón
eladó. Virágházy, Rákó-
czy uca 20. szám. 1397

Eladó
nagyobb mennyiségű cu-
lórnak való akácfá. —
Böszörményi út 49. 1418

Eladó
ó-rizling bor 25 literen
felüli mennyiségben. —
Batvan u. 17. 1408

Eladó
keveset használt féreg-
mentes kőriska háló-
szoba, bútor, hencser.
Békési 67. 1411

Hús hektoliter
öt éves finom házi faj-
bor eladó. Cím a ki-
adóban. 1421

Bútornak való
való díófa és juhász-
bunda eladó. Veres u.
20. 1334

Juhász bunda
eladó Mester u. 21. 1440

Eladók
hála és konyhaberende-
zés, kerli székek, elő-
szobafal, íróasztal és
többféle bútorok. Bö-
szörményi út 31. 1467

Eladó
keveset használt gyer-
mekkosci Székely u. 9. 1443

Eladó
fehérre zománczott —
gyermekágy fából és
egy gyermekkosci. Sza-
bó, Hajó utca 12. 1425

Hintó
egy és két lóra gummi-
kerékekkel, szánkatalp-
pal kifogástalan álla-
potban eladó. Angol Ki-
rályudvarában. 1450

Kőriska
hálószoba bútor, plüss
hencserrel eladó. Rákó-
czy uca 67. 1317

10 lóerős
villanymotor, Ganz-
gyártmányú eladó. —
Földvári, Széchenyi uc-
ca. 1498

Jutányosan
eladó elköltözés miatt
használt founéros hé-
lőszoba, egyéb bútorok
és képek. Zsák uca 15.
1340

Egy hálószoba
bútor eladó. Fűvészker-
t u 16. 1384

Hegedű,
régii, kitűnő gyártmány
olcsón eladó, Kőlcsey
uca 10. (Csapó uca
melletti). (P.)

Mindenkinek
érdeke, hogy csinos le-
gyen. Ezért saját érdeké-
ben, mielőtt beszerezné
tavaszi kalapját, nézzen
széjjel az „Anny“ kalap
szalonban, Csapó u. 47.
Vétel nem kötelező!

Szoba bútor
keményfa és festett,
konyhaberendezés ol-
csón kapható. Ajtó és
ablak készítését vállal-
lom. Tanulót felveszek.
Bodnár asztalos, Miklós
u 18. 1539

Tengeriszár
takarmányrépa eladó.
Érdeklődni Sas u. 3.
Ügyvédi iroda, földszint
1549

Fiat autó
négy személyes, eladó.
Értekezés: Csáthynál,
Deák Ferenc uca 9. sz.
délelőtt 12 és 1 óra kö-
zött. 1526

Teljesen új,
fehér filée betétes ágy
terítő eladó. — Rosen-
berg. Sas uca 2. 1531

Eladó
3 öl száraz hasábfá,
Vigkedvű Mihály uca
8 szám. 1461

Egy nagy
jégműtő eladó vagy ki-
sebbel elcsereleendő. —
Meszena 10. sz. 1468

A Hosszúpályi
Uradalom múlt évi termé-
sű, lefejtett, fajtiszta
és elsőrangú borainak
eladását — hordótéte-
lekben is megkezdte. 1459

Eladó
egy teljesen új Telefun-
ken L. 666. conus hang-
szóró. Berényi, Meszena
16. 1423

Eladó
2 öl hasábfá Faragó
Sándornénál Kishegyesi
út 32. szám alatt. 1473

Gőzgép
2-3 lóerős üzemben
van eladó Pesti uca 7.
1487

Eladó ház
azonnal beköltözhető
kedvező fizetési felté-
telekkel, Kőlesönös Se-
gélyező Egylet pénztárá-
nál. 1300

Eladó házak
azonnal beköltözhető
kedvező fizetési felté-
telekkel, Kőlesönös Se-
gélyező Egylet pénztárá-
nál. 1300

Eladó
Nyíl uca 65. számú
ház. Értekezni lehet
Nyíl uca 25 szám, 2-ik
ajtó alatt. (v.)

Családi ház
beköltözhető lakással
sürgősen eladó. Csonka
uca 12. 1439

Könyök uca 6.
számú családi ház istál-
lóval tizenötezer pengő
ért eladó. 12a

Eladó
modern új ház, 30 évig
adómentes, azonnal be-
költözhető. Hortobágy
uca 34. 1471

Családi ház
3 szoba, fürdőszoba la-
kással, villany és víz-
vezetékekkel, szép parki-
rozott udvarral 12.500
pengőért eladó. Kizáró-
lagos megbízott a Stei-
ner ügynökségi iroda,
Piac uca 19. Telefon
6-24. 1543

Miklós uccában
eladó alapincézett ház,
vétel esetén 4 szobás,
fürdőszobás ucai lakás
elfoglalható. Megbízott
a Steiner ügynökségi
iroda. Piac uca 19. Te-
lefon 6-24. 1544

Eladó ház
5 szoba, konyha, 1 szo-
ba, konyha, speiz, nagy
kamara, pince, mosó-
konyha, istálló, szűrés-
űgyvédi iroda, földszint
1549

Eladó
Honvéd uca 19. szá-
mu ház pékséggel. A
pékiség külön is kiadó.
— Bövebbet dr Simon
ügyvédnél, Piac uca
81. szám. 1497

Családi ház
új 1 szoba, konyha, elő-
tér, kamara, 300 négy-
szögöl kerttel, fűskama-
ra, jóvizű kut, jószá-
gtartás, a kert körül-
kerítve, március 1-ére
kiadó a Sámsoni-uton.
Cím: Hártl cukrászda.
Csapó u. 86. 1512

Ház
gazdálkodónak, de üz-
leti vagy iparüzemi cé-
lokra igen alkalmas.
Nyugalmas otthon. Homok u.
legszebb helyén 72. sz.
eladó. 1465

Késes uca 4.
számú családi ház —
tizenötezer pengőért el-
adó. 12a

Eladó
családi ház a Katz-
telep mellett, Cserei u.
3 szám. — Értekezni
ugyanott. 1405

Eladó ház
Boldogkert, Csonka uc-
ca 6a. 400 kvadrátos
szép gyümölcsös. —
1331

Eladó
Tégláskertben, Balogh
Mihály uca 6. számú
ház. Értekezni lehet
Kőlesönös Segélyező Egy-
let pénztárosánál. 1358

A 30 év óta fennálló
NAGY LAJOS
adásvételi irodához leg-
újabbban beérkezett el-
adó házak:

1. Timár uca 26.
Sarokház. Több rend-
beli szép lakás! Hatal-
mas nagy udvar! Is-
tálló!

2. Darabos uca 42.
Szép nagy ház. Uccai
4 szobás szabad lakás-
sal! Ezenkívül 3 rend-
beli udvari lakás. 24
ezer pengő!

3. Pacsirta uca 58.
Szabad lakások! Vil-
lany, víz, csatorna, jó-
vizű kut, angol kizett.

4. Csillag uca 63.
Vagyonmegosztás miatt
olcsóért megkapható!

5. Bájos kis családi
ház! Kétszobás szép la-
kással, mellékhelyisé-
gek. Istálló, sertésöl,
mosóház. Villanyvilági-
tás. Park, gazdasági ud-
var, gyümölcsös, kony-
hakert. Lakó nincs.
Rögtön beköltözhető —
Csapókeri telején, —
Klapka uca 42.

6. Csoda! Sarokház.
4800 pengőért! Sütő-
dével, nyílt üzlettel, 2
épülettel, gyümölcsös,
termő szőlő, konyha-
kert. Sámsoni-utí vá-
háznál, Király Ferenc
uca 13. Egri Albert
háza!

7. Szerény kis csalá-
di ház 4500 pengőért!
Cserepes, új épület, mo-
dern ikerablakokkal
Szép nagy, stukaturos,
padlószoba, konyha,
veranda. Régi épület-
ben egy szoba, konyha
Nagy kamara, göré,
jóvizű kut, gyümölcsös.
— Csapó ucai villa-
mos végállomáshoz pár
pernyire, Katz-telepen,
Sárosi uca 4.

Bövebb felvilágosítá-
sok nyerhetők a Csa-
pó uca 56. sz. alatti
irodában. (Kispostával
szemben!) Irodai órák:
hétköznapokon reggel
8 órától délutáni 4 órá-
ig. Vasárnap zárva!
1432

Új ház eladó
Kucik-telep, Kossuth
Lajos uccában, áll egy
szoba, konyha, kamara
fürdőszoba és üvegezett
veranda, 150 öl kerttel
Kedvező fizetési felté-
telek Tiszántúli Mező-
gazdasági Hitelintézet
Kossuth uca 8. 11a

Eladó
István-ut 14. szám alatti
3 szobából és mel-
lékkelhelyiségekből álló
ház, udvar, istálló, gyü-
mölcsös, 312 négy-
szögöl, azonnal átve-
hető. 1384

Varga uca 6.
számú ház 428 négy-
szögöl területtel, kert-
tel eladó. 1413

Eladó
Tócsóskert, Nemes uca
8b. számú ház 350 öl
telyekkel, adómentes,
istálló, melléképületek-
kel. 1417

Eladó ház
Gróf Leiningen uca 35
szoba, konyha, speiz,
szőlő, gyümölcsös ke-
vés pénzzel megvehető.
1448

Miklós uccán
ötszobás családi ház,
minden modern kénye-
lemmel, nagy kerttel
eladó. Felvilágosítást
ad dr Sebestyén ügy-
véd, Piac uca 49. 43a

Dózsa uca. 8. számú
villaépület eladó. 3 szo-
ba, 2 előszoba, fürdő-
szoba, konyha, kamara
nyitott veranda, 300
négyzetű udvar, par-
kírozott, nemes termő
gyümölcsfák. — Cím:
Czeplédy Gyula, Vásár-
pénztár. Telefon 608

Késes u. 13.
számú ház jó menetelű
fűszerüzlettel azonnal
eladó. 1438

Birtok bérlet
Kiadó
Fancsikán, Gyarmati
csőszházzal szemben,
Horváth kaszáló. Érte-
kezhetni helyszínen. —
1315

Eladó állatok
Eladó
1 drb. 130-140 kg hí-
zott sertés, Pacsirta
uca 10. 1567

Mangalica
tenyészetemből 5 drb.
1 éves országosan
törzskönyvelt prima
tenyészkacsa, 4 törz-
soca 28 fiával, 1 törz-
soca 2 éves — eladók:
Engel. Piac uca 52
ékszerüzlet. 1400

150 kilós fiatal
zsírmentes eladó ugyan-
ott egy tornyos kony-
ha öntött kályha, egy
festett fa ágy eladó
Vigkedvű Mihály uca
34. sz. 1516

Eladó
2 dr. kövér disznó Tó-
csóskert, Szegényház-
sor 38. sz. 1540

Eladó föld
Köntöskertben
Bezeredy uca 37. szá-
mú, 465 négyzetű
gyümölcsös eladó. Ér-
tekezhetni Székely
pénzügyi számvevőségi
tanácsosnál 1142

Megvételre
keresek 200-400 hol-
das uribirtokot épüle-
tekkkel, lehetőleg Deb-
recenhez közel! Ajánla-
tokat megbízottamhoz
Nagy Lajos Irodához
keresni. 1432

Parcellák
Vargakertben, Rotter-
dam-telep, Sétakerti úton,
Magyerdő Kertöss uc-
cán olcsón eladók. Ér-
tekezhetni Böszörményi
iroda, Miklós u. 7. 1422

Házhelyek
Böszörményi út 19,
Köntösgátsor 17. szám
és Lázár utcában na-
gyon kedvező feltételek-
kel Parcellázásra fű-
viliagosít Debrecen, Kos-
suth 45. Délután 2-5
között. 1395

Köntöskertben
Bezeredy uca 37. szá-
mú 465 [□-öl gyümöl-
csös eladó. Értekezhet-
ni Székely pénzügyi
számvevőségi tanácsos-
nál. 1162

Házhelyek
Diószegi úton, Kontsek-
fő virégkertet par-
cellázva kedvező fizetés
mellett eladó, úgy erre,
mint a tégláskerti és bol-
degkerti gyümölcsös
parcellázására felvilá-
gosít Debreczeny erdő-
mérnök délután 2-5.
Kossuth uca 45. 1117

Birtok parcellázás
Eepen 210 kat. hold
prima szántóföld tanyá-
val eladó, parcellázva,
nagyon kedvező fizetési
feltételek mellett. Par-
cellázásra felvilágosít
Debreceni erdőmérnök,
Kossuth 45. Délután
2-5-ig. 1396

Fekete föld
tizenkilenc holdas első-
rendű búzatermő ta-
nyásbirtok Debrecenhez
tíz kilométerre, jutányos
áron eladó. Máté-ingat-
laniroda, Piac 30. 12/4

Ingatlanforgalmi
Irodák hirdetései

DIENES JÓZSEF
ny. községi főjegyző,
Országos Földbirtok-
rendező Bíróság által
engedélyezett ingatlan-
forgalmi és biztosítási
irodája:

Fűvészkeret uca 16. sz.
Telefon: 14-98.

Eladó földek:
210 000 pengőért: —
Szatmárcsékében 350
magyar holdas tiszta-
part, legjobb minőségű
sírtok.

60 000 pengőért: Kis-
ujszálláson 45 magyar
hold kitűnő karban le-
vő szép birtok.

50 000 pengőért: —
Vértessiget 48. alatt 40
kat. holdas birtok, 5
hold szőlővel, sok jó
épülettel.

46 000 pengőért: Bi-
harkeresztésen, kövesút
mellett 56 kat. holdas
tanyás birtok, vetéssel,
fűszaggal.

45 000 pengőért: Te-
tőltenen, községtől 1
kilométerre, — kövesút
mellett 25 hold igen jó
föld.

40 000 pengőért: Pa-
nácsleken, Kovács Mi-
hály féle 50 holdas
birtok külön szőlőkkel
magnóssal, kenderföld-
vel.

39 000 pengőért: Bán-
ton 33 holdas tanyás
birtok, köves úthoz kö-
zel, kedvező feltételek-
kel.

DIENES JOZSEF,
ny. községi főjegyző.
Országos Földbirtok-
rendező Biróság által
engedélyezett ingatlan-
forgalmi és birtostási
irodája:

Fűvészkert utca 16. sz.
Telefon: 14-98.

Eladó földek:

25.000 pengőért: —
Nyirábrányi vasuti állomás tözsomszedságában 19 magyar holdas birtok, 6 hold szőlővel, 1 hold gyümölcsös, 2 kőszobás lakással és megfelelő gazdasági épületekkel.

24.000 pengőért: Miskolc-szerencsi fővonal mentén 30 hold első osztályú föld.

21.000 pengőért: Bárándon 18½ kat. holdas tanvás kis birtok.

15.000 pengőért: Létai-ut. 26. Nagyforgalmu péküzlet, 1013 négy szögöl kerttel.

8.000 pengőért: Miskolc-pécsi köves ut mentén 6 kat. hold fekete föld, kevés kaszállyal.

7.500 pengőért: Hatlap mellett 15 hold homokbirtok, vetéssel.

2.000 pengőért: Hadházi-ut elején 300 négy szögöl telek.

Eladó házak:

Simonyi úton 1600 négy szögölös park és kert, szép villával. — Esetleg megosztva is

Komlósgy. úf letelepítésén házszobás úri lakás nagy kerttel.

Szegfű utca 10. (Lilákert) 987 négy szögöl telek és ház.

100.000 pengőért: — Kőszponthán emeletes, 3 szobás ház.

60.000 pengőért: — Tihaly Kálmán ucca 14. Emeletes családi ház, földszinti parkettes 4 szobás és emeleti 4 szobás lakással.)

60.000 pengőért: — Nyugoti ucca 48. sz. cukorkagyár részvénytársasággal, berendezéssel, háromszobás parkettes fűrdőszobás lakással.

Esetleg bérbeadó.

50.000 pengőért: — Mátyás-terem nagy családi ház.

50.000 pengőért: — Bethlen ucca 31. (Fűvészkert ucca sarkán.) Igen szép állakásos ház, alapincézve, nagy udvarral, istállóval.

42.000 pengőért: — Szent Anna ucca 54. Háromszobás szép ucca, több udvari lakással és műhellyel.

42.000 pengőért: — József kir. herceg ucca 22. Beköltözhető ötszobás uccal lakással és emeletes keresztépület

33.000 pengőért: — Forgalmos útvonalon, havi 500 pengőt jövedelmező bérház, öt szobával.

32.000 pengőért: Veres ucca 5. Négy szobás, alapincézett nagy épület, több lakással, tágas udvarral. Felepénzzel megvehető.

22.500 pengőért: — Barna ucca 14. Hatlakásos ház, nagy pincével, háromszobás beköltözhető lakással, 280 négy szögöl telekkel.

25.000 pengőért: Péterfia ucca végénél, — Hadházi ucca 23. Háromszobás uccal és négy kisebb lakással.

25.000 pengőért: — Erőss Lajos ucca 3. sz. (Széchenyi-kert) Négy szobás, fűrdőszobás szép urilakás.

22.000 pengőért: Honok ucca 7. Négy lakásos alapincézett jó ház.

21.000 pengőért: — Sámsoni-ut 3. Adómentes, nagyforgalmu üzletes ház, két lakással, pincével, szép, nagy telekkel.

20.000 pengőért: Simonffy ucca 33. Üzletes ház, több szabad rendelkezés alatt álló lakással. Fűszerüzlet korlátolt italmérséssel és háromszobás lakással átadó.

20.000 pengőért: — Isonka ucca 9. számú ut lakásos ház, jó bér védelemmel.

20.000 pengőért: — Széchenyi ut 30. Nagy ház, 500 négy szögöl telekkel.

20.000 pengőért: — Fűvészkert ucca 70. Két uccára nyitló jó, részben adómentes ház.

19.000 pengőért: Honok ucca 61. Háromlakásos, új ház, háromszobás beköltözhető lakással.

18.000 pengőért: — Erőss Lajos ucca 13. Háromszobás lakóház, 900 négy szögöl kerttel.

18.000 pengőért: — Ghillányi ucca 19. Több lakással, üzlettel, megosztható nagy telekkel.

18.000 pengőért: — Andrásy-ut 12. Fenyves parkban villa, külön egyszobás lakás, pince, 1000 négy szögöl szőlő, gyümölcsös és veteményeskert.

18.000 pengőért: — Apafy ucca 30. Több lakással és üzlethelyiséggel.

16.500 pengőért: Létai-ut 1. f. Három darab kétszobás, egy egyszobás, folyó vízben elcsorduló anyagokból épült szép ház Kőva-

úton, villany bevezetve. Kétfelét osztva i eladó.

16.000 pengőért: — Sámsoni-ut 3. Háromszobás, új, palatetős, alapincézett családi ház 300 négy szögöl gyümölcsös csős telekkel.

16.000 pengőért: — Rakovszky ucca 53. Öt lakásos, jókarban levő ház.

16.000 pengőért: — István-ut 37. Kétszobás előszobás, üvegezett verandás, azonnal elfoglalható lakóház, 1056 négy szögöl kerttel.

15.000 pengőért: Szabó Kálmán ucca 41. sz. Szép nagy ház, háromszobás, tágas lakással.

14.500 pengőért: — Márton Kálmán ucca 11. Üzletes, nagyobb részben adómentes ház, öt lakással, nagy telekkel.

14.000 pengőért: — Viág ucca 15. alatt négy lakásos, jól jövedelmező ház.

14.000 pengőért: — Agárdi ucca 10. Több lakásos ház, tágas udvarral.

14.000 pengőért: — Fargó ucca 5. Nyolc kis lakással, pincével. Villany- és vízvezetékekkel.

14.000 pengőért: — Rother ucca 2-c. Háromszobás berendezett, fűrdőszobás, üvegezett verandás, részben adómentes ház.

14.000 pengőért: — Rother ucca 10. Háromszobás alapincézett szép sarokház, mélyfúrású kút, csemeszőlő és cemes gyümölcsösökkel beültetett nagy kerttel.

13.000 pengőért: — Turi András ucca 6. számú szép új üzletes ház, vendéglővel és fűszerüzlettel. Lakásnak is igen alkalmas.

10.500 pengőért: — Kés ucca 76. számú fűszerüzlettel és négy lakással.

12.000 pengőért: — Honok ucca 117. Háromszobás, adómentes családi ház. Gazdálkodónak is alkalmas.

12.000 pengőért: — Gróf Tisza István ucca 10. Háromszobás családi ház, nagy kerttel.

11.000 pengőért: — Vénkert, Sinay Miklós ucca 14 b. Háromszobás, előszobás lakóház, pincével, 300 négy szögöl telekkel.

11.000 pengőért: — Károly Ferenc József-ut mellett villatelekeknek alkalmas 745 négy szögöl szőlő és gyümölcsös, egyszerűbb kétszobás lakással. Megosztva is eladó.

10.000 pengőért: — Dévai ucca 11a. Kétszobás jó ház, nagy telekkel.

10.000 pengőért: — Gizella ucca 5. Két lakással, nyári konyhával, bekerített 300 négy szögöl gyümölcsös telekkel.

10.000 pengőért: — Nyil ucca 15. Három lakással, istállóval, kocsiszínnel, 12 éves, igen jó épületekkel.

10.000 pengőért: — Lehel ucca 19. Palatetős lakóház. Kedvező fizetési feltételekkel.

10.000 pengőért: — Nagyállomás közelében Gróf Leinigen ucca 6. Új sarokház, két lakással, üvegezett verandával. Villanyvilágítás, jó vízi kut, bekerített udvar, mellékkelviségek.

Adómentes. Vasutasoknak, postásoknak igen alkalmas.

10.000 pengőért: — Jelek ucca 33. Kétszobás lakással, 637 négy szögöl szőlő és gyümölcsösökkel.

10.000 pengőért: — István út 31b). új adómentes ház, 351 négy szögöl telekkel.

9.000 pengőért: — Vénkert, Sinay Miklós ucca 42. számú ház, 330 négy szögöl telekkel.

8.000 pengőért: — Nyilastelep. Beke ucca 24. Háromszobás jó lakás Kerekes Géza ucca 23. számú kétszobás, mag. adómentes családi ház, nagy telekkel.

8.000 pengőért: — Szerelemly ucca 11. Gazdálkodónak való jó ház, istállóval, görével.

8.000 pengőért: — Dévai ucca 21. Kétszobás lakással, nyári konyhával, 400 négy szögöl telekkel.

7.500 pengőért: — Kondor ucca 6. Koresma és fűszerüzlet, lakással, nagy saroktelekkel.

7.500 pengőért: — Malvin ucca 7. Kétfelkásos ház, külön nyári konyhával.

7.500 pengőért: — Vágóhid mellett, Kovács ucca 8. Új kétszobás, előszobás lakás, 325 négy szögöl telekkel, elköltözés miatt kedvező feltételek mellett eladó.

7.500 pengőért: — Dévai ucca 8. Háromszobás, előszobás, — két konyhás, kamarás, új, adómentes ház.

7.200 pengőért: — Eperes ucca 17. számú kétszobás lakással, istállóval, 575 négy szögöl gyümölcsös kerttel.

7.000 pengőért: — Köntösgáti iskolával — szemben: Bellegelő

484. számú ház hat kis lakással, nagy istállóval, 2575 négy szögöl földdel.

7.000 pengőért: — Szegényhársor 80. Új, adómentes ház, zárt folyosóval.

7.000 pengőért: — Szeder ucca 14. Kétszobás adómentes ház. Kedvező pénzzel megvehető.

6.500 pengőért: — Lónyay ucca 10. Négy darab egyszobás, konyhás lakással, 4500 pengővel megvehető.

6.500 pengőért: — Luther uccán új, adómentes, palatetős lakóház.

5.500 pengőért: — Dévai ucca 18. Adómentes új ház, 300 négy szögöl telekkel.

5.400 pengőért: — Kis ucca 36. és Töhötöm ucca 37. sz. ház, 498 négy szögöl telekkel.

5.300 pengőért: — Keresztesi ucca 28. Egyszobás, konyhás, kamarás lakással, hízalóval, nagy telekkel.

4.000 pengőért: — Dévai ucca 1. Villanvoshoz pár perc, igen jó ház, 421 négy szögöl szőlővel.

4.000 pengőért: — Fenyőfa ucca 17. (Katztelep.) Adómentes, új ház.

4.000 pengőért: — Pusztas-telep 21. Vajda féle új, adómentes ház, két lakással.

3.500 pengőért: — Dévai ucca 37. Egyszobás konyhás ház, 324 négy szögöl telekkel.

3.200 pengőért: — Rákos Gyula ucca 4. számú ház, 24 havi részletre.

3.000 pengőért: — Köntösgáti iskola mellett: Bellegelő 483 számú kétszobás lakóház, istállóval.

2.800 pengőért: — Mező ucca 4. Új, cserepes lakóház. 2.000 pengővel megvehető.

2.400 pengőért: — Bozai telep, Új ucca 19. kétszobás jó ház.

2.400 pengőért: — Csalogány ucca 5. Kétszobás ház. Havi 80 pengős részletre.

1.600 pengőért: — Várhídi villanyos közelében, Kovács ucca 15. Új ház.

Vidéki házak:

Derecskén, Rákóczi ucca 1352. számú nagy üzletes ház 14.000 pengőért. Felepénzzel megvehető.

Sárándon nagy üzletes szép ház, kétszobás, fűrdőszobás lakással, gazdasági épületekkel, elköltözés miatt 10.000 pengőért eladó 3-6000 pengővel átvehető.

Házhelyek:

Erdősori és Poroszlai úti villatelek, négy szögöl ölenként 18 pengőért

Homokkerthben 330 négy szögöl 11 pengőjével.

5200 pengőért: — Csabokertj állomás mellett Kínizsi ucca 71. számú 600 négy szögölös ház hely.

3.600 pengőért: — Diófa ucca 19. alatt. (Hatvan uccai kert) 450 négy szögölös telkek.

1.800 pengőért: — Rákos Gyula uccán 300 négy szögöl telek, részletre.

Kishegyesi-ut végén, Szotyori uccán több telek, négy szögölönként 5 pengőért.

Rigó uccán 300 négy szögölös telkek, 2-5 pengőig, 24 havi részletre.

1000 pengőért: — Vámpércsi-ut mentén 381 négy szögölös telkek 24 havi kamatmentes részletre.

Déval ucca 1. alatt, villanvoshoz pár perc 300 négy szögölös telkek, szőlővel beültetve, 1500 pengőért részletre.

Tégláskertben több ház hely, négy szögölönként 4 pengőért.

1.200 pengőért: — Kondor ucca 3. alatt 300 négy szögölös telkek, — gyümölcsfával beültetve.

Szőlők:

10.000 pengőért: — Bozskaiban 1600 négy szögöl jó szőlő, épülettel, pincével, felszerelés sel.

9.000 pengőért: — Tokajban, állomástól 15 percre 2½ kat. hold jó szőlő, borházval és teljes felszereléssel.

7.500 pengőért: — Bagamérban, 2 holdas kintűnő karban levő szőlő nagy pincével, teljes felszereléssel.

4.000 pengőért: — Bozskaiban, állomáshoz közel, kövesut mellett — 1.600 négy szögöl szőlő.

Lakások:

Bethlen uccán három, négy és kétszobás lakások istállóval és kocsiszínnel kiadók.

Parcellázásra:

Ingatlanokat és azok értékesítését elállalom

Pénzkölcsönt

ajánlok ingatlan l febelezésre, előnyös feltételek mellett.

Biztosítások

rodám után a legkedvezőbb feltételek mellett köthetők.

Keresek:

eladó házakat, ház helyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbirtokokat.

Dienes iroda, Fűvészkert ucca 16.